

ГОДИШЕН АНАЛИЗ НА СЪДЕБНАТА ПРАКТИКА ЗА 2024 година

В контекста на съвременната миграционна политика и защитата на правата на бежанците, Държавната агенция за бежанците (ДАБ) играе ключова роля в осигуряването на защита и спазване на правата на лицата, търсещи международна закрила в Република България. Като независима институция, ДАБ е натоварена със задължението да оценява молбите за международна закрила, да осигурява необходимата помощ на бежанците и да гарантира спазването на международните и националните стандарти за защита на правата на човека.

Решенията, взети от председателя или заместник-председателя на агенцията, могат да бъдат обжалвани пред административните съдилища и Върховния административен съд (ВАС). Тази възможност за обжалване е от съществено значение за правната защита на чуждите граждани, тъй като предоставя механизъм за контрол и преглед на действията на администрацията. Чрез тези съдебни инстанции се осигурява допълнителна проверка на законосъобразността и целесъобразността на решенията на ДАБ, което е от особено значение в контекста на правото на защита и правото на справедлив процес.

В България, както и в много други държави, съдебните решения по административни дела в сферата на бежанското право отразяват сложността и динамиката на правната рамка, в която функционира системата за убежище.

Целта на настоящия анализ е да разгледа ключови съдебни решения, свързани с административните процедури по бежанско право, с акцент върху интерпретацията на закона и неговото приложение в практиката. Чрез анализ на конкретни случаи ще бъдат идентифицирани тенденции в съдебната практика, които могат да окажат влияние върху правилното прилагане на закона за лица търсещи международна закрила.

Съдебните решения, които отменят или изменят актовете на ДАБ, оказват влияние върху практиката на агенцията, като могат да наложат изменения в процедурите и правилата за работа.

Агенцията следи решенията на съда, за да осигури съответствие с правната практика и да адаптира своите действия в съответствие с новите правни принципи.

През 2024 г. продължава специалната военна операция, основана на териториални претенции на Русия спрямо Украйна. Сериозна по мащаб са и военните действия между Израел и въоръжената групировка Хамас в Ивицата Газа. По отношение на Сирия от декември 2024 г. се отбелязва промяна в общата ситуация, придружена с условия за политически преход, чуждестранна готовност за работа с новите управляващи и ангажимент на ООН да подкрепя Сирия през преходния период. С това, декември 2024 г. бележи етап в историята на страната с възможност за възстановяване на района и връщането му към сравнително нормални условия на живот.

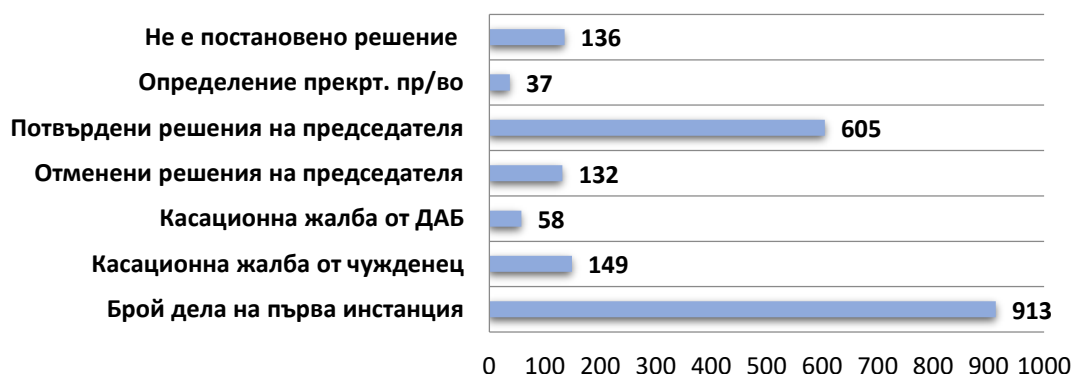
През отчетния период служителите от специализираната администрация на ДАБ при МС (дирекция КПМЗ и дирекция „Международна дейност“ (МД)) провеждаха редица обучения на служителите от териториалните поделения. Обучения бяха изнесени

с цел уеднаквяване на практиката на териториалните поделения, анализ и необходимост от подобряване на становищата на интервюиращите органи, с оглед наблюдаваната и анализирана съдебна практика във връзка с прилагането на ЗУБ. Специално обучение беше извършено от дирекция МД след приемането на Решение № 247 на Министерски съвет от 03.04.2024 г., с което се утвърди списъка на сигурни страни на произход и трети сигурни страни за лицата, подали молби за международна закрила. Съгласно разпоредбите на ЗУБ (чл. 13, ал. 1, т. 13 и т. 14), молба за закрила може да бъде отхвърлена като явно неоснователна в случай, че чужденецът идва от сигурна държава по произход или идва от трета сигурна държава, при условие че ще бъде приет в нея. Служителите на дирекция МД периодично провеждат обучения, на които се представя актуалната обстановка в Близкия изток с цел да се повиши осведомеността на администрацията на ДАБ при МС, да се извърши анализ на ситуацията на база последните развития и евентуалните миграционни потоци, които могат да достигнат до територията на Република България.

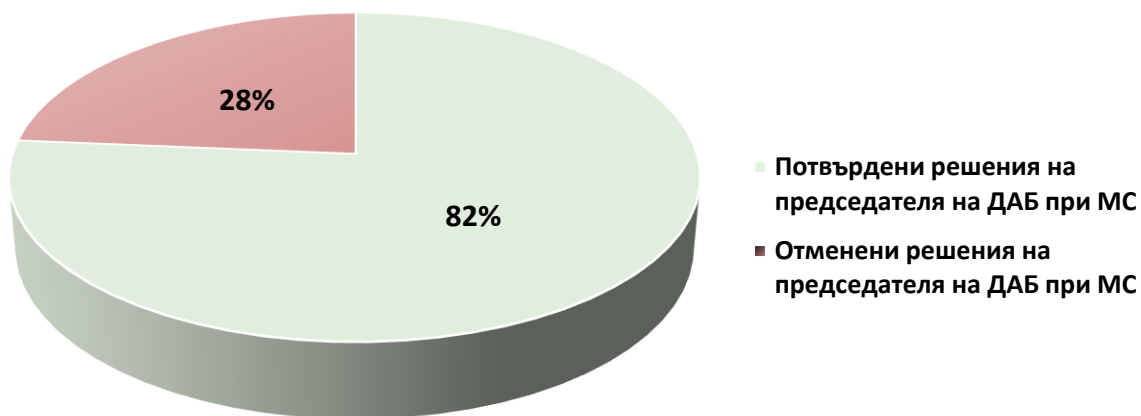
За отчетния период 1 януари – 31 декември 2024 година по дела образувани по реда на Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/ е осъществено процесуално представителство от **юрисконсултите на ДАБ при МС на общо 1 084 дела** пред първа и втора инстанция, респ. Административен съд по настоящ адрес на търсещите закрила лица и Върховен административен съд (ВАС). Към 31.12.2024 г. съдилищата в страната са се произнесли с 737 решения, **605 от които (82%) са в полза на ДАБ при МС, а 132 са в полза на чужденеца, обжалвал решението на председателя.** Общо три от обжалваните решения са обявени за нищожни от административните съдилища в страната.

Във връзка със съдебните решения, с които се отменят издадените от председателя на ДАБ при МС индивидуални административни актове, са изготвени и подадени **58** касационни жалби. От страна на Агенцията е изготвена и молба до първоинстанционен съд за отмяна на влязло в сила решение по реда на чл. 239, т. 1 от Административнопроцесуалния кодекс, предвид настъпили нови обстоятелства.

Дела на първа инстанция

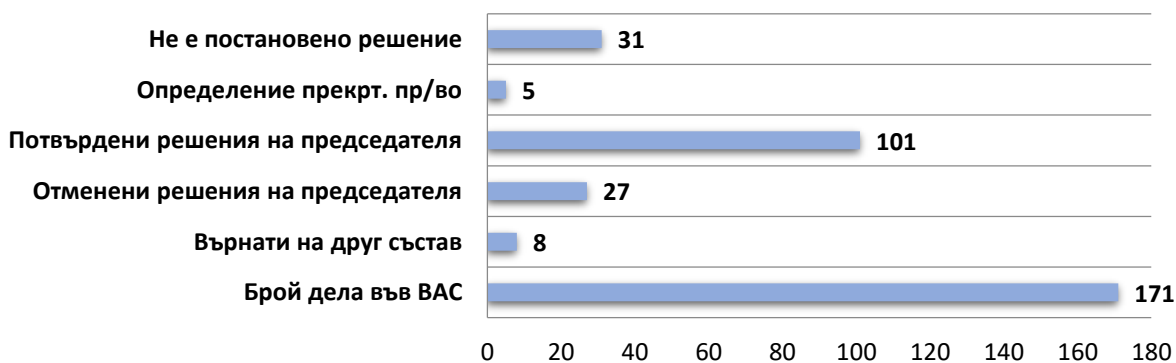

Общият брой на постановените съдебни решения в полза на административния орган е 605 бр., а броят на решенията в полза на чужденеца е 132 бр.

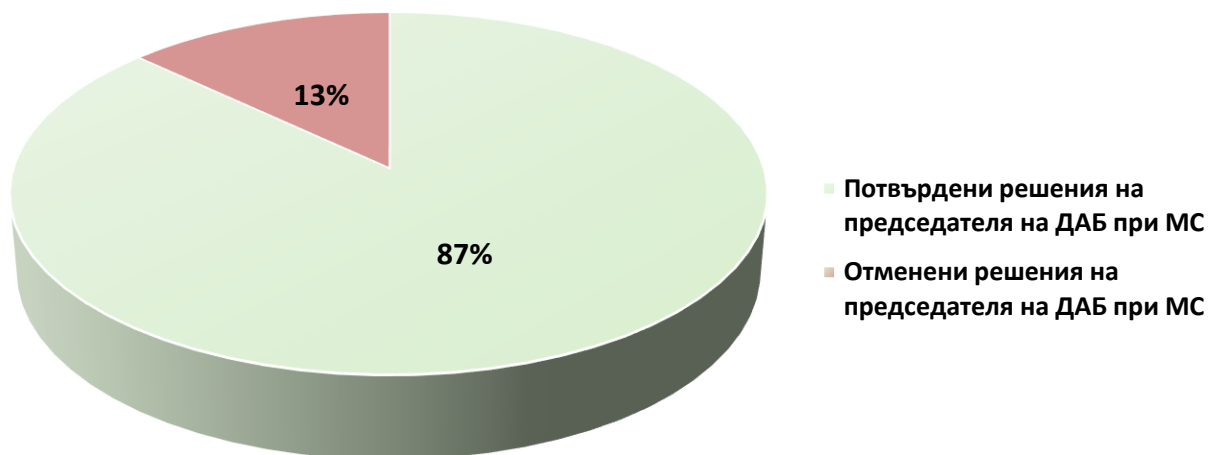

През изминалата 2024 г. ВАС е постановил общо **136** решения, **101** от които са в полза на председателя на ДАБ при МС, а **27** са в полза на чужденеца, като решенията на председателя на ДАБ при МС са окончателно отменени и в тази връзка са изготвени писмени указания към интервюиращия орган. Осем от делата са върнати на първа инстанция за разглеждане от друг съдебен състав и ново произнасяне.

Върховен административен съд

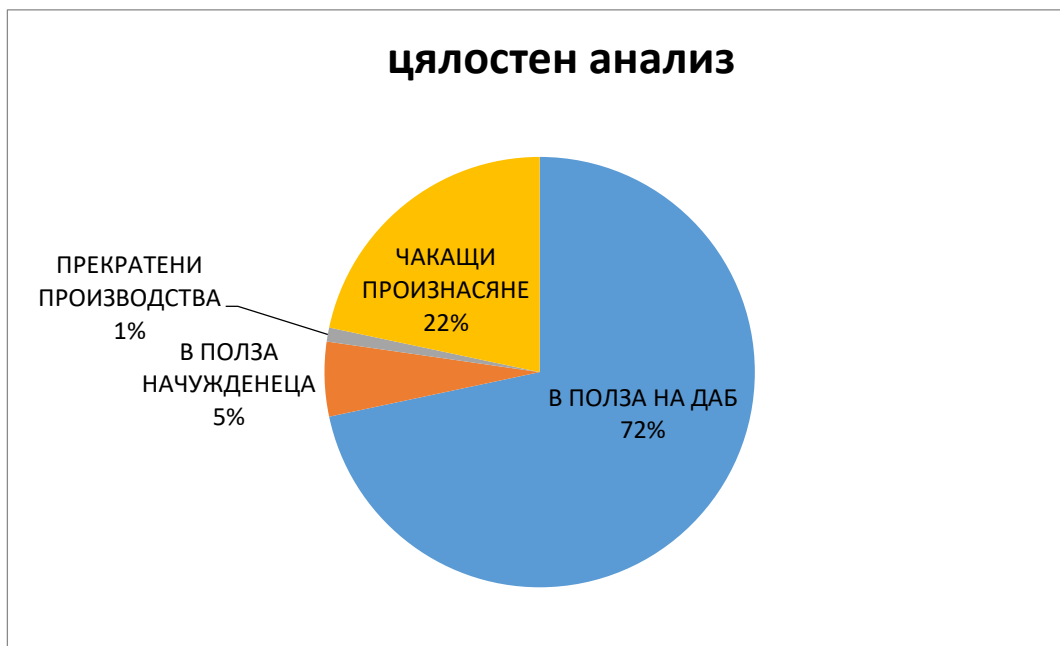

Общият брой на постановените съдебни решения в полза на административния орган е 101 бр. , а броят на решенията в полза на чужденеца е 27 бр.

1. За отчетната 2024 година в РПЦ-Харманли са постъпили общо **288 бр.** жалби от който:

- **250 бр.** са разгледани в общ. Ред – 183 бр. в полза на ДАБ, 9 са в полза на чужденеца, 2 бр. са прекратени, 56 бр. чакат произнасяне на съда.
- **20 бр.** са разгледани в ускорено производство- 15 решения са в полза на ДАБ, 1 в полза на чужденеца, 1 производство е спряно, 3 от жалбите чакат произнасяне на съда.
- **10 бр.** са разгледани за събиране на семейство-4 в полза на ДАБ, 6 в полза на чужденеца.
- **8 бр.** са разгледани като недопустимост на последваща молба- 3 са в полза на ДАБ, другите 3 чакат постановяване на решение, 1 е прекратено и 1 е обявено за нищожно.

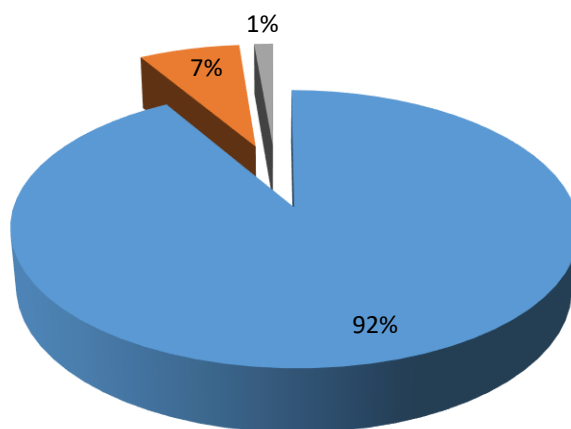
По отношение на качеството на правораздаването, значителен е броят на делата с потвърдени административни актове на ДАБ през цялата 2024г.-91%, а броят на върнатите е едва 8 % за отчетената година.

Фактът, че през 2024 година 91% от делата с административни актове на Държавната агенция за бежанците (ДАБ) са потвърдени, а само 8% са върнати, показва сравнително висока степен на правна стабилност и ефективност в процеса на правораздаване. Това може да означава, че административните актове, издадени от ДАБ, са добре мотивирани и правилно приложени в съответствие с нормативните изисквания.

От друга страна, процентът на върнатите актове (8%) може да сочи към случаи, в които съдът е установил някакви неясноти или недостатъци в тях, които трябва да бъдат коригирани от административния орган. Въпреки това, стойността на върнатите дела не е висока, което може да бъде индикатор за относителната стабилност и надеждност на административната практика на ДАБ.

НА БАЗАТА НА ПОСТАНОВЕНИ РЕШЕНИЯ

■ В ПОЛЗА НА ДАБ ■ В ПОЛЗА НА ЧУЖДЕНЕЦА ■ ПРЕКРАТЕНИ/СПРЕНИ

На основание чл.158, ал.3 от АПК – нередовност на жалбата, поради неотстраняване на нередовностите по същата от страна на жалбоподателя в срока по чл.158, ал.1 от АПК, са прекратени: 2 бр. административни производства в общ ред, и 1 бр. в ускорена процедура което е 1 % за отчетената година.

Брой заведени дела пред АС:

АС – Хасково 239. в общ ред, 21 в ускорено производство, 3 бр. по последващи молби, 5 бр. по събиране на семейство – общо- 268 бр. ;

АС – Бургас 1 бр. в Общ ред- общо 1

АС – Пазарджик – 1 бр. дела в Общ ред; 2 бр. по събиране на семейство- общо 3 бр.

АС – Стара Загора -1 бр. в общ ред, 1 бр. По Събиране на семейство- общо 2 бр.;

АС – Пловдив - по 3 дела в общ ред, 1 бр. събиране на семейство- общо 4 бр

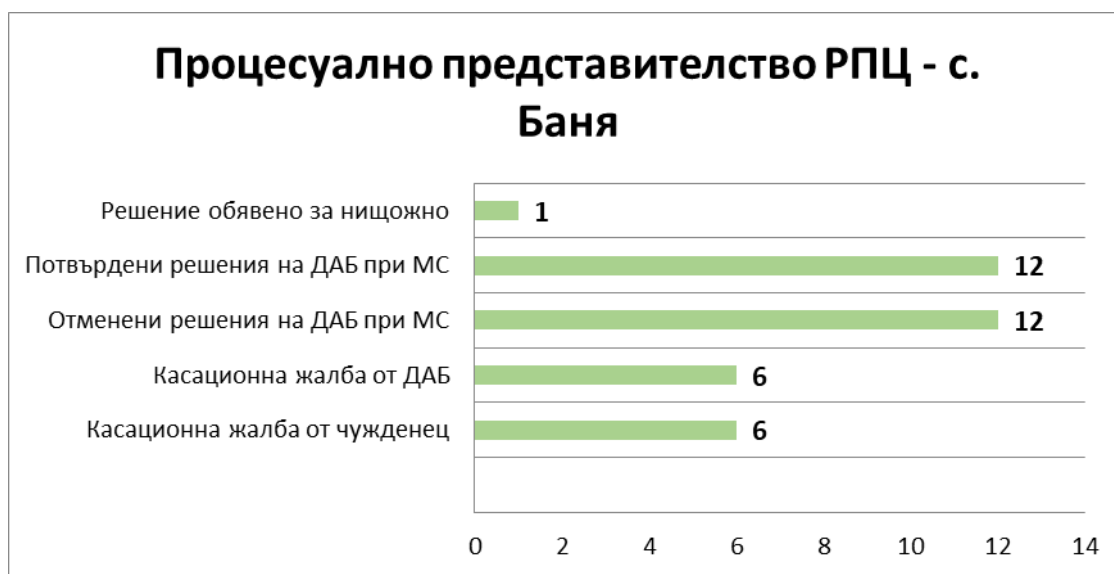
АС – Кюстендил - по 1 дело няма постановено решение- общо 1 бр.

Изпратени към АССГ-в общ ред 5, в ускорено производство 4 бр., 1 бр. събиране на семейство- общо 10 бр. препратени към АССГ

2. За отчетния период юрисконсулт от РПЦ - с. Баня е осъществил процесуално представителство по дела образувани по реда на Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/ на общо общо на 14 съдебни заседания по 13 дела, пред Административен съд - Сливен (12 дела) и Административен съд – Стара Загора (1 дело). По 12 дела пред Административен съд Бургас (5 дела), Административен съд – Варна (5 дела), Административен съд – Русе (1 дело) и Административен съд – Пловдив (1 дело) са изпратени писмени бележки.

ДЕЛА ПРЕД АС

1. Постановени решения – 25 бр.
2. Отменени решения на ДАБ – 12 бр. (6 бр. в общ ред – 3 от тях в частта за предоставяне на ХС; 3 бр. по допустимост на последваща молба; 2 бр. в УП; 1 бр. по молба за събиране на семейство);
3. Потвърдени решения на ДАБ – 12 бр. (11 бр. в общ ред, 1 бр. в УП);
4. По 1 дело е обявена нищожност на индивидуалния административния акт
5. Касационни жалби подадени от чужденци – 6 бр.
6. Касационни жалби подадени от ДАБ – 6 бр.

АС – Бургас: 1 бр. потвърдено решение на ДАБ в общ ред; 2 бр. отменени решения на ДАБ в общ; ред 2 бр. отменени решения на ДАБ по допустимост на последваща молба

АС – Варна: 2 бр. потвърдени решение на ДАБ в общ ред; 1 бр. отменено решение на ДАБ в общ ред; 1 бр. отменено решение на ДАБ в частта за предоставяне на ХС; 1 бр. отменено решение на ДАБ в УП;

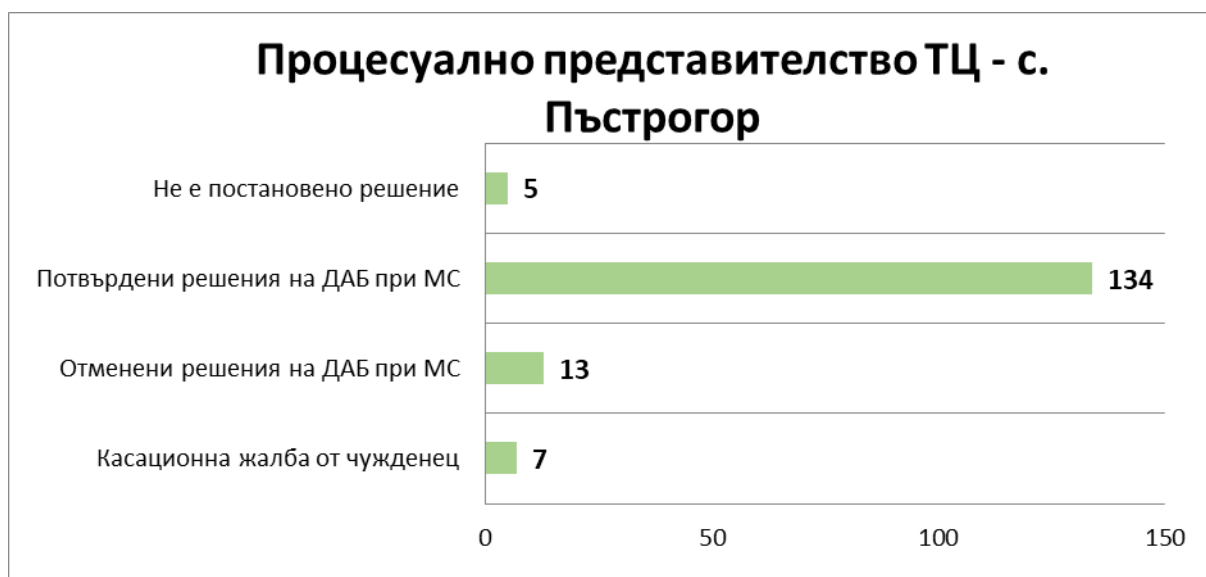
АС – Сливен: 8 бр. потвърдени решения на ДАБ в общ ред; 2 бр. отменени решения на ДАБ в частта за предоставяне на ХС; 1 бр. отменено решение на ДАБ по допустимост на последваща молба; 1 бр. отменено решение на ДАБ по молба за събиране на семейство.

АС – Стара Загора: 1 бр. отменено решение на ДАБ в УП;

АС – Русе: 1 бр. обявена нищожност на индивидуалния административен акт

АС – Пловдив – 1 бр. потвърдено решение на ДАБ в УП

3. За отчетния период 1 януари – 31 декември 2024 година по дела, образувани по реда на Закона за убежището и бежанците / ЗУБ/ е осъществено процесуално представителство и са депозирани писмени отговори от юрисконсулти от Транзитен център – с. Пъстрогор общо на 168 съдебни заседания, съответно общо 158 броя дела, от които 152 бр. разгледани от Административен съд – гр. Хасково, 5 броя дела, разгледани от Административен съд – гр. Пловдив и 1 брой дело, разгледано от Административен съд – гр. Бургас. В отразения брой дела са включени всички дела на Транзитен център – с.Пъстрогор, както и част от делата на Регистрационно-приемателен център – гр. Харманли.

ДЕЛА ПРЕД АС – ГР. ХАСКОВО: Постановени съдебни решения - 152 броя общо, от които;

1. Отменени решения на ДАБ при МС – 13 бр.
2. Потвърдени решения на ДАБ при МС – 134 бр.
3. Брой образувани дела, по които все още не е постановено съдебно решение - 5 бр.;
4. Подадени касационни жалби от чужденци – 7 бр.;
5. Подадени касационни жалби от административен орган срещу решения на първа инстанция – 0 бр.

ДЕЛА ПРЕД АС – ГР. БУРГАС: Постановено съдебно решение в полза на ДАБ при МС – 1 бр.;

ДЕЛА ПРЕД АС – ГР. ПЛОВДИВ: 5 бр. постановени съдебни решения, от които:

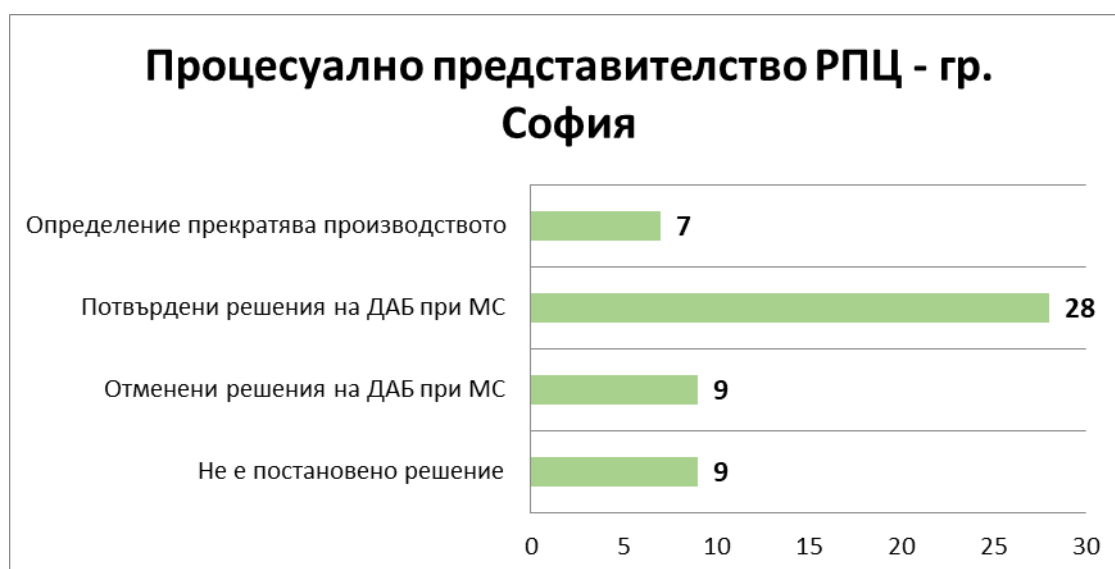
- Отменени решения на ДАБ при МС – 4 бр. ;
- Потвърдено решение на ДАБ при МС – 1 бр.
- Подадени касационни жалби от чужденци – 0 бр.
- Подадена касационна жалба от Председател на ДАБ срещу решение на първа инстанция – 1 бр.

4. За отчетния период по дела образувани по реда на Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) от юрисконсулт от РПЦ – София е осъществено процесуално представителство общо на **69 (шестдесет и девет) съдебни заседания** по **54 (петдесет и четири) адм. дела., от които:**

- 2 съдебни заседания пред АС-Пловдив (осъществено процесуално представителство-лично);
- 2 съдебни заседания пред АС-Перник (писмени защиты);
- 1 съдебно заседание пред АС-Бургас (писмена защитна);
- 1 съдебно заседание пред АС – В. Търново (писмена защитна);

осъществено процесуално представителство-лично

- 1 съдебно заседание пред АСС-Област;
- 8 съдебни заседания пред ВАС;
- 54 съдебни заседания пред АССГ;

От всичките 54 (петдесет и четири) адм. дела

През 2024 г. са образувани **43 адм. дела срещу решения на Интервюиращ орган от РПЦ – София** и общо **11 адм. дела - 9 адм. дела срещу решения на Председателя и 2 адм. дела срещу Председателя, с правно основание чл. 256 АПК – или общия брой на образуваните дела, по които е работил РПЦ-София е общо 54 адм. дела.**

От образуваните **43 адм. д. срещу решения на Интервюиращ орган от РПЦ – София - 22 съдебни дела срещу откази в Ускорено производство и 21 съдебни дела срещу решения за недопускане на последващи молби до производство по общия ред.**

До момента са постановени **44 съдебни актове по всичките 53 дела, от които 34 съдебни акта по дела срещу решения на Интервюиращ орган:**

- 20 съдебни решения по дела решени в полза на ДАБ при МС с/у решения на интервюиращ орган- от които 8 в УП и 12 по недопустимост;
- 7 съдебни решения по дела решени в полза на чужденеца срещу решения на

Интервюиращ орган – **5 по недопустимост и 2 в УП;**

- **7** протоколни Определения за прекратяване на делото срещу решения на Интервюиращ орган - **1 по недопустимост и 6 в УП;**
- **2** обявени за решаване – **1 по недопустимост и 1 в УП;**
- **7** отложени за **2025 г. – 2 по недопустимост и 5 в УП**
- **10** съдебни решения по делата в общ ред, от които **2 в полза на чужденеца и 8 в полза на ДАБ при МС, едно е обявено за решаване;**

Съдебния анализ включва анализ на постановените съдебни актове, относно:

- I. Постановени съдебни актове по жалби подадени от чужди граждани срещу решения на Интервюиращ орган срещу отказ в Ускорено производство и съдебни дела срещу решения за недопускане на последващи молби до производство по общия ред;
- II. Решения на председателя на ДАБ, с които е отказано предоставяне на международна закрила на сирийски граждани, приемайки Република Турция като трета сигурна държава по смисъла на закона (§ 1, т. 9 от ДР на Закона за убежището и бежанците (ЗУБ));
- III. Процедура по събиране на семейства на основание чл. 34 от ЗУБ - зачитане на целостта на семейството, висшия интерес на детето и предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 8 от ЗУБ по отношение на „лица от уязвима група“;
- IV. Постановени съдебни актове по жалби, подадени от граждани на Руска федерация срещу решения на административния орган за отказ от предоставяне на международна закрила;
- V. Постановени съдебни актове по жалби, подадени от граждани на Сирия, Афганистан, Пакистан, Бангладеш, лица без гражданство, Ирак, Иран, Либия, Ливан, Мароко, Египет, Еквадор, Нигерия, Конго, Зимбабве, Ангола, Гамбия, Гвинея, Кот Д Ивоар, Камерун, Сенегал, Сомалия, Сеира Леоне, Танзания, Беларус, Грузия, Сърбия, Узбекистан, Шри Ланка, Турция, Молдова и Украйна срещу решения на административния орган за отказ да бъде предоставена международна закрила;
- VI. Постановени съдебни актове по жалби, подадени от чужди граждани с отказ от предоставяне на международна закрила, поради постъпила в ДАБ при МС информация от Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС), че чуждите граждани представляват заплаха за националната сигурност;
- VII. Постановени съдебни актове по жалби, подадени от граждани с предоставена международна закрила срещу решения на административния орган за отнемане на предоставена закрила.

I. Постановени съдебни актове по жалби подадени от чужди граждани срещу решения на Интервюиращ орган срещу откази в Ускорено производство и съдебни дела срещу решения за недопускане на последващи молби до производство по общия ред.

1. От анализа на решенията, с които се потвърждава индивидуалния административен акт се открояват следните решения:

В Решение № 709/31.01.2024 г. постановено по адм.д. № 11550/2023 г., 9-ти състав на АССГ, образувано по жалба на турски гражданин срещу решение на интервюиращ орган, с което не е допусната последващата му молба до производство за предоставяне на международна закрила.

Процедурата е по предварително разглеждане на последваща молба за международна закрила, съгласно чл. 76а ЗУБ, и се преценява нейната допустимост съгласно чл. 13, ал. 2 ЗУБ.

В съдебния акт изрично е посочено, че самите процедурни правила относно разглеждането на последващите молби са уредени в чл.42 от Директива 2013/32/ЕС, като е предоставено на държавите-членки право да могат да уредят в националното си законодателство правила за предварителното разглеждане съгласно член 40. Тези правила могат, *inter alia*: а) да задължават съответния кандидат да посочи фактите и да изложи доказателства, които оправдават новата процедура; Интервюиращ орган при ДАБ към МС е обсъдил представената молба от страна на търсещия закрила, като е приел, че оспорващият не е представил никакви нови доказателства от съществено значение за личното положение на молителя в страната му на произход, въпреки, че му е даден тридневен срок за представяне на писмени доказателства със Съобщение, преведено на разбираем за търсещия закрила език – турски с помощта на преводач от турски език.

В мотивите си съдът е посочил, че законосъобразно Интервюиращ орган при ДАБ към МС на РБ не е допуснал молбата за разглеждане до производство за предоставяне на международна закрила. Изложеното едва в жалбата, че оспорващият е политически репресиран в страната си на произход не може да бъде основание за допускане на молбата за разглеждане в общо производство, защото това са доводи само за защитната теза на оспорващия и писмени доказателства за личното положение на молителя не са ангажирани.

Ето защо и по изложените съображения, настоящата съдебна инстанция намира, че оспореното Решение № 28-ОК/24.10.2023 г. на Интервюиращ орган при Държавна агенция за бежанци при МС на РБ, с което последният на основание чл.76б,ал.1,т.2 от Закона за убежището и бежанците не допуснал последваща молба с рег.№ УРИ 105400-5481/28.08.2023 г. на турския гражданин до производство за предоставяне на международна закрила отговаря на изискванията за редовно действие на административните актове, предпоставя отхвърляне на предявената срещу него жалба и води до потвърждаването му.

Решение № 6583 от 28.05.2024 г., постановено по адм. д. № 1879/2024 г., 21-ви състав на АССГ, образувано по жалба на гражданин на Пакистан срещу решение № УПВР-8/31.01.2024 г. на интервюиращ орган на ДАБ при МС, с което е отхвърлена молбата му за закрила - предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут вх. № УП-15806/15.01.2024 г., като явно неоснователна.

Процедурата е в ускорено производство, съгл. чл. 70. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) от ЗУБ. При наличие на основания по чл. 13, ал. 1 ЗУБ в срок до 14 работни дни от регистрацията на чужденеца интервюиращият орган може да приложи ускорено производство, като вземе решение за отхвърляне на молбата като явно неоснователна.

За да постанови решението си, Съдът изтъква следните мотиви: Възприема фактическа обстановка въз основа на събраните в хода на съдебното производство доказателства, не кредитира възраженията от страна на процесуалния представител на жалбоподателя, че административният орган не е обсъдил никакви източници на информация за страната му на произход, тъй като в справката няколкократно са посочени източниците, на които тя се базира - в самото съдържание и по линия като забележки с препратки.

За преценката за основателността на подадената молба за международна закрила, е изготвена справка на дирекция "Международна дейност" в ДАБ при МС за изясняване на актуалната политическа и икономическа обстановка в Ислямска република Пакистан, която в процесното решение, съдът е разгледал подробно изложените данни от нея.

Тук следва да отбележим, че важно значение имат справките изготвяни от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ при МС, на които съдът се уповава, анализирайки ситуацията в страната по произход и в страната на обичайно пребиваване на чужденците.

По нататък в съдебното решение е посочено, че са спазени административнопроизводствените правила и разпоредбите на материалния закон.

Решението е постановено след обстоен анализ на бежанската история на лицето, като изведените правни изводи за липса на основания по чл. 8, ал. 1 и чл. 9, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на жалбоподателя са обосновани, правилни и съответстват на събраните в хода на административното производство доказателства. Административният орган е анализирал подробно и задълбочено бежанската история на чужденеца, както и справките на Дирекция "Международна дейност" на ДАБ относно Пакистан, с отчитане на общото положение в държавата.

Органът е извършил необходимите процесуални действия, при съблюдаване процесуалните норми на чл. 35 и чл. 36, ал. 3 от АПК и е изяснил релевантните факти. Мотивите на решението на интервюиращия орган, разкриват пълен анализ на доказателствените материали, а изводите относно обстоятелствата, относими към предпоставките за предоставяне на закрила, са изложени в решението по начина, указан в процесуалния закон. Обсъдени са всички доказателствени източници, като обосновано е прието, че не се установява наличие на някое от основанията за предоставяне на исканата международна закрила. Отказът за предоставяне международна закрила е основан на съдържащите се в мотивите на решението констатации относно преценката на ситуацията в Пакистан и липсата на данни за осъществено преследване по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, основано на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение или убеждение, за упражнявано физическо насилие и репресии. Преценена е възможността за предоставяне на хуманитарен статут и за прилагане на чл. 9 от ЗУБ. В резултат на задълбочен анализ на събраните доказателства е формиран обоснован извод за отсъствие на установените в ЗУБ материалноправни предпоставки. Обжалваният административен акт е издаден в съответствие с материалния закон.

Посочените по време на проведеното от ДАБ интервю мотиви, настоящият състав намира, че не са от кръга на обстоятелствата по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, поради което не са налице обстоятелства, които да предполагат необходимост от закрила.

Кандидатът не е преследван поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение или убеждение. Срещу него не са били предприети такива действия от официалните власти или от конкретна групировка, която държавата не е в състояние да контролира. Твърдения за обстоятелства от характера на тези по чл. 9, ал. 1, т. 2 - изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание молителят не е направил. В решението са

разгледани и обсъдени и обстоятелствата по т. 3 на чл. 9, ал. 1 ЗУБ - тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

Поради изложеното, с оспореното решение законосъобразно е отказано предоставяне на международна закрила. Не са налице основания за отмяна на оспореното решение, поради което жалбата следва да се отхвърли, като неоснователна.

2. От анализа на решенията, с които се отменя индивидуалния административен акт се открояват следните решения, в полза на чуждия гражданин:

Решение № 2097 от 29.03.2024 г., постановено по адм.д. № 1877/2024 г. на АССГ, Първо отделение, 65-ти състав.

Процедурата е по предварително разглеждане на последваща молба за международна закрила, съгласно чл. 76а ЗУБ, и се преценява нейната допустимост съгласно чл. 13, ал. 2 ЗУБ.

Образувано е по жалба на Д. К., гражданин на Узбекистан, срещу Решение № 3-ОК/07.02.2024г., издадено от интервюиращ орган при Държавната агенция за бежанците (ДАБ) при Министерски съвет (МС), с което не е допусната до производство за предоставяне на международна закрила последващата му молба, с рег.№ 8851/22.01.2024 г.

Първото искане за закрила на жалбоподателя е с молба от 26.04.2002г., подадена от майка му. С Решение на председателя на ДАБ – МС е отказано предоставяне на статут на бежанец. С Решение № 11919 от 17.12.2003 г. по адм.д № 8584/2003 г. на ВАС, тричленен състав, оставено в сила с Решение № 2302 от 15.03.2004 г. по адм.д. № 501/2004 г. на ВАС, петчленен състав, жалбата срещу него е отхвърлена. С последваща молба рег. № 8851 от 22.01.2024 г. Д. К., отново, вече лично, сезира председателя на ДАБ – МС с искане за закрила. Като ново обстоятелство посочва, че пребивава в България от 2002 г. (когато е бил на 4 години), има тук е учил, има семейство - полусестра и майка, целият му съзнателен живот е преминал в страната, говори български език и всичките му социални, публични и лични контакти са в България. Същевременно няма връзка и контакти с никого в Узбекистан, не владее узбекски и е православен християнин, докато 96 % от населението в Узбекистан изповядва Исляма. Към молбата са приложени писмени доказателства – Резолюция на европейския парламент от 04.10.2023г., заверено копие на Службена бележка № 74/21.04.2021г. от директора на 74 СУ “Х. Г. Д.”. Заверено копие на страници от Ученическа книжка на Д. К., заверено копие на удостоверение за сключен граждански брак между М. К. и Г. Г.; заверено копие на удостоверение за раждане на Й. Г. Г.

В съдебно заседание жалбоподателят представя писмени доказателства, свързани с живота и семейството му в България – удостоверение от 26.05.2005 г. за завършена подготвителна група в Обединено детско заведение № 6; удостоверения за родствени връзки изх. № 3/21.11.2023г. и изх. № 04/21.11.2023г. от Софийска област.

Съгласно чл. 76в, ал. 1 ЗУБ при провеждане на тази процедура за предварително разглеждане на последваща молба по раздел III от глава шеста от ЗУБ, чужденците се ползват от правото по чл. 23, ал. 1 ЗУБ на съдействие и помощ от страна на ВКБООН и на други правителствени или неправителствени организации, правото по чл. 29, ал. 1, т. 8 ЗУБ на преводач и тълковник, по чл. 29а ЗУБ на достъп до събраната информация, въз основа на която ще се вземе решението, и по чл. 58, ал. 7 ЗУБ за подаването на молба за международна закрила от чужденец с временна закрила. В чл. 76в, ал. 2 и ал. 3 ЗУБ са посочени правата, които не се признават в процедурата за предварително разглеждане на последваща молба. Нормата на чл. 76б от ЗУБ не предвижда провеждането на лично интервю с чужденеца, както и в посочените хипотези на чл.76в от ЗУБ, чужденците не

се ползват от правата по чл. 23, ал. 1, чл. 29, ал. 1, т. 8, чл. 29а и чл. 58, ал. 7. Посочените обстоятелства, обаче не изключват приложимостта на общите правила по раздел I, глава VI от закона, включително и приложимостта на чл. 58, ал. 5 от ЗУБ, съгласно който на чужденеца, заявил желание да кандидатства за международна закрила, се дават указания относно реда за подаване на молбата.

Преписката не съдържа доказателства за нарушаване в настоящото производство правата на жалбоподателя по чл. 76в, ал. 1 ЗУБ – липсват данни да е потърсил съдействие и помощ от страна на ВКБООН, ползва адвокатска помощ; няма данни да е поискал достъп до събраната информация, въз основа на която ще бъде взето решение /чл. 29а ЗУБ/. Жалбоподателят не се ползва от временна закрила, което изключва приложението на чл. 58, ал. 7 ЗУБ. С последващата молба е представена Резолюция на Европейския парламент от 4 октомври 2023г. относно У.. Тази резолюция сочи на заявени в молбата нови обстоятелства свързани със ситуацията в страната на произход на жалбоподателя.

Тя е обсъдена в обжалваното решение в светлината на информацията, съдържаща се в справките, изготвени от дирекция “Международна дейност” при ДАБ.

В настоящия случай, са налице данни, съдържащи се в официални документи, че са налице нови обстоятелства от съществено значение относно държавата на произход на жалбоподателя. От момента на предходното решение на председателя на ДАБ – МС са изминали двадесет години. Изложеното в приложената резолюция на Европейския парламент сочи на проблеми с правата в У.. Дали действително е налице основание за предоставяне на закрила е въпрос, който следва да бъде разгледан в общо производство по същество.

Следва да се съобразят и обстоятелствата, изложени в молбата, свързани със семейството на жалбоподателя и връзките му с България, както и липсата на връзка с У., доколкото с последващата молба е поискано предоставяне на хуманитарен статут на основание чл. 9, ал. 8 от ЗУБ, както и обстоятелството, че при разглеждане на предходната му молба за закрила жалбоподателят е бил непълнолетен и не е имал собствена бежанска история. Следва да съобрази и целта на производството по чл. 76б от ЗУБ, която не е да бъде преграден пътят на търсещите закрила към същата с решение по предварителната допустимост на молбата, а да се даде възможност за закрила на тези лица, които имат нови съществени данни или за страната по произход, или свързани с личното им положение – да получат своевременно разглеждане на тези заявени обстоятелства. Следва да се съобрази и че препращането на чл. 76б, ал. 1 от ЗУБ е към чл. 13, ал. 2, т. 4 от ЗУБ – а именно, когато лицето не представи никакви доказателства, каквато не е настоящата хипотеза. Наличието на нова ситуация в страната на произход и евентуалното ѝ отношение към личната бежанска история налага изясняването им в рамките на лично интервю.

Водим от горното, АССГ, ОТМЕНЯ, по жалба на Д. К., гражданин на Узбекистан, Решение, издадено от интервюиращ орган при Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет, с което не е допусната до производство за предоставяне на международна закрила последващата му молба с рег.№ 8851/22.01.2024 г. ИЗПРАЩА делото като преписка на компетентния орган на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет за ново разглеждане и произнасяне по последваща молба с рег.№ 8851/22.01.2024 г. на Д. К., гражданин на Узбекистан, при изпълнение на задължителните указания по прилагането и тълкуването на закона, дадени в мотивите на настоящето решение.

Узбекистанският гражданин е регистриран и е образувано производство по общия ред, съгласно указанията на съда, което отново е приключило с отказ от предоставяне на статут на бежанец или хуманитарен статут на Д.К. Към настоящия момент е в съдебна фаза.

II. Решения на председателя на ДАБ, с които е отказано предоставяне на международна закрила на сирийски граждани, приемайки Република Турция като трета сигурна държава по смисъла на ЗУБ.

От началото на 2024 г. бяха постановени значителен брой съдебни решения в полза на административния орган, в които се приема, че кандидатът за международна закрила не е непосредствено повлиян от ситуацията в държавата си по произход. В тези случаи молителят е пребивавал значителен период от време в трета страна, в която е установено, че са налице нормални условия за живот. Приема се, че няма непосредствена опасност за чужденеца, която да обоснове предоставянето на хуманитарен статут. Тези случаи касаят основно сирийски граждани, търсещи международна закрила в Република България. Съдът приема, че завръщането в Сирия е неподходящо от гледна точка на личната безопасност на чужденците.

В повечето от случаите кандидатите са пребивавали легално, имали са достъп до пазара на труда, образование, здравни грижи и социални услуги.

В тази група решения важно значение имат справките изготвяни от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ при МС, на които съдът се уповава, анализирайки ситуацията в страната по произход и в страната на обичайно пребиваване на чужденците. Позовавайки се на тях съдебните състави стигат до извода, че са изпълнени кумулативните изисквания на закона за приемане на държавата като трета сигурна страна.

В процесните решения, съдът е разгледал подробно данните от официалните справки за обстановката в Сирия и Турция и е мотивирал решенията си именно с установеното в тях актуално положение в държавата на произход на чужденеца и в Република Турция, както и продължителното пребиваване за период по-дълъг от 6 месеца.

Необходимо е да се отбележи, че Република Турция запазва географското ограничение на Конвенцията за бежанците от 1951 г. и я прилага само за бежанци с произход от европейски държави. Във връзка с посоченото обстоятелство, през месец април 2013 г. е приет всеобхватен, насърчен от Европейския съюз (ЕС) Закон за чужденците и международната закрила, който установява специална правна рамка за убежището в Република Турция и потвърждава задълженията на Република Турция към всички лица, нуждаещи се от международна закрила, независимо от страната им на произход. Според Службата на Върховния комисар за бежанците на ООН (ВКБООН), европейското законодателство в областта на убежището и миграцията е ясно видимо в турското законодателство в областта на убежището благодарение на тази реформа, като са приети следните правно регламентирани възможности по отношение на сирийските граждани, находящи се на територията на Република Турция:

Всички сирийски бежанци, които търсят закрила в Република Турция, са обхванати от режима на временната закрила, включително тези, които не могат да представят никакви документи за самоличност от Сирия. На ползващите се от временна закрила е осигурена закрила и помощ в Турция, което включва:

- правото на оставане и престой в Турция до намиране на по-трайно решение на ситуацията, в която се е оказало съответното лице;
- защита срещу принудително връщане в Сирия;
- достъп и осигуряване на най-основните права и потребности на съответните лица.

Приетият в Турция *Регламент за временната закрила* обхваща и правно урежда набор от права, услуги и помощ за ползвателите на временна закрила. Въпросните права, услуги и помощ включват достъп до здравеопазване, образование, социално подпомагане, психологическа подкрепа и достъп до пазара на труда. Според текста на чл. 3, буква f) от турския Регламент за временна закрила, в Република Турция под

термина „временна закрила“ се разбира: „Статут на закрила, предоставян на чужденци, които са били принудени да напуснат страните си на произход и не са в състояние да се завърнат в тези страни и са пристигнали или пресичат турските граници масово, за да търсят спешна и временна закрила и чиито молби за международна закрила не могат да бъдат оценени на индивидуална основа“.

Съгласно чл. 9, ал. 1 на посочения Регламент, решението за временна закрила се взема от Министерския съвет (след 2018 г. от президентската институция) по предложение на Министерство на вътрешните работи. Турското правителство, чрез провинциалните си управления, издава идентификационни документи за временна закрила на лицата, чиито регистрационни процедури са приключили. Идентификационният документ за временна закрила дава право на оставане/престой на територията на Турция. Турските власти предлагат защита срещу връщане на всички неевропейски лица, търсещи убежище, които отговарят на определението за бежанец съгласно Конвенцията на ООН за статута на бежанците от 1951 г. Властите продължават да прилагат правната рамка и процедурните гаранции за лицата, които търсят или се нуждаят от международна закрила. Правителството на Турция си сътрудничи с ВКБООН и с други хуманитарни организации при предоставянето на закрила и помощ на условни бежанци, завръщащи се бежанци, лица без гражданство, кандидати за международна закрила, притежатели на статут и лица, ползващи се с временна закрила. Република Турция се явява трета сигурна страна за сирийския гражданин и с оглед разясненията дадени от ВКБООН в Правните съображения относно връщането на лица, търсещи международна закрила от Гърция в Турция, публикувани на сайта на ВКБООН (Legal considerations on the return of asylum-seekers and refugees from Greece to Turkey as part of the EU-Turkey Cooperation in Tackling the Migration Crisis under the safe third country and first country of asylum concept - <https://www.unhcr.org/protection/operations/56f3ec5a9/legal-considerations-re-turning-asylum-seekers-refugees-greece-turkey-under.html>), във връзка с понятията сигурна трета страна и първа страна на убежище съгласно Сътрудничеството между ЕС и Турция в контекста на мерките за миграционната криза.

1. От анализа на решенията, с които се потвърждава индивидуалния административен акт се открояват следните решения:

Постановени са 8 решения от Административен съд – Сливен, по жалби срещу решения на председателя на ДАБ, с които е отказано предоставяне на международна закрила на сирийски граждани, приемайки Република Турция като трета сигурна държава по смисъла на ЗУБ. Приема се, че Турция се явява трета сигурна страна за чуждите граждани, където са налице нормални условия за живот, за тях няма непосредствена опасност, която да обоснове предоставянето на хуманитарен статут. Съдебните състави са се позовали на справките изготвяни от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ при МС за обстановката в Сирия и Турция, като стигат до извода, че са изпълнени кумулативните изисквания на закона за приемане на Турция като трета сигурна страна.

Пример: В мотивите на *решение № 1726/25.09.2024 г. по адм. дело № 455/2024 г. по описа на АС – Сливен*, съдът е посочил, че: „С изложени подробни изводи, които се споделят изцяло от съда, като съответни на доказателствата, административният орган е приел, че са налице всички кумулативно изискуеми от разпоредбата на § 1 т. 9 от ДР на ЗУБ предпоставки държавата Турция, в която е пребивавал жалбоподателят след напускането на Сирия, да се приеме за трета сигурна държава по отношение на кандидата за закрила.

Административният орган е извършил преценка както на изложената бежанска история, така и на сигурността в тази държава, анализирана в посочената справка и правилно е установил, че Турция се явява трета сигурна държава за кандидата, като той

може да поиска и получи закрила от т. в.. Видно от справката, касаеща Сирия, на територията на държавата няма въоръжен конфликт до степен на изключително и безогледно насилие, а по отношение на бежанците се предоставя режим на временна закрила, като кандидатите получават идентификационна карта за временна закрила и разполагат с достъп до целия набор от права и услуги, уредени в Регламента за временна закрила. Пак според данните в тази справка: „Всички с. б. в Турция са защитени от принудително връщане в Сирия.“. Съгласно чл. 21 т. 7 от Устройствен правилник на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, Дирекция „Международна дейност“ изготвя и актуализира аналитични доклади и справки за сигурните държави по произход, за третите сигурни държави, за кризисните райони и за бежанските потоци. Следователно цитираната справка е изготвена от компетентен орган и в кръга на правомощията му, поради което представлява официален писмен свидетелстващ документ, удостоверяващ, че лицето, което го е издало, при извършената от него проверка е установило именно фактите, удостоверени в документа. Относно доводът на жалбоподателя, че в Турция за него не съществува защита от принудително връщане в Сирия, административният орган е извършил преценка на сигурността в тази държава с оглед данните в изготвената справка и правилно е приел, че Турция са явява трета сигурна страна за кандидата. Това се потвърждава и от Решение № 247 от 3 април 2024 г. на Министерски съвет на Република България, с което и на основание чл. 98, ал. 1 от ЗУБ е приет Списък на сигурни страни на произход по отношение на търсещите закрила - Приложение № 1 и Списък на трети сигурни страни по отношение на търсещите закрила - Приложение № 2. В националния списък на трети сигурни държави е включена и Р. Турция, по отношения, на която е установено и прието, че отговаря на критериите, записани в параграф 1, т. 9 от Допълнителните разпоредби на ЗУБ.

2. Постановени съдебни актове по жалби, подадени от граждани на Сирия срещу решение на административния орган за отказ от предоставяне на международна закрила с аргумент, че Република Турция представлява „сигурна трета държава“ по смисъла на ЗУБ – 12 броя общо, от които 5 бр. са по подадени жалби от чужденци от Транзитен център – с. Пъстрогор и 7 бр. от чужденци от РПЦ – гр. Харманли.

През отчетния период от 1 януари до 31 декември 2024 г. бяха постановени 12 броя съдебни решения по адм. дела № 575/2024г., № 667/2024г., № 843/2024г., № 753/2024г., №860/2024г., №1360/2023г., №6/2024г., №228/2024г., №258/2024г., №263/2024г., №261/2024г. и №291/2024г. по описа на АС – гр. Хасково, в полза на административния орган, в които съдът приема, че кандидатът за международна закрила не е непосредствено повлиян от ситуацията в държавата си по произход. В тези случаи жалбоподателят е пребивавал значителен период от време в трета страна, в която е установено, че са налице нормални условия за живот. Приема се, че няма непосредствена опасност за чужденеца, която да обоснове предоставянето на хуманитарен статут. Тези случаи касаят основно сирийски граждани, търсещи международна закрила в Република България. Съдът приема, че завръщането в Сирия е неподходящо от гледна точка на личната безопасност на чужденците.

В повечето от случаите кандидатите са пребивавали легално, имали са достъп до пазара на труда, образование, здравни грижи и социални услуги.

В тази група решения важно значение имат справките изготвяни от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ при МС, на които съдът се уповава, анализирайки ситуацията в страната по произход и в страната на обичайно пребиваване на чужденците. Позовавайки се на тях съдебните състави стигат до извода, че са изпълнени

кумулятивните изисквания на закона за приемане на държавата като трета сигурна страна.

В процесните решения, съдът е разгледал подробно данните от официалните справки за обстановката в Сирия и Турция и е мотивирал решенията си именно с установеното в тях актуално положение в държавата на произход на чужденеца и в Република Турция, както и продължителното пребиваване за период по-дълъг от 6 месеца.

Срещу постановените 5 бр. съдебни решения, с които са отхвърлени жалбите на чужденците от Транзитен център – с.Пъстрогор са подадени 5 бр.касационни жалби до ВАС от чужденците по адм. дела № 575/2024г., 667/2024г., №753/2024г., №843/2024г. и № 860/2024г. по описа на АС – гр. Хасково, с които обжалват решенията на първа съдебна инстанция пред ВАС. Образувани са и са насрочени дела през м. февруари и м. март 2025г. Предстои разглеждане на делата и произнасяне на ВАС по подадените касационни жалби от чужденците.

В решение № 1553/11.03.2024 г., по адм. Дело 10730/2023 г. на 21-ви състав по описа на АССГ, в мотивите си съдът е посочил: „намира, че административния орган правилно е съобразил събраните доказателства по делото. Правилно в решението е прието, че същият е пребивавал в трета държава, различна от държавата му по произход, и че същата представлява „трета сигурна държава“ по смисъла на §1, т.9 от ДР на ЗУБ. Същият, при постановяване на решението, е изпълнил задължението си, регламентирано в чл. 75, ал. 2 от ЗУБ при произнасяне на молбата за статут да прецени всички относими факти, свързани с личната положение на молителя, с държавата му по произход или с възможността да се ползва от закрилата на друга държава. Административният орган правилно е приложил закона и не е допуснал съществено нарушение на административно-производствените правила, което да представлява основание за отмяна на обжалвания акт“.

В решение № 1027 от 15.02.2024 г. по адм. д. № 8800/2023 г. по описа на 11 състав, АССГ в мотивите на съдебното решение е констатирано следното: „Производството е протекло при спазване на процедурите, регламентираны в закона и приложимата европейска директива. Счита се, че декларираната причина да напусне Сирия, впоследствие и от Република Турция е личен, социално-икономически характер и е извън обхвата на ЗУБ.

В решение № 2341 от 28.02.2024 г. по адм. д. № 1481/2024 г. по описа на ВАС образувано по касационна жалба на сирийски гражданин в мотивите на съдебното решение е констатирано следното: „съдът е приел, че административния акт е издаден от компетентен орган, при спазване на изискването за писмена форма, като не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и материалния закон. Посочил е, че председателят на ДАБ е анализирал поотделно и в съвкупност изложените от жалбоподателя, чрез законния му представител обстоятелства от бежанската му история и обосновано е приел, че не са налице основанията по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. Посочено е, че не може да се направи извод, че изложените от жалбоподателя факти съдържат обстоятелства по чл. 8, ал. 1 ЗУБ. Установено е от приетите справки, че в Република Турция жалбоподателят няма основания да се опасява за живота или свободата си поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение; не е изложен на опасност от преследване или тежко посегателство, като изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, защитен е от връщане до територията на страната по произход и съществува възможност да поиска статут на бежанец и при предоставянето му да се ползва от международна закрила като такъв“. При липсата на отменителни основания по чл. 146 от АПК, съдът е приел подадената жалба за неоснователна и я отхвърлил.

В решение № 1420 от 07.02.2024 г. по адм д. № 7359/2023 г. по описа на ВАС образувано по касационна жалба на сирийски гражданин в мотивите на съдебното решение е констатирано следното: „Неоснователно е твърдението на касатора, че административният орган и съдът не са събрали и обсъдили актуалната информация за състоянието на сигурността в Република Турция, както и че не следва да се приема, че тя е "трета сигурна държава". По делото са представени справки – МД-401/30.06.2022 г.; МД-656/17.10.2022 г. и ЦУ-1976/12.12.2023 г. за актуалната обстановка и положението на чужденците, търсещи международна закрила в Република Турция, изготвени в съответствие с "Методология на Европейската служба за подкрепа в областта на убежището за изготвяне на информация за страните на произход". От тях е видно, че в Република Турция, Законът за чужденците и международната закрила и Регламентът за временна закрила, предоставят правна рамка за легален престой и достъп до права и услуги за лица, нуждаещи се от международна закрила, включително достъп до образование, здравни грижи и социални услуги, след регистрация пред съответните органи.

Съгласно чл. 21 т. 7 от Устройствен правилник на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, Дирекция „Международна дейност“ изготвя и актуализира аналитични доклади и справки за сигурните държави по произход, за третите сигурни държави, за кризисните райони и за бежанските потоци. Следователно цитираните справки са изготвени от компетентен орган и в кръга на правомощията му, поради което представлява официален писмен свидетелстващ документ, удостоверяващ, че лицето, което го е издало, при извършената от него проверка е установило именно фактите, удостоверени в документа. При постановяване на решението органът е изпълнил задължението си, регламентирано в чл. 75 ал. 2 от ЗУБ при произнасяне по молбата за статут да прецени всички относими факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с възможността да се ползва от закрилата на друга държава.

Правилно е прието, че Турция се явява трета сигурна страна, тъй като попада в легалната дефиниция на § 1, т. 9 от ДР на ЗУБ. Чуждият гражданин е пребивавал в Турция и не сочи основания да се опасява за живота или свободата си поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение; не посочва да е бил изложен на опасност от преследване или тежко посегателство, като изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание. Правилно съдът е приел, че в случая не се касае за транзитно преминаване, тъй като чужденецът е работил в Турция, и е напуснал по икономически причини, в търсене на по-добър живот.

Неоснователно е и развитото в касационната жалба оплакване за липса на преценка приложим ли е в случая принципът "non-refoulement" (забрана за връщане).

Посоченият принцип е установен от чл. 33 от Конвенцията за статута на бежанците и е възприет и в действащия в Република България ЗУБ (чл. 4, ал. 3). Макар да не е изложил нарочни мотиви конкретно за приложението на тази норма, административният орган се е съобразил с визирания принцип. Изложени са констатации относно липсата на фактическите предпоставки, които обуславят приложението на тази забрана, доколкото тези предпоставки се явяват и предпоставки за предоставяне на статут по чл. 8 или 9 от ЗУБ. Административният орган е приел, че чуждият гражданин не е бил принуден да напусне нито страната си на произход - Сирия, нито страната, в която е живял близо пет месеца - Турция, поради наличието на заплаха за живота или свободата му или опасност от изтезания, жестоко, нечовешко или унизително отнасяне или наказание. Изводите на административния орган в тази насока се основават на представените справки за актуалната ситуация в Турция и не се опровергават в рамките на съдебното производство.

В решение № 8552 от 09.07.2024 г. по адм. д. № 4060/2024 г. по описа на ВАС образувано по касационна жалба на сирийски гражданин в мотивите на съдебното решение съдебния състав е констатирано следното: „Фактическата обстановка по казуса е обективно изяснена, като е направен задълбочен анализ на приобщените по делото доказателства. Съобразена е бежанската история на чужденеца и информацията за страната на произход и за страната, в която кандидатът се е ползвал със закрила, преди да влезе на територията на Република България. Формираните от първоинстанционния съд изводи са подкрепени от данните по делото и са в съответствие с материалния закон.

Съдебният състав е счел, че при постановяване на обжалваното решение не са допуснати нарушения на съдопроизводствените правила от категорията на същественияте.

Според съда, неоснователно е възражението на касатора, че първоинстанционния съд не е изследвал всички относими факти за случая и е извършил фрагментирана преценка на приложимите правни норми. Напротив, съдът задълбочено е изследвал обстоятелствата, касаещи основателността на подадената от А. жалба и е достигнал до обосновани изводи за неналичие, в случая, на предпоставките по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ.

Видно от проведеното с чужденеца в хода на административното производство интервю, чужденецът не твърди да се страхува от преследване, да е членувал в политически организации, в религиозни организации и общности, не е имал проблеми в Сирия поради етническата си принадлежност или изповядваната от него религия, не е задържан и не е осъждан. В това интервю чужденецът заявява, че е напуснал Сирия и преминал в Турция заради войната в държавата му на произход, нежеланието му да бъде мобилизиран в армията и опасението му, че може да го „вземат запас“. Подчертава (което се потвърждава и от доказателствата, събрани в хода на административното производство и в производството пред първоинстанционния съд), че до 2015 г., когато напуснал родната си страна, не е получавал никакъв „документ за запас“. Като причина за напускането на Турция пък сочи голямото земетресение от 2023 г. и оставането му без жилище и работа заради разрушенията. На въпроса защо подава молба за закрила в Република България отговаря, че иска да намери „по-добро място за семейството си“.

Същевременно в хода на обясненията си пред първоинстанционния съд жалбоподателят излага противоречиви твърдения, като обосновава причина за напускане на Турция – страната, в която, видно от данните по делото, кандидатът се е ползвал с временна закрила – „дискриминация срещу сирийци“, „Сирийците от Турция ги хващат и ги карат в Сирия“. Отделно от това посочва, че „Сестрата на моята съпруга и тя е тук и ни помага и затова искам да съм тук...Надявам се да остана в България да си гледам децата.“

Изложеното обосновава извод, че в процесния случай не се касае за лице, нуждаещо се от международна закрила, а за мигрант, напуснал държавата си по произход в търсене на по-добри условия за живот и реализация, както за себе си, така и за семейството му.

По отношение на възражението в касационната жалба, че Турция не се явява „трета сигурна държава“ по смисъла на т. 9 от пар. 1 на Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗУБ, настоящата инстанция съобразява, че Турция поддържа географското ограничение на Женевската конвенция за статута на бежанците от 1951 г. и я прилага само за бежанци с произход от европейски страни. Със Закона за чужденците и международната закрила (LFIP) от месец април 2013 г. обаче страната е приела всеобхватна и вдъхновена от Европейския съюз специална правна рамка за предоставяне на убежище, в която са утвърдени задълженията на турските власти към всички лица, нуждаещи се от международна закрила, независимо от страната им на произход. Прямо бежанците от Сирия, Турция прилага режим на временна закрила, който предоставя на ползващите се от него право на легален престой, както и достъп до основни права и

услуги. Такава временна закрила е била предоставена от турските власти и на касационния жалбоподател и на неговото семейство. Безспорно установено е по делото, че лицето е пребивавало необезпокоявано в тази страна в продължение на 8 (осем) години – от 2015 г. до 2023 г. Поради това обосновано се явява заключението на първоинстанционния съд, че са налице всички кумулативно изискуеми, съгласно разпоредбата на пар. 1, т. 9 от ДР на ЗУБ, предпоставки територията, на която е живял жалбоподателят в продължение на 8 (осем) години, да се приеме за „трета сигурна държава“ по отношение на него. Няма данни чужденецът да е бил принуждаван да напуска същата страна, респективно да се завръща в Сирия, поради което не може да се обоснове извод, че при връщането му в Турция няма да бъде приет и няма да бъде допуснат до територията ѝ.

През отчетния период от 1 януари до 31 декември 2024 г. бяха постановени 17 броя съдебни решения от ВАС, в полза на административния орган, в които съдът приема, че кандидатът за международна закрила не е непосредствено повлиян от ситуацията в държавата си по произход. В тези случаи молителят е пребивавал значителен период от време в трета страна, в която е установено, че са налице нормални условия за живот.

* Съдебно решение № 1522/08.02.2024 г. по адм. дело № 6515/2023г по описа на ВАС, с което съда отхвърля жалбата на чужденеца;

* Съдебно решение № 470/16.01.2024 г. по адм. дело № 6510/2023 г. по описа на ВАС, с което съда отхвърля жалбата на чужденеца;

* Съдебно решение № 9699/09.09.2024 г. по адм. дело № 7606/2023 г. по описа на ВАС, с което съда отхвърля жалбата на чужденеца;

* Съдебно решение № 45/04.01.2024 г. по адм. дело № 7282/2023 г. по описа на ВАС, с което съда отхвърля жалбата на чужденеца;

* Съдебно решение № 1887/19.02.2024 г. по адм. дело № 7755/2023 г. по описа на ВАС, с което съда отхвърля жалбата на чужденеца;

* Съдебно решение № 7616/12.04.2024 г. по адм. дело № 9727/2023 г. по описа на ВАС, с което съда отхвърля жалбата на чужденеца;

* Съдебно решение № 5569/08.05.2024 г. по адм. дело № 10775/2023 г. по описа на ВАС, с което съда отхвърля жалбата на чужденеца;

* Съдебно решение № 9776/16.09.2024 г. по адм. дело № 11135/2023 г. по описа на ВАС, с което съда отхвърля жалбата на чужденеца;

* Съдебно решение № 5535/08.05.2024 г. по адм. дело № 406/2024 г. по описа на ВАС, с което съда отхвърля жалбата на чужденеца;

* Съдебно решение № 2341/28.02.2024 г. по адм. дело № 1481/2024 г. по описа на ВАС, с което съда отхвърля жалбата на чужденеца;

* Съдебно решение № 9661/03.09.2024 г. по адм. дело № 2193/2024 г. по описа на ВАС, с което съда отхвърля жалбата на чужденеца;

* Съдебно решение № 8552/09.07.2024г. по адм. дело № 4060/2024 г. по описа на ВАС, с което съда отхвърля жалбата на чужденеца;

* Съдебно решение № 6200/21.05.2024 г. по адм. дело № 3627/2024 г. по описа на ВАС, с което съда отхвърля жалбата на чужденеца;

* Съдебно решение № 9377/07.08.2024г. по адм. дело № 5323/2024 г. по описа на ВАС, с което съда отхвърля жалбата на чужденеца;

* Съдебно решение № 12093/11.11.2024 г. по адм. дело № 5372/2024 г. по описа на ВАС, с което съда отхвърля жалбата на чужденеца;

*Съдебно решение № 11144/17.10.2024 г. по адм. дело № 6964/2024 г. по описа на ВАС, с което съда отхвърля жалбата на чужденеца;

*Съдебно решение № 12882/27.11.2024 г. по адм. дело № 5197/2024 г. по описа на ВАС, с което съда отхвърля жалбата на чужденеца;

3. От анализа на решенията, с които се отменя индивидуалния административен акт се откроява едно единствено съдебно решение в полза на чуждия гражданин:

В решение № 433/15.01.2024 г., по адм. дело 8502/2023 г. на 6-ти състав по описа на АССГ, в мотивите си съдът е посочил: „В мотивите на обжалваното решение ответникът е приел, предвид, предоставената на жалбоподателката и семейството ѝ временна закрила в Република Турция и нейното съдържание, че в случая предпоставките, посочени в Допълнителните разпоредби на ЗУБ за приемане на една страна като трета сигурна държава са налице и то в своята кумулативност и Турция се явява "трета сигурна държава" за кандидатката и децата ѝ. Поради тези съображения е прието, че искането за закрила в частта за хуманитарен статут е неоснователно. Съдът намира следното по този основен спорен въпрос: На жалбоподателката и семейството ѝ е била предоставена временна закрила в Република Турция и същите са живели в Република Турция 8 години, като там са родени децата ѝ. Направените от жалбоподателката твърдения относно отношението към децата ѝ, а именно, че не били с привилегия в държавните училища (твърдения относно неприемането на децата в близкото държавно училище, изказани в хода на проведеното интервю), само по себе си не изключва по съдържание временната закрила. Не е спорен и фактът, че жалбоподателката е напуснала Турция с децата си доброволно, след като поради разрушаване на блока, в който живели се е преместила в Ирак, където не е намерила жилище. Въпросът е дали при положението, в което се намират жалбоподателката и децата ѝ, Турция се явява "трета сигурна страна" за тях.

Съдът намери, че преценката на ответника за предпоставките на чл. 9 от ЗУБ, при прилагане на чл. 75, ал. 2, изр. първо във вр. с § 1, т.7 и 9 от ДР на ЗУБ за жалбоподателката и децата ѝ, е непълна и не са обсъдени всички относими към дефиницията „трета сигурна държава“ факти и обстоятелства, конкретно за кандидатите в настоящото им положение. Съгласно разпоредбата на чл. 75, ал. 2, изр.първо от ЗУБ при произнасяне по молбата за статут се преценяват всички относими факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с трети държави. Дефиницията на §1, т.9 от ДР на ЗУБ определя като трета сигурна държава, държавата различна от държавата по произход, в която чужденецът подал молба за статут, е пребивавал и едновременно: а) няма основания да се опасява за живота или свободата си поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение или убеждение; б) е защитен от връщане до територията на държава, в която съществуват условия за преследване и застрашаване на правата му; в) не е изложен на опасност от преследване, от изтезание или от нечовешко или унижително отнасяне или наказание; г) съществува възможност да поиска статут на бежанец и при предоставянето му да се ползва от закрила като бежанец; д) са налице достатъчно основания да се смята, че ще бъде допуснат до територията на тази държава. Видно от справката относно Република Турция, „статутът на временна закрила се прекратява за конкретно ползващо се от него лице за срок от 5 години, когато: а) напусне Турция доброволно“, както е сторил жалбоподателката, напускайки първо Сирия, а след това и Турция с двете си малолетни деца.

В справката е посочено, че с оглед разрушителното земетресение в обитавания от жалбоподателката и децата ѝ град, турските власти са предвидили временно разселване с възможност за запазване на статута на временна закрила за сирийските граждани, но само при условие, че е поискано и издадено от официалните власти разрешение за това.

Видно от представените документи и бежанската история на жалбоподателката, същата не разполага с такова разрешително, поради което с напускането на Република Турция през 2023 г., за нея и за децата ѝ временната закрила би се явила прекратена, предвид изложеното в справката.

В справката е посочено, че при хипотеза на пътуване обратно в Сирия по административни причини и след това връщане в Турция, достъпът до режим на временна закрила за лица, които преди това са се възползвали от временна закрила в Турция, но статутът им е бил прекратен, се оценява на индивидуална основа от Министерство на управление на миграцията, което е институцията, упълномощена да предостави или да откаже подновен достъп до статут на временна защита при повторно пристигане в Турция. В тази връзка, не е изследвано от органа дали при връщане в Турция, държавата ще предостави, съобразно практиката си в такива случаи, статут на временна защита при повторно пристигане. Данни за това липсват и въпросът не е изследван.

От изложеното съдът намира, че в случая не е налице достатъчно обоснован извод в обжалваното решение, че Република Турция е и към момента „трета сигурна страна“, по отношение на сирийската гражданка и нейните деца. След като не е изяснено дали при повторно пристигане ще им бъде предоставен достъп до режим на временна закрила като лица, които преди това са се възползвали от временна закрила в Турция, но статутът им е бил прекратен и съществува риск да бъдат върнати в Сирия, то не е обоснован изводът за кумулативност на предпоставките че Турция отговаря на определението по § 1, т. 9 от ЗУБ за трета сигурна държава. Видно от същото "трета сигурна държава" е държава, различна от държавата по произход, в която чужденецът, подал молба за международна закрила, е пребивавал и: г) съществува възможност да поиска статут на бежанец и при предоставянето му да се ползва от международна закрила като бежанец; и д) са налице достатъчно основания да се смята, че ще бъде допуснат до територията на тази държава, предвид изложеното за напускането на Турция и повторно връщане на бежанци в тази страна.

С оглед изложеното, съдът счита, че преценката на ответника за предпоставките на чл. 9 от ЗУБ, при прилагане на чл. 75, ал. 2, изр. първо във вр. с § 1, т. 9 от ДР на ЗУБ за жалбоподателя е непълна и не са обсъдени всички относими към дефиницията "трета сигурна държава" факти и обстоятелства, конкретно за жалбоподателите. Следва да се провери, освен възможността за повторно предоставяне на закрила, рискът от непредоставяне на такава, недопускане и/или връщане в страната на произход поради това, също и твърденията на жалбоподателката, доразвити в съдебно заседание, че предвид политическото положение в Турция се влошило отношението към сирийците, зачестили са случаите на връщане на сирийски граждани, както и обемът на закрилата, в това число възможността за ползване на жилища, след разрушителните земетресения от февруари 2023 г. По горните съображения отказът за предоставяне на хуманитарен статут, базиран на категоричен извод за Турция като „трета сигурна държава“ за жалбоподателя, е постановен при съществено нарушение на задължението на чл. 75, ал. 2 от ЗУБ. Неправилно молбата за статут не е обсъждана за наличието едновременно на всички предпоставки от определението по § 1, т. 9, букви „г“ и „д“ от ДР на ЗУБ за "трета сигурна държава". По изложените съображения съдът намира, че оспореното решение на председателя на ДАБ е незаконосъобразно в частта на произнасяне по хуманитарния статут и следва да се отмени като преписката се върне за ново произнасяне по молбата за закрила на жалбоподателите относно хуманитарния статут.

III. Съдебни решения, свързани с правото на зачитане на целостта на семейството, висшия интерес на детето и предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 8 от ЗУБ по отношение на „лица от уязвима група“

По отношение на решенията засягащи тази категория лица съдебната практика е разнородна. Наблюдава се подобряване на успеваемостта в потвърдените решения на административния орган, но въпреки това все още са налице случаи на отмяна на индивидуалния административен акт (ИАА) поради нарушения свързани със защита на интересите на непълнолетните или малолетните лица. За по-доброто онагледяване на съдебната практика в тази група, при анализа на решенията на съдилищата същите ще бъдат разделени на такива в полза на административния орган и съдебни актове, при които решението на ДАБ при МС е отменено.

1. От анализа на решенията, с които се потвърждава индивидуалния административен акт се открояват следните решения:

В решение № 2628 от 06.03.2024 г. по адм. дело № 11454/2023 г. по описа на ВАС, съдът е потвърдил Решение № 1566 от 03.10.2023 г. на АС-Пловдив с което е отказано на жалбоподателя събиране с семейство на територията на Република България със своята майка. С оглед издаване на исканото решение за събиране със семейството, молителят следва да установи, че майка му е „член на семейството“ по смисъла на цитираната легална дефиниция. В тази разпоредба са предвидени две алтернативна хипотези, за да е налице материално правно основание за постановяване на позитивен за молителя акт.

Според първата, следва да се докаже, че родителят, с който иска събиране, не е в състояние сам да се грижи за себе си поради напреднала възраст и се налага да живее в едно домакинство с жалбоподателя, а според втората хипотеза – че родителят, с който иска събиране, не е в състояние сам да се грижи за себе си поради тежко заболяване и се налага да живее в едно домакинство с него. Предвидените във всяка от тези хипотези предпоставки следва да са налице кумулативно. Напредналата възраст на лицето или наличието на тежко заболяване сами по себе си не са достатъчни, за да се приеме наличие на предпоставка за издаване на положително решение, ако се установи и докаже невъзможността на лицето само да се грижи за себе си. Правилно е прието в обжалваното решение, че не са налице предпоставките по смисъла на § 1, т. 3, б. „в“ от ДР на ЗУБ по отношение на майката на чужденеца, който след предоставяне на хуманитарен статут е упражнил правото си да поиска да се събере със семейството си на територията на Република България. За да бъдат изпълнени предпоставките на посочената разпоредба, освен напреднала възраст или тежко заболяване, следва да е доказано и обстоятелството, че родителят на чужденеца не е в състояние сам да се грижи за себе си. Видно от представените доказателства, макар да е установено, че тя е в напреднала възраст и страда от онкологично заболяване, не може да се направи извод за наличието на необходимост от съжителство с друг човек за полагане на непрекъснати грижи. От представеното по делото удостоверение за здравословното състояние на майката на жалбоподателя, единствено се установява поставената ѝ диагноза, проведеното лечение и назначеното периодично наблюдение, но не и обективното здравословно състояние, от което да може да бъде направен извод, че не може сама да се грижи за себе си или попада в най-тежката степен на болестта, където е нужна чужда помощ.

Правилно също е прието в обжалваното решение, че в Сирия Х. Хусейн има членове на семейството (други две пълнолетни лица), спрямо които не се установява

невъзможност да установят с нея семейна среда - такава, каквато се търси с подаденото от жалбоподателя искане.

Напълно ирелевантно е твърдението, че родителят би получил по-адекватна и качествена здравна помощ в Република България. На майката на чужденеца не е ограничен достъпа до медицинска помощ в страната, в която се намира, а институтът събиране на семейство не е средство за изпращане на дадено лице на лечение в чужбина.

В решение № 1407/05.03.2024 г., по адм. Дело 12152/2023 г. на 9-ти състав по описа на АССТГ, подробно е мотивирал тезата си. В чл. 34 от ЗУБ е посочено, че чужденец с предоставена международна закрила има право да поиска да се събере със семейството си на територията на Република България, при условие че семейните връзки предшестват влизането на чужденеца на територията на страната, като председателят на Държавната агенция за бежанците дава разрешение за събиране на семейството. Семейството е под закрилата на държавата и обществото съгласно чл. 14 Конституцията на Република България (КРБ). С разпоредбата на чл. 8, § 1 ЕКПЧ също е визирано правото на зачитане на семейния живот, като в §2 са посочени предпоставките, при наличието на които може да има намеса в това право от страна на държавата. Специалният закон ЗУБ също съдържа редица разпоредби - чл. 8, ал. 9, чл. 9, ал. 6, чл. 22 и чл. 34, които гарантират зачитане на правото на семеен живот и запазване целостта на семейството. Председателят на ДАБ/ както и Заместник-председател на ДАБ при делегирани правомощия/ в качеството му на държавен орган има задължение, произтичащо от посочените разпоредби да не нарушава правото на семеен живот на лицата и целостта на семейството, както и правомощието да прецени наличието или не на законоустановените предпоставки за ограничаването на това право. От своя страна, в §1, т.3 от ДР на ЗУБ "Членове на семейството" са съпругът, съпругата или лицето, с което се намира в доказано стабилна и дълготрайна връзка и техните ненавършили пълнолетие, невстъпили в брак деца, а по б. "в" на същата разпоредба членове на семейството са родителите на всеки от съпрузите, които не са в състояние сами да се грижат за себе си поради напреднала възраст или тежко заболяване и се налага да живеят в едно домакинство със своите деца. Неоснователно е твърдението на оспорващия, че дядо му ще остане сам в Сирия, болен е няма кой да се грижи за него. На първо място, от доказателствата по делото е установено, че дядото няма сериозни здравословни проблеми и не се нуждае от лечение. Ишемичната болест на сърцето, за която сочи оспорващият няма доказателства да е довела до нужда от лечение, което не може да бъде осъществено в Сирия. На второ място, според легалната дефиниция на семейство, посочена в § 1, т. 3 от ДР на ЗУБ, дядото на оспорващия не попада в кръга на лицата от тази категория и соченото нарушение на чл. 6а от ЗУБ, на Директива 2013/33/ЕС и на Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, за преценка на най-добрия интерес на непълнолетни деца не е налице. На следващо място, от проведеното интервю е видно, че за дядо му се грижи другата му снаха, той не е живял при оспорващия и неговото семейство, а в друга къща, и няма правна пречка чичо му да подаде молба за събиране на семейството / за събиране с дядо му, който се явява родител на чичо му. Безспорно е, че дядото не попада в определението за членове на семейството и не страда от заболяване, което да обуслови събиране с внука му. В действащото българско законодателство няма определение за това коя е напреднала възраст. Световната Здравна Организация разделя старостта на 3 етапа:

- 60-75 години – напреднала възраст, т.нар. ранна старост;
- 75-90 години – старческа възраст, т.нар. късна старост;
- 90+ – старост, т.нар. дълголетие.

Следва да бъде посочено още, че в Директива 2003/86/ЕО от 22 септември 2003 година относно правото на събиране на семейството са въведени други изисквания за събиране на семейството, настоящият съдебен състав намира, че не е налице нарушение

на нормите на Директивата. Държавите от ЕС са свободни да разрешават при определени условия събирането на семейството с роднини по първа пряка линия (баща и майка на чужд гражданин), неомъжени или неженени деца на възраст над пълнолетие. По смисъла на Директивата „събиране на семейство“ означава влизане и пребиваване в държава-членка на членове на семейството на гражданин на трета страна, пребиваващ законно в тази държава-членка, с цел да се съхрани единството на семейството, независимо дали семейните връзки са възникнали преди или след влизането на това лице. Държавите-членки могат със закон или подзаконов нормативен акт да разрешат влизането и пребиваването по смисъла на настоящата Директива, при условие че са спазени изискванията на глава IV за следните членове на семейството-родственици от първа степен по пряка възходяща линия на кандидата или неговия съпруг, когато те се намират на тяхна издръжка и не се ползват с необходимата семейна подкрепа в страната на произход. Разгледано в аспекта на Директивата дядото има необходимата семейна подкрепа в страната си на произход (за него си грижи снаха му), при което законосъобразно е отказано на оспорващия да се събере на територията на РБ с дядо му. Съдът е отхвърлил оспорването на чуждия гражданин срещу Решението на Заместник-председател на ДАБ към МС, в частта, с която последният отказал да разреши на сирийския гражданин да се събере на територията на Република България с дядо му.

** Съдебно решение № 1730/22.04.2024г. по адм. дело № 291/2024г. на VI-ти състав състав по описа на Административен съд – гр. Хасково, с което охвърля жалбата на чужденеца;*

Съдът отхвърля жалбата на непридружен непълнолетен чужденец с предоставена международна закрила, срещу решение на административен орган, с което му е постановен отказ да се събере на територията на Република България с пълнолетната си, невстъпила в брак сестра, която страда от "епилепсия". Съображенията на съда за това са следните:

В чл. 34, ал. 4 ЗУБ е предвидено, че председателят на ДАБ разрешава събирането на непридружен малолетен или непълнолетен чужденец с предоставена международна закрила с родителите му или с друг пълнолетен член на семейството му или с лице, което отговаря за него по силата на закон или обичай, когато родителите му са починали или са в неизвестност.

Според даденото в § 1, т. 3 от ДР на ЗУБ легално определение на понятието "членове на семейството" за целите на този закон, такива са: а) съпругът, съпругата или лицето, с което се намира в доказано стабилна и дълготрайна връзка и техните ненавършили пълнолетие, невстъпили в брак деца; б) навършилите пълнолетие, невстъпили в брак деца, които не са в състояние да осигурят сами издръжката си поради сериозни здравословни причини; в) родителите на всеки от съпрузите, които не са в състояние сами да се грижат за себе си поради напреднала възраст или тежко заболяване и се налага да живеят в едно домакинство със своите деца; г) родителите, настойникът или попечителят на непълнолетното, невстъпило в брак лице, на което е предоставена международна закрила.

По делото не се спори, а и от събраните писмени доказателства се установява, че жалбоподателят е непридружен непълнолетен чужденец с предоставена международна закрила, както и че А. Б. Ф. е негова навършила пълнолетие и невстъпила в брак сестра, т.е. би могла да се приеме за член на семейството му по смисъла на § 1, т. 3, б. „б“ от ДР на ЗУБ, ако са налице и останалите визирани в тази разпоредба предпоставки. На следващо място, с оглед приетия и неоспорен медицински доклад от 04.07.2022 г., според който тя страда от епилепсия и се нуждае от постоянни грижи, следва да се приеме, че страда от сериозно здравословно заболяване. По делото обаче не са ангажирани каквито и да е било доказателства относно последната предпоставка, а именно лицето да не е в състояние да осигури само издръжката си. В тази връзка следва да се има предвид, че тя

се намира в трудоспособна възраст, а заболяването ѝ може да се контролира ефикасно с прилагане на лекарства, в какъвто смисъл е цитирания медицински доклад от 04.07.2022 г. Освен това следва да се отбележи, че според данните по преписката – Протокол от проведено интервю с рег. № 42932/02.11.2022 г., на територията на Турция живеят още няколко нейни сестри, поради което може да се обоснове извод, че наличието на познато обкръжение там ѝ гарантира помощ и установена среда. В този смисъл е и Решение № 6102 от 8.06.2023 г. по адм. д. № 3066/2023 г. на ВАС.

По изложените съображения съдът счита, че жалбата е неоснователна, респ. обжалваното от него решение в оспорената му част е законосъобразно, поради което следва да бъде отхвърлена.

** Съдебно решение № 3471/26.08.2024г. по адм. дело № 627/2024г. на V-ти състав състав по описа на Административен съд – гр. Хасково, с което отхвърля жалбата на чужденеца;*

Съгласно чл.34 от ЗУБ чужденец с предоставена международна закрила има право да поиска да се събере със семейството си на територията на Република България, при условие че семейните връзки предшестват влизането на чужденеца на територията на страната.

Настоящият съдебен състав приема, че към настоящия момент родителите не са в напреднала възраст, тъй като са съответно на 59 и на 55 години. Дори пенсионната възраст, която е различна във всяка страна, не може да се приравнява с напреднала възраст. Напредналата възраст е един от етапите на старостта, която е крайният резултат от стареенето. В случая Световната здравна организация разделя старостта на 3 етапа: 60-75 години – напреднала възраст, т. нар. ранна старост, 75-90 години – старческа възраст, т. нар. късна старост и над 90 години – т. нар. дълголетие, но следва да се отчитат генетичните фактори, както и от начините и условията на живот на даденото лице. От друга страна не се установява, че двамата родители страдат от тежко заболяване. Здравословните проблеми на майката, свързани с високо кръвно налягане, са доказани, но проблемите на бащата с дископатия и разширени вени – не, а освен това тези заболявания са характерни за тяхната възраст болестни състояния и не са предопределили някакво особено състояние на трудна подвижност или неподвижност, както и на необходимост от провеждане на ежедневни медицински процедури или посещение в болница или заведение за рехабилитация. От изявленията на оспорвания, дадени по време на административното производство, се установява, че за двамата родители не се изискват специални грижи нито от отделно друго лице, нито такива в болнично заведение. И двамата към момента не са в състояние, налагащо ежедневна помощ и грижа от детето им. Състоянието им позволява да се грижат сами за себе си, поради което не се налага да живеят в едно домакинство с дъщеря си. Нещо повече – по отношение на единственото представено доказателство относно заболяването на майката не се сочи, че не може да работи, а че следва да избягва тежка работа.

По изложените съображения съдът счита, че жалбата е неоснователна, респ. обжалваното от него решение в оспорената му част е законосъобразно, поради което следва да бъде отхвърлена.

2. Постановени решения на АС и ВАС с които отменя решения на председателя на ДАБ в които е отказано предоставяне на международна закрила.

В решение № 3130/11.08.2024 г. г., по адм. дело 795/2024 г. на 9-ти състав по описа на АС-Пазарджик е счел, че акта е издаден в законоустановената писмена форма, но съдът констатира съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Според чл. 35 АПК, индивидуалният административен акт трябва да се издаде

след изясняване на фактите и обстоятелствата от значение за случая и обсъждане на обясненията и възраженията на заинтересованите лица. Съдът установява, че административният орган не е изяснил всички правнозначими факти и обстоятелства, необходими за извършването на проверка дали са налице предпоставките за удовлетворяване на молбата. Не са били събрани всички необходими доказателства, включително чрез даване на възможност на чужденеца да представи декларация. Органът не е изложил мотиви защо приема, че не са налице предпоставките на § 1, т. 3, б. „а“ от ДР на ЗУБ. Това води до съществен порок на акта по чл. 146, т. 3 АПК.

В Решение № 4392/15.11.2024 г. г., по адм. дело 1165/2024 г. на 5-ти състав по описа на АС-Пазарджик съда е анализирал разпоредбите на чл. 34 и § 1, т. 3 от ЗУБ, които уреждат условията за събиране на семейството на чужденец с предоставена международна закрила.

Директива 2003/86/ЕО на Съвета: Съдът е взел предвид и европейските стандарти, като е отбелязал, че държавите-членки трябва да държат сметка за характера и солидността на семейните връзки на лицето и продължителността на пребиваването му в държавата членка. Съдът е установил, че макар периодът на съвместен живот на двойката да е бил кратък, това не означава липса на стабилни семейни връзки. Съдът е отбелязал, че краткият период се обяснява с напрегнатото положение в Сирия и опасността за жалбоподателя.

Съдът е признал значението на традиционните културни норми и социалните връзки в обществото на жалбоподателя, като е отбелязал, че съпругата му е живяла при своите родители и е поддържала контакт с родителите на жалбоподателя.

Съдът е оценил положително факта, че жалбоподателят е изпращал пари на съпругата си и е поддържал редовна комуникация с нея. Съдът е отменил Решение № 10245/30.09.2024 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет.

Решение № 1311/12.04.2024 г. по адм. дело № 753/2023 г. по описа на АС – Стара Загора, по жалба на гражданка на Куба срещу решение на интервюиращ орган, с което е отхвърлена молбата ѝ за международна закрила. В случая децата на молителката са български граждани и не са страни в производството. Според съда е следвало да се обсъди положението на децата на чуждата гражданка при спазване на принципа за „най-добрия интерес на детето“ и дали е налице основание по чл. 9, ал. 8 от ЗУБ, поради съществуващата икономическа и хуманитарна криза в Куба.

В мотивите на решението съдът е посочил, че: „Положението на децата, които са български граждани, правото им като граждани на ЕС да пребивават и да се придвижват на територията на ЕС, което би било отречено ако останат без значимия за тях родител не е разгледано, видно от мотивите. В съображенията на органа отсъстват изводи по фактите, изнесени в Справката за криминализирането на изразяване на различно мнение от официално наложеното по отношение начина на управление на страната, включително и повишените размери на наказание лишаване от свобода, кумулативно предвидено с наказанието глоба за всякакви действия, които могат да бъдат приети като разпространяване на фалшиви новини, оскъряване честта на друг човек, особено ако мнението е споделено в социалните мрежи, нито е обсъдено отношението на официалната власт към участниците в демонстрациите във връзка с изискването да се

докаже твърдението, че молителката е арестувана по причина именно извършването на действия, които според НК се приемат за престъпление и е наложена глоба от полицейски органи, които отново според справката са основния правоприлагащ орган, а съдебната система е изцяло зависима.

Фактите се обсъждат в съвкупност, за да се прецени достоверността на представената от заявителя информация, а тя съответства на данните за положението в Куба, изложени в Справките по делото.

Не е обсъдено в решението на ответника и дали е налице основание по чл.9 ал.8 от ЗУБ, според която разпоредба хуманитарен статут може да бъде предоставен и по други причини от хуманитарен характер. Липсата на храна, на лекарства и стоки от първа необходимост, както и на електричество са в корелация с предприемане на мерки от страна на правителството против демонстрациите, които мерки са насочени срещу основните човешки права не само на свобода на изразяване и на политическо мнения, а срещу живота и здравето на протестиращите, срещу които е отправена ясна заплаха за наказателно преследване. Други причини от хуманитарен характер е именно положението на липса на храна, лекарства и медицинско обслужване, които не могат да обусловят извод, че заявителката е решила да смени мястото си на живеене по икономически причини, поради което е мигрант, но не и човек, който бяга от хуманитарната криза, която ясно е описана в представените по делото Справки. В същите е посочено, че именно от хуманитарната криза много граждани на Куба бягат от страната и търсят убежище в други държави от ЕС, Русия, САЩ и Мексико. Интересите на малолетните деца не са отчетени в контекста на хуманитарната криза в Куба изобщо. Не може да се приеме, че те могат да останат тук, а майка им, с която единствено са живели до момента следва да се върне без тях. Наличието на основания за предоставяне на статут по смисъла на чл. 9, ал. 8 от ЗУБ следва да се прецени на база цялостната бежанска история на търсещия закрила и при съобразяване с неговото семейно състояние, когато е относимо към конкретното производство. При преценка на релевантните за производството обстоятелства в конкретния случай, не могат и не следва да се игнорират данните за двете малолетни деца и техния най-висш интерес. Както вече е посочвал в практиката си Върховен административен съд, при съобразяване с Конвенцията на ООН за правата на детето, която е от основополагащо естество, всички публични органи следва да отдават първостепенно значение и да предприемат мерки, свързани с деца при спазване на принципа за "висшия интерес на детето". Бащата не е присъствал в техния живот след като за първи път идват тук и то по молба за съдействие спрямо майка им да получи туристическа виза. Способността на заявителката да се грижи за тях в Куба, където е налице хуманитарна криза изобщо не е обсъдена, нито един факт от изброените в §1 т. 5 от ДР на Закона за закрила на детето не е взет предвид.“

Решение № 4825/18.11.2024 г. по адм. дело № 982/2024 г. по описа на АС – Хасково
Решението. Изложено в жалбата, касае отказ за събиране на семейство на чужденец с международна закрила в България. Жалбоподателят, А. А. Р., твърди, че е в брак със съпругата си С. А. М., но по време на регистрация е отбелязано, че е неженен. По тази причина ДАБ е отказала молбата му за събиране със съпругата му.

Съдът приема, че отказът е незаконосъобразен, защото административният орган не е извършил необходимите проверки относно представените от жалбоподателя

документи, които потвърждават неговото семейно положение. Въпреки че представените документи са само в копие, съдът посочва, че органът е трябвало да извърши проверка и да установи фактическата истина, особено като се има предвид твърдението на жалбоподателя за наличие на семейна книжка в оригинал.

Съдът отбелязва, че административният орган не е изисквал оригиналите на документите, нито е предприел действия за тяхната проверка.

Като резултат от това, съдът отменя решението на ДАБ и връща делото за ново разглеждане, като дава указания относно правилното тълкуване и прилагане на закона, така че да се осигури справедливост и защита на правото на семеен живот на жалбоподателя.

Въз основа на подадената жалба е образувано *адм. дело № 11953/2023 г. по описа на АССГ, което е мотивирало съда да издаде Решение № 784 от 05.02.2024 г. на 69 състав*, поради следните съображения:

С обжалваното решение Административен съд-София-град е отхвърлил като неоснователна жалбата на Х. Ш. И., гражданин на Афганистан, срещу Решение председателя на ДАБ, с което му е отказано предоставяне на международна закрила на територията на Република България.

При служебната проверка по чл.168 АПК съдът намира, че оспореният акт е издаден от компетентен административен орган по чл.75, ал.1, вр. чл.48, ал.1, т.1 ЗУБ, установената форма и без допуснати съществени процесуални нарушения.

Производство по чл.68, ал.1, т.1 ЗУБ е образувано във връзка с подадена от чужденеца първа молба за закрила от 09.01.2023 г. Съобразено е обстоятелството, че молителят е непридружен непълнолетен, с оглед на което и на основание чл. 25, ал. 1 от ЗУБ му е назначен социален работник от Дирекция „Социално подпомагане“ - С., а на основание чл. 15, ал. 4 от Закона за закрила на детето (ЗЗДет), във връзка с параграф 1, т. 4 от ДР на ЗУБ, също така и представител - адвокат, вписан в регистъра за правна помощ на НБПП, който да го представлява в производството, съгласно разпоредбите на чл. 25 от ЗУБ.

Въз основа на изложените от кандидата лични обстоятелства за напускане на Афганистан и информацията за страната на произход, обжалваното решение е правилно с частта за липса на предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут по чл.9, ал.1 от ЗУБ.

Твърдения, че е изложен на реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, молителят не е направил, нито е бил принуден да напусне държавата си по произход, поради реална опасност от изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание. Кандидатът не е бил обект на никакви посегателства и не е претърпял никакво насилие. Липсват данни за съществуване на реална опасност от бъдещи посегателства при евентуално връщане в страната на произход като тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт по смисъла на чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ.

Съдът намира извода на административния орган за липса на основание по чл.9, ал.8 от ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут „по други причини от хуманитарен характер“, свързани с висшия интерес на детето, за незаконосъобразен поради неправилно приложение на закона. Задължението за неговото съобразяване произтича от

чл.24 от Хартата на основните права в Европейския съюз (ХОПЕС), параграф 18 от Преамбюла на Директива 2011/95/ЕО, чл.20, пар.5 и чл.23 от Директива 2011/95/ЕО, пар.33 от Преамбюла на Директива 2013/32/ЕС и от чл.6а ЗУБ. Освен предпоставките по чл.8 и чл.9 от ЗУБ, специалният закон, в нормата на чл.6а от ЗУБ, поставя императивно изискване при прилагането на закона от първостепенно значение да се съобрази най-добрият интерес на детето, преценката за който се извършва в съответствие с разпоредбите на Закона за закрила на детето.

Съобразно легалното определение по пар.1, т.5 от ЗЗДет. "Най-добър интерес на детето" е преценка на:

- а) желанията и чувствата на детето;
- б) физическите, психическите и емоционалните потребности на детето;
- в) възрастта, пола, миналото и други характеристики на детето;
- г) опасността или вредата, която е причинена на детето или има вероятност да му бъде причинена;
- д) способността на родителите да се грижат за детето;
- е) последиците, които ще настъпят за детето при промяна на обстоятелствата;
- ж) други обстоятелства, имащи отношение към детето.

Посоченото в решението, че при съобразяване на най-добрия интерес на детето следва да се вземе предвид „преценката на близките му“ не намира опора в закона. Не намират опора в събраните по преписката доказателства и изложените от кандидата по време на интервюто обстоятелства, че към момента близките му не изпитват трудности в страната си по произход – такава информация не е налична в интервюто, нито решението съдържа относими мотиви относно ситуацията в провинцията, от който изхожда кандидатът – Г.. Органът е обосновал извод, че след като семейството на кандидата е било в състояние да подсури напускането му на Афганистан, то за лицето е най-добре да се завърне там и да продължи живота си при семейството си. Но житейски и логично това не съответства на предприетия акт на нелегално напускане на страната на произход преди навършване на пълнолетие. Изложените в решението мотиви, че молителят в хода на производството е заявил, че поддържа връзка с близките си, че те са добре и не срещат проблеми от страна на недържавни и/или държавни субекти в страната им по произход не намират своята опора в проведеното с кандидата интервю, в което той не е заявил подобни обстоятелства.

Според първоинстанционния съд, дори кандидатът за международна закрила да не попада в предметния обхват на чл.8, ал.1 и чл.9, ал.1 от ЗУБ случаят на непълнолетното дете следва да се разгледа с особено внимание именно с оглед на спецификите, указващи на неговата особена уязвимост – принадлежност към хазарското малцинство и напълно обективна възможност грижите за детето да бъдат поети от него пълнолетен роднина с уреден статут във Великобритания, където са бъдат осигурени правото му на здравеопазване и на образование. Именно поради последното обстоятелство не могат да се извежда неблагоприятни за лицето изводи единствено поради факта, че е пожелало да напусне нелегално страната ни и да продължи пътя си към Европа.

В оспореното решение едностранчиво е прието, че най-добрият интерес на детето изисква то да живее при неговото семейство, но не са обсъдени другите елементи от визираното легално определение, а именно желанията и чувствата на детето, неговите физически, психически и емоционални потребности, и други специфични

характеристики, свързани със страната му на произход, изрично посочени в пар.1, т.5 от ДР на ЗЗДет. Неправилно в тази връзка са игнорирани отделни обстоятелства, изтъкнати от кандидата на проведеното интервю, а именно: „че е напуснал Афганистан, не само поради несигурната обстановка там, но и поради невъзможността му да учи, както и напуснал Турция, тъй като няма как да плати образованието си“. Свеждането на заявеното от едно дете – непридружен, непълнолетен кандидат за закрила желание „да намери по-добри и сигурни условия на живот“ до липса на предпоставките по чл.8 и чл.9 от ЗУБ е в нарушение на чл.6а от ЗУБ, тъй като не поставя на първо място неговият най-добър интерес.

Съдът намира извода на административния орган за липса на основание по чл.9, ал.8 от ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут „по други причини от хуманитарен характер“, свързани с висшия интерес на непълнолетното дете – непридружен кандидат за закрила, за незаконосъобразен поради неправилно приложение на закона – противоречие с чл.24 от Хартата на основните права в Европейския съюз (ХОПЕС), параграф 18 от Преамбюла на Директива 2011/95/ЕО, чл.20, пар.5 и чл.23 от Директива 2011/95/ЕО, пар.33 от Преамбюла на Директива 2013/32/ЕС и от чл.6а ЗУБ.

Според съда е дължима отмяна на оспореното решение с частта му, с която е отхвърлена молбата за закрила относно предоставяне на хуманитарен статут и връщане на делото като преписка на административния орган за ново произнасяне по молбата за закрила при съобразяване с указанията по тълкуването и прилагането на закона, дадени в решението.

Решението по описа на АССГ, е обжалвано с касационна жалба от юристи на ДАБ при МС, въз основа на което е образувано адм. дело 3843/2024 г. по описа на ВАС.

В своето решение № 11131 от 17.10.2024 г. ВАС е отменил оспореното решение на АССГ със следните мотиви:

От правна страна административният съд приел, че оспореният акт е приет от компетентен орган, в установената форма, без допуснати процесуални нарушения. Прието е, че оспореното решение е правилно в частта му относно липсата на предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут на А. Х. Ш. на основание чл. 9, ал. чл. 1 ЗУБ, но по отношение чл. 9, ал. 8 ЗУБ – предоставяне на хуманитарен статут „по други причини от хуманитарен характер“ е незаконосъобразно, защото противоречи на причини, свързани с висшия интерес на непълнолетното дете – непридружен кандидат за закрила, и е в противоречие с чл. 24 от Хартата на основните права в Европейския съюз (ХОПЕС), параграф 18 от Преамбюла на Директива 2011/95/ЕО, чл. 20, пар. 5 и чл. 23 от Директива 2011/95/ЕО, пар. 33 от Преамбюла на Директива 2013/32/ЕС и от чл. 6а ЗУБ.

Административният съд е приел за недоказано твърдението на административния орган, че чужденецът е поддържал връзка със семейството си, поради и което не може да се приеме, че за него би било най-добре да се завърне при тях. За логични и последователни е посочил твърденията на А. Х. Ш., че има желание да живее при по-добри условия. Изводите на съда се основават на желанието на А. Х. Ш. да получи образование, като се посочва, че в Афганистан образованието е задължително от 1-ви до 9-ти клас – т.е. от шест до петнадесет години. Съдът изложил мотиви за лошите условия на живот в Афганистан и хуманитарната криза там, като извел извод, че неправилно административният орган е приел, че „най-добрият интерес на детето“ е то да живее в средата на рожденото си семейство, тъй като тази среда не може да осигури съответстващи условия, свързани с правото му на здравеопазване и на образование.

Решението е валидно и допустимо, но неправилно. Същото е постановено при неправилна преценка на доказателствата по делото и несъответствие на приложимите материалноправни норми.

Настоящият съдебен състав счита, че изложените от А. Х. Ш. мотиви и факти по време на интервюто не представляват основания за получаване на статут. Причините за напускане на страната на произход са от личен характер, спрямо заявителя не е било осъществено преследване и в конкретния случай не става въпрос за лице, нуждаещо се от международна закрила, а за „мигрант“, предвид неговото категоричното желание да се установи в Англия. Многократно той е заявявал именно това си желание, както и че иска да замине „на по-добро място, ако стане по Дъблин“.

Според касационната инстанция, неправилен е изводът на първоинстанционния съд, че административният орган е нарушил разпоредбите на закона, като не е взел предвид, че в процесния случай първостепенно значение има най-добрият интерес на детето. Видно от доказателствата по делото, принципа за съблюдаване на висшия интерес на детето, закрепен в чл. 6а ЗУБ и целостта на семейството са обсъдени в решението на председателя на ДАБ. В административния акт е разгледано желанието на непридружения непълнолетен, който еднозначно твърди, че желае да отиде в Англия и реално не иска да остане в Република България. По отношение на твърденията на първоинстанционния съд, че чужденецът не може да се завърне в Афганистан, защото това не е в интерес на желанието му да се образова, което от своя страна представлявало основание по чл. 9, ал. 8 ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут. Следва да се посочи, че никъде в проведеното интервю, както и при попълването на формуляра за бърза оценка на най-добрия интерес за закрила на детето, А. Х. Ш. не е изразил желание да се образова или да продължи образованието си. Той не е посочил никъде в преписката дали въобще в Афганистан е посещавал училище.

Не се споделя становището на първостепенния съд, че административният орган неправилно приема, че А. Х. Ш. следва да се завърне в Афганистан, където е семейството му, поради и което търсещият закрила следва да живее в страната си на произход заедно със своето семейство, с което е свързано както емоционално, така и с бит, традиции и обичаи.

В Конвенцията на ООН за правата на детето, която е от основополагащо естество и всички публични органи следва да ѝ отдават първостепенно значение, когато предприемат мерки, свързани с деца, е заложен принципа за „висшия интерес на детето“. Този принцип е последователно закрепен в поредица директиви на ЕС относно международната закрила. При определяне на висшия интерес на детето, държавите-членки следва да обръщат особено внимание на принципа за целостта на семейството, благоденствието и социалното развитие на непълнолетното лице, на съображения, свързани със сигурността и безопасността, както и на мнението на непълнолетното лице, в зависимост от неговата възраст или степен на зрялост. В чл. 20, § 5 от Директивата отново е посочено изрично, че висшия интерес на детето е първостепенно съображение за държавите-членки при изпълнението на разпоредбите на настоящата глава относно непълнолетните лица. Както правилно административният орган е посочил, правата на А. Х. Ш. не са нарушени и по отношение на него не съществуват рискове за физическото, психическото, нравственото, интелектуалното и социалното развитие на детето. В Афганистан се намират майката и бащата на А. Х. Ш., както и по-голямата част от братята и сестрите му, спрямо които също не са налице данни за насилие и репресии, т.е. той би продължил да се развива там в семейна среда. За пълнота следва да се посочи още, че в справките са налице данни за по-често ограничаване правата на жените, но не и на мъжете от формираното правителство.

В по-голямата част от съдебното решение са поместени данни за положението на хазарите в Афганистан, но следва да се посочи, че когато се касае за конфликт на расова или религиозна основа, каквито са посочени от съда, то това е основание за предоставяне на бежански, а не на хуманитарен статут. Действително, в Афганистан е налице хуманитарна криза, но такава е налице и в други държави от Азия или Африка, например.

Именно поради това за да се предостави хуманитарен статут следва да са налице специфичните изисквания по ЗУБ, а не само в дадената държава да е налице хуманитарна криза.

Спазена е процедурата по провеждане на производството и същото е проведено със служебно назначен процесуален представител при участие на представители на Агенция „Закрила на детето“. Административният орган е обсъдил доказателствата, относими към изискванията да бъде защитен най-добрият интерес на детето, но съпоставени с приложимите за хуманитарен статут норми, правилно са преценили, че тези доказателства не са достатъчни, за да се приеме, че са налице предпоставките за предоставяне на такъв статут. Съблюдаването на най-добрия интерес на детето се изразява със система от специфични мерки, съпътстващи развитието на производството, и не би могло да се интерпретира като императив за предоставянето на закрила без оглед на изискванията по специалния закон.

Предвид изложените съображения, съдебното решение е материално незаконосъобразно, тъй като не са налице основания за предоставяне на хуманитарен статут на Афганистанския гражданин. Поради това същото следва да бъде отменено и делото да се реши по същество, при което жалбата срещу административния акт да се отхвърли като неоснователна.

В решение № 8727 от 14.06.2024 г. по адм. дело № 4373/2024 г. по описа на АССГ на 43-ти състав е отменил Решение № 5266 от 08.04.2024 г. на заместник-председателя на ДАБ при МС, като мотивите на съда са следните:

Според Съда следва да се отмени оспореното решение, като се върне делото като административна преписка за ново произнасяне по молбата за събиране на жалбоподателя в отхвърлената част. Органът следва да вземе предвид мотивите на решението като изиска, приобщи по преписката и обсъди доказателства за условието на чия издръжка се намира майката на жалбоподателя, ползва ли се необходимата семейна подкрепа в страната, в която се намира. Следва да вземе предвид нейните заболявания, дадените медицински препоръки, данните, че е вдовица на 68 г. възраст, живее в едно домакинство със семейството на сина си, на територията на Турция, при близки на снаха си, без друга семейна подкрепа. Напуснала е страната по произход Сирия, поради наличие на въоръжен конфликт. Горните обстоятелства сочат, че са налице предпоставките по § 1, т. 3 от ДР на ЗУБ, за да се приеме, че Ф. Б. А. е член на семейството на А. Ш. Наби Ф. и има право да се събере с него на територията на Република България.

Юрисконсулти от ДАБ при МС, считат, че решението на АССГ е правилно и законосъобразно, поради което е изготвена докладна записка за ново произнасяне по молбата за събиране със семейство към интервюиращ орган.

I
V

Постановени съдебни актове по жалби, подадени от граждани на Руска федерация
~~средствено решението при административния орган, който е отменен по предпоставките~~
~~международна закрила~~ жалби, подадени от граждани на Руска Федерация (РФ), с които оспорват отказ на председателя на ДАБ при МС да им бъде предоставена международна закрила. АССГ се е произнесъл с 18 решения в полза на ДАБ при МС, съответно с 17 решения в полза на руските граждани и с 4 определения с които делата са прекратени, съответно ВАС се е произнесъл с общо 28 решения - с 12 решения в полза на ДАБ, съответно с 9 решения в полза на чужденците, 5 дела са върнати на други състави на първата инстанция, 1 дело прекратено с определение и 1 обезсилено решението на първоинстанционния съд, връща делото за ново разглеждане от друг съдебен състав.

С постановените съдебни актове, АССГ отхвърля оспорването на руските граждани с мотив, че въпреки наличната информация, съдържа се в представената справка от дирекция МД на ДАБ при МС, относно авторитарната политическа система в Руска федерация, както и обстоятелството, че опозиционните политици и активисти често са обект на изфабрикувани наказателни дела, по конкретно разгледаните казуси, не са налице основанията на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ за предоставяне на международна закрила. АССГ приема, че в представените бежански истории не се съдържат данни за наличие на основателен страх от преследване или наличие на риск за живота или свободата на чуждите граждани.

Съдът приема за установено следното:

„На първо място в мотивите на решението /на ДАБ/ са обсъдени в достатъчна степен данните за обстановката в Руската Федерация и особеностите на военната служба относно военните задължения и военната служба за руските граждани от мъжки пол. Подлежат ли на наказания лицата, които отказват военна служба и какви са въпросните наказания; наборните войници е забранено да служат в чужбина, включително в Украйна; В справките на дирекцията е обсъдена подробно ролята на ЧВК В. Във войната в Украйна, изиграла според източниците, значителна роля за руското нахлуване в Украйна; Правилно Съда е извел извода, че представените призовки не доказват преследване по причините, обосноваващи предоставянето на статут на бежанец, а само обстоятелството, че е призован да служи военната си служба. Без основание са твърденията, че само поради факта, че руски гражданин е призован да отбие редовната си военна служба - като наборник, ще бъде изпратен на първа линия на фронта в Украйна. съда е приел, че „... участие в протести, заплахи от неизвестни лица, писането на песни (текстове), съдържащи протестни фрази ... не представляват материалноправни основания, по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ.... Ноторно известните факти за авторитаризма на президента на РФ и за протестите срещу войната в Украйна, са удобен повод за излагане твърдения за „преследване, основано на различно политическо мислене (см. чл. 8, ал. 1 ЗУБ), респ. за симпатизиране или за съпричастност (членство) към опозиционни групи. Такива твърдения обаче подлежат на доказване. В информацията, съдържаща се в официалната справка за Руската Федерация има и твърдения за нарушаване/засягане на основни човешки права. Няма основание да бъде прието, че от страна на официалните власти на РФ се предприемат безогледно масови репресии срещу граждани, изразяващи по един или друг начин недоволство от политиката на президента.“

Решение № 4087/31.05.2024 г. по адм. дело № 29/2024 г. по описа на АС – Бургас, по жалба на руски гражданин срещу решение на председателя на ДАБ – МС, с което му е отказано предоставяне на международна закрила. Съдът е споделил голяма част от изводите на административния орган, изложени в административния акт, както по отношение на политически убеждения и антивоенна дейност, така и относно опасността да бъде принудително мобилизиран.

В мотивите на решението съдът е посочил, че: „Настоящия съдебен състав на Административен съд – Бургас счита, че задължителните указания дадени на административния орган с Решение № 634/16.06.2023 г. по адм. д. № 2186/2022 г. по описа на АС – Бургас, са изпълнени, противно на изложеното в жалбата. При постановяване на оспореното решение, подробно е обсъдено извършената от чужденеца дейност, след напускане на страната му на произход, изразяваща се в провеждане и

участие на митинги, дадени интервюта пред Нова телевизия, Дарик радио и Грамофон, публикациите в неговия канал в You tube и изразеното от него мнение по отношение на войната в Украйна и държавната политика в Руската федерация. В тази връзка и с оглед разпоредбата на чл. 8, ал. 6 от ЗУБ, административния орган правилно е преценил, че независимо, че Ж. е заявил, че е започнал да публикува видеа в YouTube, Instagram и Facebook от началото на войната, срещу молителя не са били предприети никакви действия от страна на властите докато е бил в страната си и след нейното напускане. Правилно е преценено, че и направените, след напускане на страната по произход, публикации в канала на жалбоподателя в You tube и други социални мрежи, са били гледани от сравнително малка част от населението на РФ, поради което те не биха представлявали никаква заплаха за въздействие и промяна на възгледите на населението в родината му или реална заплаха за властите в страната, въз основа на която да бъде инициирано наказателно преследване спрямо него. Публикациите в социалните мрежи, в които се критикува политическия режим в страната му по произход не водят до извод, че следва да му бъде предоставен статут на бежанец, тъй като за да бъде предоставен статут на бежанец следва да бъде доказано, че спрямо конкретното лице има преследване или бъдещ риск от такова, по причините посочени в ЗУБ. Тук следва да се посочи, че в чл. 8, ал. 6 е посочено, че опасенията от преследване може да се основават на събития, настъпили, след като чужденецът е напуснал държавата си по произход, или на дейност, извършена от него след отпътуването му, освен когато тя е извършена единствено с цел чужденецът да получи международна закрила по този закон. В тази връзка съдът намира за правилни изводите на адм. орган, че антивоенната му дейност изразяваща се в публикувани 5-6 клипа в You tube в периода от началото на войната, не обосновава извод, че основната насоченост на публикациите му е антиполитическа или антивоенна. Изявления в българските медии – Нова телевизия, Дарик радио и сайта „Грамофон“, също не свидетелстват за истинността и достоверността на неговата антивоенна дейност, като може да се приеме, че същите са извършени с цел чужденецът да получи международна закрила в светлината на горечитираната разпоредба.

Видно от представените доказателства се установява, че Ж. е призован да се яви на заседание на наборната военна комисия, която ще вземе решение за набор на военна служба, което не води до извод, че жалбоподателя ще бъде мобилизиран. Съдът дава вяра на твърденията на жалбоподателя, че се притеснява от съвсем реалистичната вероятност да бъде мобилизиран и възможността да се озове наред реални бойни действия. Тези опасения обаче не са достатъчни, за да се направи извод, че трябва да му бъде предоставен статут на бежанец, в т. ч. и международна закрила, тъй като хипотетичната вероятност той да бъде мобилизиран, не обосновава автоматично наличието на реална заплаха от преследване. От всички изброени в [чл. 8, ал. 5 от ЗУБ](#) действия на преследване само действията по т. 5 имат някакво отношение към носенето на военна служба, но това са само действия, които биха се осъществили при отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия и то когато тази военна служба би предполагала извършването на военни престъпления или престъпления против мира и човечеството.

В случая, действително международната общност е осъдила нахлуването на Р. Ф. в Украйна, но както беше споменато по-горе по делото от чужденецът не е безспорно доказано, че при връщането му в страната по произход, същият ще бъде изпратен да

воюва в Украйна. Представената призовка не означава, че Ж. непременно ще бъде мобилизиран. Опасенията на жалбоподателят, че ще бъде мобилизиран не са достатъчни, за да се направи извод, че трябва да му бъде предоставен статут на бежанец, в т. ч. и международна закрила, тъй като хипотетичната вероятност той да бъде мобилизиран, не обосновава автоматично наличието на реална заплаха от преследване.“

Решение № 8463/12.06.2024 г., по адм. дело № 3310/2024 г. по описа на АССГ, по жалба на гражданин на Руска федерация срещу решение на председателя на ДАБ-МС, с което му е отказано предоставяне на международна закрила.

К. М. К. заявява, че е напуснал Руската федерация, тъй като животът му се намира в опасност, заради това, че ще бъде мобилизиран, мотивира молбата си за закрила с това, че не е съгласен с цялата политика на властите по отношение на войната, политическата агресия на полицията, анексирането на територии, начинът по който се провеждат изборите, това че не му харесва менталитета на хората, това, че голяма част от тях поддържат войната, а той и искал да живее в адекватно общество. Заявява, че ако бъде мобилизиран, ще бъде заставен да отида на фронта, ще трябва да спазва заповедите, да убива хора, което не желае да прави, или ще бъде убит, ако откаже да спазва закона или ще бъде изпратен на съд. Заявява, че не е бил член на политическа партия или организация в Русия, но откакто е в България участва в дейността на организацията „За свободна Русия“ – прави видеа, снимки, от около месец преди датата на проведеното с него интервю.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна, като мотивите на съда са следните: Според руските военни правила военнослужещите, които отказват да се сражават в У. могат да бъдат уволнени, но не могат да бъдат наказателно преследвани. Настоящият статус на конфликта в У. дава на руските войници законен път да откажат участие. Ще бъде по-трудно за войниците да откажат да се сражават, ако Русия обяви пълномащабна война, тъй като по време на война правилата са съвсем различни.... В края на август 2022 г. руските власти издават заповед за увеличаване на целевия размер на армията със 137 000 души, но анализаторите считат, че В. П. няма да използва широкомащабна военна кампания или да обяви военно положение. Мъжете на възраст от 18 до 27 години трябва да служат в армията за срок от една година, но тези наборници не се изпращат в У.. Руските управляващи избягват обявяването на военно положение, с намерението да се поддържа чувство на нормалност в руските градове. Професионални и договорни войници се сражават заедно с членове на частни охранителни и военни компании, както и с мъже, вербувани от самопровъзгласилите се Д. и Л. народни републики в района на Д. в Източна У.. Но вместо да набират войски чрез обща мобилизация, руските наборни служби изглежда засилват усилията си за привличане на професионални войници. Към момента изглежда, че призовки получават руснаци, които са служили в армията и имат боен опит...От самото начало на инвазията в У., руските власти отхвърлят твърденията, че планират въвеждане на военно положение след нахлуването в съседното страна или че ще спират мъже в годна за изпълнение военна служба възраст да напускат Русия. Ответният административен орган е извършил пълен анализ на информацията, съдържаща се в официалната справка, като е отчетел, че положението в страната там не може да се определи като въоръжен конфликт, не са налице данни за влошаване на обстановката там, достигаща границите на безогледно

насилие, породено от въоръжен конфликт или неспособност на официалните власти да противодействат ефективно на въоръжени групировки. Обсъдени са подробно представените от молителя доказателства и неговата бежанска история, като е прието, че от бежанската му история не може да се изведе никаква конкретна информация, че с присъствието си на територията на Русия, той би бил изложен на преследване от страна на официалните власти. Не се откриват никакви аргументи, за твърдението, че животът на руския гражданин е в риск в страната му на произход. Във връзка със заявеното несъгласие с политиката на официалните власти, също не се доказват обстоятелства, поради които да са налице основания за страх от преследване - действия против властта и ограничения на правата му, поради възможност за мобилизирането му и принудително носене на военна служба. Участието му в Сдружение „За свободна Русия“ не е заявено, когато е бил в родината си, това е организация със седалище в [населено място], видно от удостоверението на лист 198 от делото. Няма данни каква е дейността на организацията, в какви конкретно се изразява членството в нея на жалбоподателя, какви събития се организират. Приложената към жалбата Справка, относно риска от преследване на лица от мъжки пол, поради обявената в Русия мобилизация представлява извадки от Интернет сайтове, но не може да се обвърже конкретно с бежанската история на заявителя, тъй като той не твърди да е получавал призовка за мобилизация. Съдът намира, че събраните доказателства, включително данните от проведеното интервю, при приложение на глава II, § 62 от Наръчника по процедури и критерии за определяне статут на бежанец, издаден от службата на Върховния комисариат на ООН за бежанците, сочат на извод, че жалбоподателят е „мигрант“ (лице, което по причини, различни от изброените в определението за бежанец, дадено в Женевската конвенция от 1951 г. и Протокола от 1967г., доброволно напуска страната си, за да се засели другаде), а не лице, търсещо закрила поради обстоятелствата по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Не са налице и предпоставките за предоставяне и на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Съгласно чл. 9 от ЗУБ, такъв статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си на произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, тежки заплахи срещу живота или личността му, като гражданско лице, поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. В случая не е налице никоя от тези хипотези на цитираната правна норма. При разглеждането на този въпрос, Съдът съобрази Решение на СЕС от 17 февруари 2009 г. по дело C-465/2007 г., както и тълкуването на дефинираното понятие за „посегателство“ в чл. 15, буква в) от Директива 2004/83/ЕО относно минимални стандарти за условията за предоставяне на статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила като изразяващо се в „тежки и лични заплахи срещу живота или личността“ на молителя, обхващащо една по - обща опасност от посегателство като се имат предвид в по-широк план „заплахи срещу живота или личността“ на цивилно лице, а не определено насилие. Освен това, тези заплахи са присъщи на обща ситуация на "въоръжен вътрешен или международен конфликт", какъвто в случая не се установи.

Решението на АССГ е обжалвано от руския гражданин с депозиранто на касационна жалба. Въз основа на същата е образувано адм. дело № 6924/2024 г. по описа

на ВАС. С постановеното от ВАС решение № 11989 от 07.11.2024 г., оставя в сила Решение № 8463 от 12.06.2024г. по адм.д. 3310/2024г. на Административен съд София град, като Върховният административен съд, състав на трето отделение, като взе предвид становищата на страните и извърши проверка на обжалваното решение на наведените касационни основания съгласно разпоредбата на чл. 218, ал. 1 АПК и след служебна проверка за валидността, допустимостта и съответствието на решението с материалния закон по реда на чл. 218, ал. 2 АПК, приема следното:

Решението е валидно, допустимо и правилно. Съдът задълбочено и пространно е изследвал обстоятелствата, касаещи основателността на претенцията на касационния жалбоподател и е изложил обосновани и законосъобразни правни изводи, които се споделят изцяло от настоящата инстанция. Не са налице релевираните касационни основания за отмяна на съдебния акт.

Съгласно чл. 8, ал. 1 ЗУБ, статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. По смисъла на чл.8, ал.4 от ЗУБ, който има за цел да транспонира чл. 9, §1 от Директива 2011/95 на ЕП и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила, преследване е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повтораемост. Съответно чл.8, ал.5 ЗУБ изброява видове действия на преследване, сред които са и наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпление или на деяние по чл. 12, ал. 1, т. 1 – 3 ЗУБ. Тълкуването на това действие на преследване е разяснено от Съда на ЕС в решението му по дело C-472/13 от 26.02.2015г /Shepherd/. Четири елемента следва да се вземат предвид при тълкуването на това конкретно действие на преследване: 1. наличие на военни действия; 2. приобщаващо индивидуално приложно поле, обхващащо целия военен личен състав; 3. риск молителят наистина да участва във военни престъпления; и 4. съществуващи алтернативи на отказа да бъде отбита военната служба. Когато разглежда въпроса дали наказателно преследване и/или наказания за отказ на лице да изпълнява военна служба е/са непропорционални, Съдът заявява, че е необходимо да се прецени дали такива действия надхвърлят необходимото за съответната държава, за да упражни тя законното си право да поддържа въоръжена сила. Това може да наложи да се вземат предвид различни фактори от политическо и стратегическо естество, на които се основават легитимността на това право и условията за упражняването му. Съдът прецизира, че тип наказание като лишаване от свобода до пет години и уволнение от армията без почести не надхвърля необходимото за опазване на реда в съответната държава.

В конкретния случай не е налице посоченият по-горе елемент по т.2, а именно приобщаващо индивидуално приложно поле, обхващащо целия военен личен състав. Видно от приложената актуална справка, не всички мъже, граждани на Русия и навършили 18 години са призовани да воюват във войната с Украйна, т.е. към момента не е налице всеобща мобилизация, въз основа на която да се заключи, че при завръщането си в страната на произход само поради факта, че е лице от мъжки пол на определена възраст, кандидатът за закрила ще бъде призован в армията, за да воюва с Украйна. За целта той трябва поне да е получил повиквателна да се включи в редиците на армията. Жалбоподателят М. К. не твърди и не доказва да е получил такава повиквателна и назначение. В светлината на разглежданата по-горе съдебна практика, неоснователни са твърденията в касационната жалба, че липсата на изрично призоваване на лицето да служи в армията е ирелевантно за спора.

В по-късно свое Решение от 19 ноември 2020 г. по дело EZ C-238/19, Съдът тълкува чл. 9, параграф 2, буква д) от Директива 2011/95 в смисъл, че в контекст на обща гражданска война, характеризираща се с многократно и системно извършване на посочените в член 12, параграф 2 от същата директива престъпления или деяния от армията чрез използване на наборни военнослужещи, за наборник, който отказва да отбие военната си служба в случай на военни действия, но не знае бъдещото си военно разпределение, изпълнението на военната служба предполага извършването на такива престъпления или деяния, независимо от военно разпределение. В Русия обаче няма повсеместна гражданска война, поради което евентуалното разпределение на военнослужещия също е от значение.

Що се отнася до опасенията от преследване поради политическа дейност, извършена след влизане на територията на страната, тези опасения не могат да бъдат приети за основателни по смисъла на закона. Действително, съгласно чл. 5 от Директива 2011/95, основателното опасение от преследване или реалната опасност от понасяне на тежки посегателства може да се основават на събития, настъпили, след като молителят е напуснал държавата на произход. Те може да се основават на дейности, извършвани от молителя след неговото заминаване от държавата на произход, особено ако се установи, че дейностите, на които се основава молбата, представляват израз или продължение на убежденията или ориентацията, изразявани в държавата на произход. Член 5 трябва да се тълкува във връзка с член 4, параграф 3, буква г) от Директивата, който изисква при всяко оценяване да се вземе предвид фактът дали след напускането на държавата на произход молителят е упражнявал дейности, чиято единствена или основна цел е била да се създадат необходимите условия, за да се подаде молба за международна закрила.

Съществува разлика между дейностите на място, извършвани от политически дисидент срещу собственото му правителство в държавата, в която той търси убежище, и които биха могли да го изложат на опасност от малтретиране, и дейностите, извършвани единствено с цел създаване на такава опасност. В конкретния случай настоящата инстанция приема, че епизодичното участие на молителя в митинг след пристигането му в България не отразява негово установено политическо мнение, което може да го изложи на опасност от преследване. Оценката на сериозността на подбудите на кандидата за закрила да демонстрира политическо мнение с цел създаване на условия

за получаване на закрила е част от проверката, която националният съд дължи да извърши както по силата на ЗУБ, така и по Директива 2011/95.

Следователно и видно от бежанската история на търсещия закрила, не са налице основателни опасения от преследване на база религия, раса, националност, принадлежност към определена социална група, политическа партия или поради политически убеждения.

Неоснователни са и доводите, че са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9 ЗУБ, поради неправилното анализиране на ситуацията в страната на произход. По делото няма данни чужденецът да е бил принуден да напусне Русия по причини, че е бил изложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция. Липсват доказателства за наличие на конкретна заплаха за живота, сигурността и свободата му, както и за опасност от наказание като изтезание или други форми на нечовешко и унижително отношение. Няма основание да се счита, че ако бъде върнат в Русия, поради самия факт на присъствието си на територията на държавата кандидатът за закрила ще бъде изложен на реална опасност от посочените заплахи. Правилно административният орган, позовавайки се на информацията от официалните справки, е преценил, че актуалната обстановка в Русия изключва наличието на въоръжен вътрешен или международен конфликт, който да се характеризира с безогледно насилие до такава степен, че да съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице поради самият факт на пребиваване там, е изложено на реална опасност да претърпи тежки и лични заплахи и посегателства.

Съдебно решение № 4409/11.06.2024г. по адм. дело № 760/2024г. на XII-ти състав по описа на Административен съд – гр. Бургас, с което отхвърля жалбата на чужденеца. Съдът приема за установено следното: "Заявените от жалбоподателя Л. твърдения за „изфабрикувано“ срещу него наказателно дело, свързано с незаконна хазартна дейност не обосновават заключение, че по отношение на него е осъществено някакво преследване по смисъла на ЗУБ. Изразените притеснения от възможността да бъде наказан за опозиционна дейност са хипотетични и не обосновават автоматично наличието на реална заплаха от преследване.

Опасенията от завръщане в страната по произход не може да са абстрактни, а трябва да са основани на конкретни факти - на събития, настъпили след като чужденецът е напуснал държавата си по произход или на дейност, извършена от него след отпътуването му. От изявленията на лицето, така също и от представените ксерокопия на документи, ясно се вижда, че срещу Л. преди две години е заведено съдебно дело за провеждане на незаконен хазарт. Това е престъпление от икономически характер и като такова не попада в предметния обхват на ЗУБ. Съгласно Глава II, § 56 от Наръчника по процедури и критерии за определяне статут на бежанец, издаден от службата на Върховния комисариат на ООН за бежанците, следва извод, че "Преследването трябва да се разграничава от наказание за преследване от общ характер. Лица, бягащи от преследване или наказание за подобно престъпление обикновено не се считат за бежанци. Трябва да се напомни, че бежанецът е жертва или потенциална жертва на несправедливост, а не беглец от правосъдието." Съгласно Глава II, § 84 от Наръчника по процедури и критерии за определяне статут на бежанец, издаден от службата на Върховния комисариат на ООН за бежанците, следва допълнителен извод, че "Там,

където дадено лице е обект на съдебно разследване или наказание за политическо престъпление, е възможно да се наложи да бъде направено разграничение дали разследването е за политически убеждения или за политически мотивирани действия.

Ако то е за престъпление, извършено без политически мотиви и ако предвижданото наказание е в съответствие с общото право на съответната страна, опасенията от преследване, сами по себе си, не правят от кандидата бежанец."

По изложените съображения, съдът счита, че оспореното решение е издадено от компетентен орган, в предвидената форма, при спазване на административно - производствените правила и в съответствие с материалния закон, е законосъобразно, а жалбата е неоснователна и като такава следва да бъде отхвърлена.

2. Постановени решения на АС и ВАС, с които се отменят решения на председателя на ДАБ в които е отказано предоставяне на международна закрила.

В решение № 3730 от 27.03.2024 г. по адм. дело № 11964/2023 г. по описа на ВАС, е подкрепил мотивите си въз основа на представени в съдебното производство приета Справка от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ при МС с вх. № ЦУ-829/15.06.2023г. относно актуалната ситуация в Руската федерация. Повиквателна Серия КК № 70, изпратена до лейтенант Г., с която е поканен да се яви на 03.12.2021 г. в 09.00 ч. в районен/градски военен комитет в гр. Кореновск, относно въпроси за военната регистрация; правно становище от адвокат, представляващ интересите на жалбоподателя, с данни за това, че последният се е обърнал към него за правна помощ, защото е станал жертва на измамни атаки от група хора, като се е сблъсквал с тенденциозността на правоохранителната система, а проточилото се с години наказателно правонарушение не е намерило своето законно и справедливо разрешение, както и за това, че през 2023 г. Г. е потърсил правна консултация с друг адвокат, свързана с потенциална правна оценка на редица негови действия в Интернет пространството, публичното пространство и конкретно с информация в социалната мрежа "Вконтакте", публикации на хартиен източник, съдържащи критика към сегашното правителство и осъждане на Специална военна операция и съответно каква би била правната оценка на тези факти от правоприлагащите органи на Руската Федерация според действащото законодателство; извадка от Федерален закон № 538-FZ от 30.12.2020 г. "За изменение на чл. 128. 1 от Наказателния кодекс на Руската Федерация" за престъплението клевета в Интернет.

Касационен състав счита, че обжалваното решение на председателя на ДАБ при МС е постановено без да е изяснена действителната фактическа обстановка, като не са обсъдени надлежно доказателствата в подкрепа на твърденията на кандидата, каквито са изискванията на чл.75, ал.2 и ал.3 от ЗУБ, а формално и бланкетно е посочено, че не са налице предпоставките за предоставянето на международна закрила. Горните нарушения при издаване на оспорения административен акт не са констатирани от първата съдебна инстанция, вместо което с оспореното решение е заместена дължимата преценка на органа и са изложени аргументи, допълващи неговите мотивите.

При наличните доказателствени средства, които следва да бъдат кредитирани след цялостния им анализ, е видно, че в случая са налице основанията по чл. 8 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец на жалбоподателя. Формираните изводи в обратен смисъл на административния орган и на съда са необосновани и незаконосъобразни. Съображенията са следните: в официалния документ, съставен от дирекция при ответника и събраните доказателства са съществени за преценката на предпоставките за

предоставяне на статут на бежанец на касатора, но са интерпретирани едностранчиво и без връзка с правилата, относими към заявления статут или при неправилно приложение на същите. Така например органът не обсъжда, а съдът отрича приложимостта на: § 169 от Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец, издаден от ВКБООН /Наръчника/, съгласно който дезертьор или лице, което се опитва да избяга от военна служба, може също да се счита за бежанец и когато се докаже, че то ще понесе несъответстващо на провинението сурово наказание за военното си нарушение поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политически убеждения, както и на § 170 от Наръчника, съгласно който, съществуват случаи, при които необходимостта от изпълнение на военната служба, е единствената причина да се иска статут на бежанец, т. е. когато лицето докаже, че изпълнението на военната служба за него би означавало участие във военни действия, противоречащи на неговите действителни политически, религиозни или морални убеждения или на валидни съображения на съвестта. В настоящия случай неправилно първоинстанционният съд е приел, че жалбоподателят не се е справил с горната доказателствена тежест.

От данните в подадените до ДАБ молби, в проведеното интервю с кандидата, както и в приложените публикации в социални мрежи и електронни сайтове, е видно, че той многократно заявява, че осъжда политиката срещу Украйна, вкл. анексирането на нейни територии, а впоследствие и войната на Русия срещу Украйна; посочва също така, че чрез майка си, която е украинка, чувства близост към украинския народ и не желае да воюва срещу него.

Изводите от изложеното са, че жалбоподателят е положил всички усилия да докаже, че военните действия, в които има вероятност да участва, противоречат на неговите действителни морални убеждения, т.е. изводи, обратни на приетите от органа и от съда в оспореното решение, които са неправилни.

От друга страна и във връзка с § 171 от Наръчника, съгласно който не всяко убеждение, представлява достатъчно основателна причина за искане на статут на бежанец след дезертиране или бягство от военна служба, но там, където дадено военно действие, с което лицето не желае да има нищо общо, е осъдено от международната общност като противоречащо на основните правила за човешко поведение, наказанието за дезертиране или бягство от военна служба, в светлината на всички други изисквания на определението, може да се счита за преследване. Безспорно е, че водената от Русия война срещу Украйна е осъдена от международната общност, като противоречаща на основните правила за човешко поведение, поради множеството свидетелства за военни престъпления /например с Резолюция от 19.01.2023 г. на Европейския парламент, с която руската агресивна война срещу Украйна е осъдена най-категорично и се призовава Русия незабавно да прекрати всички военни действия в Украйна и безусловно да изтегли всички сили и военно оборудване от страната/. Има множество данни и от други международни източници свидетелстващи в тази насока. Това допълнително мотивира съда да приеме, че в случая са налице условията на § 171 от Наръчника и че за Г. съществува реална опасност от преследване.

В решение № 8554 от 09.07.2024 г. г. по адм. дело № 11964/2023 г. по описа на ВАС от съдебния състав се излагат следните мотиви: Липсата на подробно обсъждане на изложените в молбата за закрила опасения за преследване и необходимостта от обсъждане на бежанската история в светлината на актуалната ситуация в страната на произход налагат отмяна на решението на административния съд. Тъй като такива нарушения са допуснати както в съдебното, така и в самото административно производство, това налага и отмяна на административния акт и връщане на преписката за ново разглеждане на административния орган. При новото произнасяне следва отново подробно и конкретно да се прецени бежанската история на чужденеца, в съответствие с

последната достъпна актуална информация за страната на произход и по-конкретно по отношение подхода на официалната власт към лицата, изразяващи различно от официалното политическо мнение и лицата с определена социална група. Административният орган следва да вземе предвид установената съдебна практика на Съда на ЕС относно понятията „политическо мнение“, „основателни опасения“, „преследване“, „определена социална група“.

Тъй като *решение № 2363/22.03.2024г. по адм. д. № 2348/2023 г. по описа на Административен съд Бургас е отменено от ВАС с решение № 8554 от 09.07.2024 г. по адм. д. 5200/2024 г.*, следва по детайлно да бъдат разгледани мотивите на съдебния състав.

Решението е неправилно. Постановено е при съществено нарушение на съдопроизводствените правила – бежанската история не е обсъдена в съвкупност с актуалната ситуация в страната на произход нито от административния орган, нито от съда, в резултат на което неправилно е приложен материалният закон. Изводите както на съда, така и на ответника не са съобразени и с установената съдебна практика.

От съществено значение за предоставяне на статут на бежанец съгласно ЗУБ и Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила и Женевската конвенция е съществуването на основателни опасения от преследване по причина на раса, религия, националност, политически убеждения или принадлежност към определена социална група. Преценката следва да е конкретна и съобразена с фактите, изложени в бежанската история. Задължение на търсещия убежище е да представи необходимите елементи за оценка на истинността на изброените факти и обстоятелства. В случая такива елементи са предоставени от жалбоподателя във връзка с твърденията му за преследване поради политическите му убеждения, сексуалната му ориентация, отрицателното му отношение към войната в Украйна и официалния режим в Русия. Налице са доказателства, че спрямо него са предприети административни мерки в тази връзка. Съдът не е обсъдил тези доказателства в светлината на действителната актуална обстановка в страната на произход.

Разпоредбата на член 10, параграф 1 от Директивата дава легално определение на понятието „определена социална група“, принадлежността към която може да доведе до действителни опасения от преследване. За целта членовете на групата трябва да споделят една вродена характеристика или обща история, която не подлежи на изменение, или пък споделят характеристика или вярване, до такава степен съществено за идентичността или съзнанието, че не би следвало от лицето да се изисква да се откаже от тях. От друга страна, тази група трябва да има собствена идентичност в съответната държава, защото е разглеждана като различна от заобикалящото я общество. Съдът на Европейския съюз е тълкувал понятието „определена социална група“ в Решение на Съда от 7 ноември 2013 г. по делото съединени дела X и Y и Z , C-199/12—C-201/12. В това решение, основополагащо за тълкуването на понятието, е прието, че сексуалната ориентация на дадено лице представлява характеристика, до такава степен съществена за неговата идентичност, че не би следвало от лицето да се изисква да се откаже от нея. В конкретния случай наличието на законодателство, насочено срещу правата на правата на хомосексуалните лица, позволява да се установи, че тези лица представляват отделна група, разглеждана като различна от заобикалящото я общество.

При тези констатации, административният орган и съдът е следвало да пристъпят към подробно обсъждане на същността на законодателството против ЛГБТИ в Руската федерация, особено предвид данните, че то е възприето от Върховния комисариат на

бежанците към ООН като дискриминационно. Подобно законодателство би било от естество да наруши чл. 8 ЕКПЧ, на който съответства член 7 от Хартата на основните права в ЕС. Административният орган и съдът е следвало да обсъдят и преценят дали не се касае за несъразмерно или дискриминационно наказание по смисъла на член 9, параграф 2, буква в) от Директивата. При тези условия, съгласно т.58 от цитираното по-горе решение на СЕС, националните власти следва при преценката на фактите и обстоятелствата по реда на член 4 от Директивата да проверят всички относими факти, свързани със страната на произход, включително законите и подзаконовите актове на страната на произход, както и начина на тяхното прилагане в съответствие с член 4, параграф 3, буква а) от Директивата. В рамките на проверката тези власти трябва по-специално да определят дали в страната на произход на молителя предвиденото в подобно законодателство наказание лишаване от свобода се прилага в действителност. При това не е необходимо да се касае за мерки, които са били директно насочени към кандидата за закрила. Достатъчна е преценката за основателни опасения от преследване при завръщане на молителя в неговата страна на произход по смисъла на член 2, буква в) във връзка с член 9, параграф 3 от Директивата. Обстоятелството е че той не е заявил публично хомосексуалността си, не означава, че от него следва да се очаква да продължи да я прикрива при завръщането му в страна на произход, с цел избягване на дискриминационно отношение.

Съгласно член 10, параграф 1, буква д) от Директива 2011/95 понятието „политическо мнение“ обхваща по-специално мнение, идеи или убеждения по въпроси, свързани с потенциалните субекти на преследване, посочени в член 6, както и с техните политики или методи, независимо дали мнението, идеите или убежденията са били изразени в действия на молителя“. Понятието трябва да се тълкува широко и може да обхваща всяко мнение или въпрос по отношение на държавния апарат, правителството, обществото или политиката, независимо каква сила има или колко е вкоренено у молителя. От значение при преценката за преследване е не толкова какви са личните мотиви на молителя, а дали субектите на преследване считат мнението, идеите или убежденията за политически (решение на Съда на ЕС от 12 януари 2023 г., *Migracijos departamentas*, C-280/21, т. 26 и т.27).

Директивата не предписва стандарта на доказване, който се изисква, за да може опасенията да бъдат считани за „основателни“. В решението си по делото *Y и Z* обаче, / решение на СЕС от 5 септември 2012 г., *Y и Z*, C-71/11 и C-99/11, т. 76 и 77/ СЕС пояснява, че когато преценяват дали молителят има основателни опасения от преследване, компетентните органи следва да определят дали установените обстоятелства представляват или не заплаха, поради която съответното лице може с основание да се опасява с оглед на личното си положение, че действително спрямо него ще бъдат извършени актове на преследване.

Директивата предоставя закрила не само на лица, които действително са били преследвани, но и на лица, които са изложени на опасност от преследване. Тя също така отразява разбирането, че заплаха от преследване може да е достатъчна, за да е налице нужда от закрила. Следователно не е необходимо дадено лице да е било преследвано преди да подаде молба за международна закрила; то може да се „опасява“ от преследване в бъдеще.

Преценката дали жалбоподателят може, предвид индивидуалната си ситуация с основание да се опасява, че действително ще стане обект на действия на преследване при завръщане в родината си трябва да се извърши „бдително и предпазливо“ / решение на СЕС от 5 септември 2012 г., *Y и Z*, C-71/11 и C-99/11, т. 76 и 77/. За целта трябва да се обсъдят и преценят всички относими факти, свързани с държавата на произход в момента на вземането на решение по молбата, информацията и документите, позволяващи да се определи дали молителят е бил или би могъл да бъде обект на преследване, както и

индивидуалното положение и личните обстоятелства относно молителя. Съгласно уточнението в член 4, параграф 4 от Директивата фактът, че молителят вече е бил преследван е сериозен признак за основателни опасения на молителя от преследване, освен ако съществуват достатъчни основания да се смята, че преследването не би се повторило. От съществено значение е общата достоверност на твърденията на молителя, както и обстоятелството дали чрез политическото мнение, което е изразявал или чрез дейностите, които евентуално е извършвал, за да популяризира това мнение по време на пребиваването си в държавата на произход или след отпътуването си оттам, жалбоподателят вече е привлякъл неодобрението на потенциалните субекти на преследване в тази държава.

Липсата на подробно обсъждане на изложените в молбата за закрила опасения за преследване и необходимостта от обсъждане на бежанската история в светлината на актуалната ситуация в страната на произход налагат отмяна на решението на административния съд. Тъй като такива нарушения са допуснати и в самото административно производство, това налага и отмяна на административния акт и връщане на преписката за ново разглеждане на административния орган.

V. Постановени съдебни актове по жалби, подадени от граждани на Сирия, Афганистан, Пакистан, Бангладеш, лица без гражданство, Ирак, Иран, Либия, Ливан, Мароко, Египет, Еквадор, Нигерия, Конго, Зимбабве, Ангола, Гамбия, Гвинея, Кот Д Ивоар, Камерун, Сенегал, Сомалия, Сеира Леоне, Танзания, Беларус, Грузия, Сърбия, Узбекистан, Шри Ланка, Турция, Молдова и Украйна срещу решения на административния орган за отказ да бъде предоставена международна закрила;

За разгледания период са постановени общо 339 съдебни решения по административни дела, образувани срещу жалби, подадени от граждани, с които оспорват отказ на председателя на ДАБ да им бъде предоставявана международна закрила пред АССГ и ВАС.

По описа на АССГ са постановени общо 226 съдебни решения, които касаят граждани на Сирия (85 бр. от които 54 бр. в полза на ДАБ и 26 бр. в полза на чуждия гражданин и 5 бр. прекратени с определения) Афганистан (81 бр. от които 72 бр. в полза на ДАБ, 7 бр. в полза на чуждия гражданин и 2 бр. прекратено с определение), Пакистан (2 бр. от които 1 бр. в полза на ДАБ и 1 бр. прекратено с определение), Бангладеш (4 бр. от които 3 бр. в полза на ДАБ, 1 бр. в полза на чужденеца), лица без гражданство (3 бр. от които 1 бр. в полза на ДАБ и 2 бр. в полза на чужденеца), относно граждани на Ирак (7 бр. от които 5 бр. в полза на ДАБ и 2 бр. в полза на чуждия гражданин), Иран (2 бр. в полза на ДАБ), Ливан (общо 2 бр. решения от които 1 бр. в полза на ДАБ и 1 бр. в полза на чужденеца), Мароко (3 бр. в полза на ДАБ), Конго (3 бр. в полза на ДАБ), Нигерия (3 бр. в полза на ДАБ), Зимбабве (1 бр. в полза на чужденеца), Ангола (1 бр. в полза на ДАБ), Гамбия (1 бр. прекратено с определение), Гвинея (1 бр. в полза на чужденеца), Кот Д Ивоар (2 бр. в полза на ДАБ), Сенегал (1 бр. в полза на ДАБ), Сомалия (1 бр. в полза на чуждия гражданин), Сеира Леоне (1 бр. в полза на ДАБ), Танзания (1 бр. в полза на чужденеца), Египет (2 броя от които 1 бр. в полза на ДАБ, 1 бр. в полза на чужденеца), Еквадор (1 бр. прекратено с определение), Беларус (5 бр. от които 4 бр. в полза на ДАБ, 1 бр. в полза на чужденеца), Грузия (2 бр. от които 1 бр. в полза на ДАБ и 1 бр. прекратено с определение), Сърбия (1 бр. в полза на ДАБ), Узбекистан (1 бр. в полза на ДАБ), Шри Ланка (2 бр. в полза на ДАБ), Турция (5 бр. от които 4 бр. в полза на ДАБ и 1 бр. в полза на чужденеца), Молдова (1 бр. в полза на ДАБ) и Украйна (1 бр. в полза на ДАБ).

Постановените от ВАС съдебни решения са общо 113 бр., от които – граждани на

Сирия (40 бр. решения от които 28 бр. в полза на ДАБ и 11 бр. в полза на чуждия гражданин и 1 бр. прекратено с определение) Афганистан (29 бр. в полза на ДАБ), Алжир (1 бр. в полза на ДАБ), Ангола (1 бр. в полза на ДАБ), Пакистан (1 бр. в полза на ДАБ), Бангладеш (2 бр. дела от които 1 бр. в полза на ДАБ и 1 бр. в полза на чужденеца), лица без гражданство (2 бр. дела от които 1 бр. в полза на ДАБ и 1 бр. в полза на ДАБ), относно граждани на Ирак (9 бр. от които 7 бр. в полза на ДАБ и 2 бр. в полза на чужденеца), Иран чужденеца и 2 прекратени с определение), Либия (1 бр. в полза на ДАБ), Мароко (2 бр. в полза на ДАБ), Нигерия (1 бр. в полза на ДАБ), Сенегал (1 бр. в полза на ДАБ), Камерун (1 бр. в полза на ДАБ), Конго (1 бр. в полза на ДАБ), Беларус (1 бр. в полза на ДАБ), Грузия (1 бр. прекратено с определение), Турция (2 бр. в полза на ДАБ), Египет (2 бр. дела от които 1 бр. в полза на ДАБ и 1 бр. дело отменено и върнато на друг съдебен състав) и Украйна (1 бр. в полза на ДАБ), Сърбия (1 бр. в полза на ДАБ), Шри Ланка (1 бр. в полза на ДАБ).

През последните няколко месеца от 2024 г. се наблюдаваше динамична обществено-политическа ситуация в Сирия. Тази ситуация се следеше отблизо от ДАБ-МС с цел формиране и прилагане на единен подход общата система за убежище на ЕС за осигуряване нейната функционалност в рамките на закона, съответно ръководните документи на ЕС.

Два са периодите, които заслужаваха фокуса на органа, компетентен да провежда оценката по подадени молби за международна закрила. Първият ключов момент в съвременната история на Сирия е отчетен в края на август 2024 г. Вторият – през декември 2024 г. Събитията в първия период подсказваха за вероятно настъпване на втория.

През август международните анализи за Сирия показаха приближаваща промяна в общата ситуация на страната чрез индикатори, отчетени в онзи период, имащи предимно на регионално отражение.

Така например, с оглед на актуалните данни за Сирия, считано от юли-август 2024 г. се наблюдаваше промяна в политическата и икономическата ситуация в страната, която засягаше пряко отделни провинции. Това наблюдение даде основание на ДАБ-МС да извърши подробна оценка на СИТУАЦИЯТА в контекста на вече подадени молби за международна закрила, намиращи се във висящи производства съгласно закона, с цел осигуряване на еднакво прилагане разпоредбите по чл.8 и чл. 9 от ЗУБ. Такова задължение за компетентния орган произтича от чл.9, ал. 5 от ЗУБ, а именно да се извърши оценка дали в конкретна част на държавата по произход, релевантната към конкретна молба, може да бъде осигурена ефективна и трайна закрила т.е. да се прецени дали съществува реален риск от тежки посегателства и има възможност за пътуване и установяване в конкретна част от държавата. За тази цел следваше да бъде прилаган единен подход на оценка на молбите от администрацията, който да осигури равнопоставеност на кандидатите пред закона. Основата за прегледа и преценките на молбите са подготвяните от дирекция „Международна дейност“ актуални справки и обученията на служителите, провеждани относно ползването, прилагането и позоваването на тези справки.

Актуалните данни за Сирия, референтни, не само към този първи етап на

промени в страната, но и към всеки следващ, се разглеждат в справка, която, изготвена от дирекция „Международна дейност“ в съответствие с „Методологията на Агенцията на Европейския съюз за убежището [бивш. Европейска служба за подкрепа в областта на убежището] за изготвяне на информация за страните на произход“ (2023 г.). Справката е съставена на базата на преглед на публично достъпни външни източници на информация, като всички използвани източници са посочени в бележка под линия на съответното място в документа.

Така например в общата справка за актуалната политическа и икономическа обстановка към месец август 2024 г. се казва: „От 2020 г. насам международното внимание до голяма степен се измества от Сирия, като конфликтът се смята за такъв, който се намира в състояние на застой. Въпреки че има малко опити за промяна на статуквото, фронтовите линии остават относително стабилни и никоя от враждуващите страни не започват нова продължителна офанзива за превземане на територия“.

На тази основа се разглеждаше конкретно информацията относно ситуацията в отделните провинции с цел оценка на предпоставките за водене на сравнително нормален начин на живот от кандидатите за международна закрила. На периодични обучения в рамките на администрацията се указва как да се извършва оценка на риска и как да се прилагат показателите за вероятностния метод на оценка. Такива обучения са ключови за всяка една администрация. В конкретния случай те са особено важни поради сложната природа на анализите, произтичащи от прилагане на основополагащи принципи за общата система за убежище на ЕС. С отделни насоки за еднакво прилагане на закона се гарантира всеобхватността на преценката дали е налице обективна информация, от която да се смята, че в конкретното място на кандидата са налице условията за закрила, вкл. да се формира извод относно степента на вероятност от безогледно насилие, съдейки по информацията за ситуацията в страната, съответно региона, сравнено с тази оценка за предходен период. С този фокус, беше ежедневно указвано, да се обсъждат включително зоните под контрола на опозиционните сили и силите на режима в региона, влиянието на международните организации, доколко конкретната област е зона на вътрешно разселени лица, действията на официалното сирийско правителство и условията на живот, както и пунктовете за достъпност на тази част на страната.

На базата на събраната информация в хода на административното производство, в постановените решения на председателя на ДАБ при МС, подлежи да бъде обсъдено дали за конкретна молба съществува индивидуална основа да бъде преценено дали има възможност чужденецът да получи закрила в региона, където последно е живял или в друга зона на страната си по произход и дали общата ситуация в конкретна част на страната е сигурна и стабилна. В тази връзка, подадената молбата за международна закрила от сирийски граждани, следва да бъде преценявана, както с оглед данните относно индивидуалното положение на чужденеца, така и с оглед възможността същият да се ползва от сравнително нормален начин на живот в определена (същата или друга) част на страната си. Тази задължителна оценка се прави и в контекста на чл. 8 - Вътрешна закрила от квалификационната директива. Периодът август-септември 2024 г. съдържаеше пълния набор от индикатори за прилагане на тази

разпоредба, инкорпорирана съответно в ЗУБ. За тази цел, освен данните за личното положение на кандидата, поне три компонента от справката за Сирия могат да бъдат разгледани за оценка на молбата: актуално икономическо и политическо състояние на страната; информация за въоръжените групировки, които действат и информация относно конкретни региони.

В тази връзка се проведеха обучения в администрацията именно с оглед извършване на конкретните оценки не само в контекста на тези два периода, но и винаги, когато международната ситуация се оказва променлива с отражения към системата за убежище. Единното прилагане на закона е свързано винаги с общи насоки и единна политика на администрацията за реакция в международна среда. Провеждането на обучения е задължително условие за охраняване на унифицираното прилагане на закона в администрацията и по никакъв начин не накърнява прилагане на индивидуалния подход в оценката на молбите.

1. От анализа на решенията, с които се потвърждава индивидуалния административен акт се открояват следните решения:

В решение № 25875 от 04.12.2024 г. по адм. дело 10516/2024 г. на 54 състав по описа на АССГ е отхвърлил подадената жалба на сирийски гражданин срещу решение на председателя на ДАБ при МС с което се отказва предоставяне на международна закрила поради следните съображения: Административният орган е изследвал всички основания за преследване по причините, посочени в чл.8, ал.1 ЗУБ – основателни опасения от преследване по причини на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, във връзка с легалното определение за преследване по чл.8, ал.4 ЗУБ - нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост, както и липсата на конкретни действия на преследване по примерното изброяване на чл.8, ал.5 ЗУБ. Въз основа на посоченото от кандидата в интервюто правилно и обосновано решаващият орган е приел, че по отношение на него не се установяват основателни опасения от преследване по причините, посочени в чл.8, ал.1 ЗУБ, не са извършени конкретни, лични действия на преследване по смисъла на чл.8, ал.4 ЗУБ и на неизчерпателното изброяване по чл.8, ал.5 ЗУБ. Според Актуална справка № МД-02-3/15.10.24 г. на Дирекция „Международна дейност“ при С. фронтовите линии в С. към момента са повече или по-малко стабилизирани и фактически съществуват четири зони под контрола на различни участници в конфликта - зони под контрола на официалното сирийско правителство, зони под контрола на кюрдското самоуправление, зона под контрол на т.нар. "Правителство на сирийското спасение" и зони под контрола на Турция и съюзническите ѝ милиции. Сирийското правителство (режимът на Б. А.) контролира над 60% от общата територия на страната, включително центъра, средиземноморското крайбрежие и южната част. Освен това всички големи градски зони, включително най-големите градове Д., Х., Х. и Х., са разположени в контролираната от правителството зона. От 2020 г. насам международното внимание до голяма степен се измества от С., като конфликтът се смята за такъв, който се намира в състояние на застой. Въпреки че има малко опити за промяна на статуквото, фронтовите линии остават относително стабилни и никоя от враждуващите страни не започва нова продължителна офанзива за превземане на територия. В С. всички мъже на възраст между 18 и 42 години са длъжни да отбиват военна служба с продължителност между 18 и 21 месеца, в зависимост от степента на тяхното образование. След отбиване на военна служба мъжете могат да бъдат

призовавани за служба в резерва до навършване на 42-годишна възраст. Законите позволяват освобождаване от военна служба за определени категории лица. Единствено дете от мъжки пол в семейство и лица със статус „ученици“ могат да бъдат освободени, а може да има изключения и по здравословни причини. Студентите могат да отлагат наборната си служба на годишна база, в рамките на периода на своето следване. Законът също така позволява плащането на такса за освобождаване, но това важи само за лица, живеещи в чужбина, като резервистите нямат право на плащане на освобождаваща такса. През ноември 2020 г. Законодателен указ 31/2020 изменя ключови разпоредби на Законодателен указ 30/2007 (Закон за сирийската военна служба). Сирийците, които пребивават в чужбина за една, две, три или четири години, вече могат да платят съответно 10 000, 9 000, 8 000 или 7 000 щатски долара, за да се освободят от военна служба. Лицата, подлежащи на военна служба, които искат да платят таксата за освобождаване и „чието пребиваване е надвишило пет години след навършване на възрастта за набор в армията, ще бъдат глобени с 200 щатски долара за всяка година закъснение“. Лицата, решени да служат в неполева служба в армията, вече могат да платят освобождаваща такса в размер на 3 000 щатски долара. В С. неизпълнението на военна служба се възприема като нелоялност или дори политическо несъгласие с официалния режим. Лицата, които избягват наборна военна служба, са атакувани на индивидуална основа, а не чрез систематични действия. Лицата, избягващи наборна военна служба се разглеждат „много негативно“ от властите, на тях се гледа като на „страхливци“ и „предатели“, но режимът на А. не разглежда непременно лица, избягващи военна служба, като противници на правителството като цяло и дава пример от Л.: синът в едно семейство заминава за Л. след дипломирането си от университета, но няма отмъщение срещу семейството. Официалните сирийски власти разбират, че много хора са избягали просто защото не искат да загинат, а не защото се противопоставят на правителството. Според сирийска правозащитна организация, поискала анонимност и интервюирана от Датската имиграционна служба (DIS) през април 2022 г., укриващите се от военна служба лица и военните дезертьори, които не са участвали в никакви опозиционни дейности, са задържани за кратък период (няколко дни или седмици) и след това са изпращани да отбият военна служба. Същият източник отбелязва, че членовете на семействата на лица, укриващи се от военна служба или дезертьори, не са изправени пред никакви последици от страна на властите. От информацията в горесцитираната справка става ясно, че в момента фронтовите линии в С. към момента са повече или по-малко стабилизирани. Сирийското правителство контролира над 60% от общата територия на страната, включително центъра, средиземноморското крайбрежие и южната част. Освен това всички големи градски зони, включително най-големите градове Д., Х., Х. и Х., са разположени в контролираната от правителството зона. От събраните по делото доказателства става ясно, че жалбоподателят Х. е заявил, че е напуснал С., защото има проблеми свързани с войната и поради влошената обща обстановка в С., че не е служил в армията и не може да се върне в С.. Х. заявява, че икономическото положение на С. е много лошо и няма никаква работа и живота е станал много труден. Тук е налице и фактът, че жалбоподателят е декларира, че не е имал проблеми основани на етническата му принадлежност и изповяданата от него религия в страната му по произход, че не е имал проблеми с официалните власти, армията и полицията в С., че никога не е бил задържан, арестуван, съден или осъждан, че не е заплашван лично и никога не му е оказвано физическо и/или психическо насилие в държавата му на произход. Ето защо обосновано може да се приеме, че Област Х., от където е жалбоподателят, в С. се явява сигурно място за закрила на Х.. Твърдението на процесуалния представител на жалбоподателя, че Х. живее в К., а този район не е анализиран, не се подкрепя от събраните по делото доказателства, защото не се доказва, че жалбоподателят живее в К. и за АО не е било необходимо да разсъждава относно това твърдение. Съдът приема, че

според цитираната общодостъпната информация, жалбоподателят не представлява специфична цел на преследване и по изложените съображения съдът намира за недоказани твърденията за преследване, основани на религиозната принадлежност на кандидата. При така установените факти относно личното положение и страната на произход на кандидата, правилно административният орган е намерил, че изложеното от жалбоподателя по време на интервюто не попада в предметния обхват на ЗУБ. Той не членува в политически партии и организации, няма проблеми поради религиозна или етническа принадлежност, не излага конкретни достоверни данни за отправени лично към него заплахи или оказано насилие, а изложените такива правилно и обосновано са приети от административния орган като несвързани с основанията за закрила по ЗУБ, вкл. по причините в чл.8, ал.1 от ЗУБ. Данните от бежанската история на Х. не навеждат на основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, нито представляват преследване по смисъла на чл.8, ал.4 ЗУБ - нарушаване на основни права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост, нито сочи конкретни действия, попадащи в предметния обхват на чл.8, ал.5 ЗУБ. Правилни са изводите на решаващия орган, че спрямо кандидата не се установяват и основанията по чл.9, ал.1, т.1 и т.2 ЗУБ, поради липса на достоверни твърдения, че същият е бил или ще бъде изложен в страната на произход на реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание, екзекуция, изтезание, нечовешко или друго унижително отнасяне или наказание. От друга страна следва да се подчертае, че към настоящия момент не съществуват доказателства за това, че ситуацията в област Х. достига до границите на безогледно насилие, породено от вътрешен или международен въоръжен конфликт или от неспособност на официалните власти да противодействат ефективно на въоръжени групировки, които нападат населението или отделни негови групи, т.е. не са налице и предпоставките на чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ и чл. 15, б.„в“ от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година. Нежеланието на жалбоподателя да се сражава в редовете на сирийската армия също не може да се приеме за преследване. Установи се, че в С. военната повинност е задължителна и дезертирането се счита за криминално престъпление, но лице, което е дезертирало или избягало от военна служба поради неприязън към военната служба или от страх от сражения, не е бежанец. Не се доказва, че изпълнението на военната служба за жалбоподателя би означавало участие във военни действия, противоречащи на неговите действителни политически, религиозни или морални убеждения или на валидни съображения на съвестта, защото жалбоподателят е декларирал, че е политически неангажиран и не заявил, че отказва да служи в армията поради религиозни разбирания, не са събрани доказателства, че поради морални убеждения или съображения на съвестта, Х. не може да бъде мобилизиран. Съгласно пълзящата скала, посочена в т.39 от Решение на СЕС по дело С-465/07, в колкото по-голяма степен молителят успее да докаже, че е конкретно повлиян от фактори, имащи пряко отношение към личното му положение, толкова по-слаба ще трябва да е степената на безогледно насилие за него, която се изисква за предоставяне на хуманитарен статут. В случая, не се установяват никакви индивидуални тежки заплахи срещу живота или личността на жалбоподателя, поради което и за да се предостави статут по чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ безогледното насилие в страната на произход следва да е изключително, което не се установява от изложената по-горе официална информация. По изложените съображения съдът намира, че жалбата на Д. А. Х., следва да бъде отхвърлена. Молбата за закрила е разгледана и решена от компетентен административен орган, без допуснати съществени процесуални нарушения и при правилно приложение на материалния закон.

В решение № 6003 от 19.12.2024 г. по адм. д. № 1272/2024 г. по описа на 3-

ти състав по описа на АС-Хасково в мотивите на съдебното решение е констатирано следното: „правилно административният орган е преценил, че в хода на производството не се установява спрямо търсещия закрила да е било осъществено визираното в чл.8, ал.1 от ЗУБ преследване, релевантно за предоставянето на бежански статут. От оспорващия не са заявени конкретни обстоятелства, въз основа на които да се направи извод за опасение от преследване основано на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежността му към определена социална група. Съгласно разпоредбата на чл.8, ал.4 от ЗУБ, преследване е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост, а според ал.5 на същата норма – действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, закони, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни или се прилагат с цел дискриминация. Твърдения за подобни действия няма обективирани в разказаната от жалбоподателя бежанска история и не се установяват по делото. Изложените от кандидата мотиви за напускане на страната му по произход не са правно значими за търсения вид защита, тъй като не могат да се приемат за обосновано опасение от преследване. Той не е заявил спрямо него да е било осъществено преследване от държава, партии или организации и недържавни субекти в страната му на произход – Сирия. Не е бил заплашван и върху него не е било оказвано насилие, както и самия той заявява в интервюто. Същият не е осъждан или преследван по етнически или религиозни причини в Сирия.

Относно заявления страх от мобилизация в армията следва да се отбележи, че споделеното от жалбоподателя в тази насока се отнася за обстоятелства, евентуално случили се преди около 10 години, съответно не може да се считат за актуални към днешна дата. Няма данни към 2024 г. да са били извършвани целенасочени действия от страна на редовната сирийска или друга армия, от което да се заключи, че търсещият закрила е бил подложен на преследване за да бъде принуден за воюва. Липсват и доказателства в тази насока, включително и такива за провеждана към момента мащабна и всеобхватна военна мобилизация на територията на Сирия.

По така изложените съображения, правилен и законосъобразен се явява изводът на административния орган за липсата на материалноправни предпоставки в процесната фактическа хипотеза за прилагане на чл.8, ал.1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец на М. С. М..

Съдът не намери основания за прилагане на чл.8 от ЗУБ по отношение на оспорващия и към дата на постановяване на настоящото решение.

Съобразявайки информацията от общодостъпни източници за общото положение в страната след оттеглянето (свалянето) от власт на президента Башар Асад поради настъплението на бунтовнически групировки в последните седмици и поемането от тях на контрола в редица големи градове в страната, вкл. и в столицата *, настоящият състав приема, че настъпилите нови обстоятелства не водят до такава промяната в обществено политическия живот в Сирия, която да рефлектира негативно върху гражданите ѝ по смисъла на чл.8 от ЗУБ. Към настоящия момент няма основания да се приеме, че в страната по произход на жалбоподателя са настъпили преследвания на лица, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, или нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост. Информацията от различни информационни източници не сочи към датата на постановяване на настоящия съдебен акт в Сирия да са регистрирани масови случаи на физическо или психическо насилие, правни, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни сами по себе си или се прилагат по дискриминационен начин, наказателно преследване или

наказания, които са непропорционални или дискриминационни, да е налице отказ на съдебна защита, който се изразява в непропорционално или дискриминационно наказание, наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, действия, насочени срещу лицата по причина на техния пол или срещу деца.

По отношение наличието на предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут на чужденеца, следва да се отбележи, че в случая от негова страна не се твърди в държавата си по произход да е изложен на реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, или изтезание или нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, каквито предвижда разпоредбата на чл.9, ал.1, т.1 и т.2 от ЗУБ. Няма изложени твърдения и за наличие на обстоятелства като предвидените в чл.9, ал.6 и ал.8 от ЗУБ.

Административният орган е извършил преценка и относно материалноправните предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут по смисъла на чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ, съгласно която норма хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

Наличието на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен вътрешен или международен конфликт е формулирано като тежко посегателство и условие за предоставяне на субсидиарна закрила и в член 15, буква „в“ от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29 април 2004 година относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила. Съгласно Решение от 17 февруари 2009г. на Съда на Е. С. по дело С-465/07, член 15, буква „в“ от Директива 2004/83/ЕО, във връзка с член 2, буква „д“ от същата Директива, трябва да се тълкува в смисъл, че: съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи; съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна, или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. Понастоящем с член 40 от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, Директива 2004/83/ЕО е отменена, но текстът на член 15 от последната е преповторен в текста на член 15 от Директива 2011/95/ЕС, поради което и тълкуването дадено с Решение от 17.02.2009г. по дело № С-465/2007г. на Съда на Европейския съюз е запазило своето значение.

Съдът намира, че посочените хипотези от решението на Съда на Европейския съюз не са налице в случая, тъй като споделената пред интервюиращ орган на ДАБ информация за личното положение на жалбоподателя, както и останалите данни и доказателства, не водят до извод, че към настоящия момент на цялата територия на Сирия обстановката е на ниво, пораждащо сериозни и потвърдени основания да се смята, че

търсещият закрила, върнат в Сирия, в конкретен регион, поради самия факт на присъствието си на територията се излага на реална опасност да претърпи тежки заплахи срещу живота или личността си.

Ответникът е извършил преценката си по прилагане на чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ въз основа на обективизираната в Справка вх. № М.-02-3/15.10.2024г. и Справка вх. № ЦУ-1850/27.08.2024г. на Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ, информацията относно Сирийска арабска република. Предвид изложеното в нея е приел, че се наблюдава съществена промяна в политическата и икономическата ситуация в Сирия. Следвало да се вземе предвид и обстоятелството за влиянието на международни организации на територията на Сирия, които предлагали услуги за закрила и подкрепа в полза на вътрешно разселени лица, търсещи убежище лица, бежанци, завърнали се лица и приемащи общности. В провинция *, където молителят живял преди да напусне страната си все още имало ситуации на несигурност и атентати. Независимо от това обстановката със сигурността в тази провинция и в Сирия била стабилна и не можело да се говори за наличие на безогледно насилие. В справката било посочено, че за периода август – юли 2023г. в провинцията имало регистрирана 91 случая на цивилни жертви, които били почти три пъти по-малко от 2021г. За молителя не бил налице добре обоснован страх от преследване и индивидуализиране на заплахата за живота му. За да били налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут безогледното насилие както в Сирия следвало да е изключително, каквото то не било. Не се установило спрямо кандидата да били налице сериозни и потвърдени основания да се счита, че единствено на основание присъствието си на територията на Сирия той щял да бъде изправен пред реален риск да стане обект на заплахата, релевантна на предоставяне на хуманитарен статут. Завръщането му в област * било законно, физически достъпно, релевантно и разумно, и там той можел да се адаптира отново в обществото. За сирийския гражданин било подходящо завръщането в родната му страна от гледна точка на физическата му безопасност. Не бил за пренебрегване и факта, че цялото му семейство живеело в Сирия, като обстоятелството, че те не са напуснали страната и продължавали да живеят там, макар и в провинция Ракка, обосновавало по безспорен начин ниската вероятност те да били изложени на реална опасност от тежки посегателства, което следвало да важи и за кандидата за закрила.

Съдът намира тези съображения на ответника за обосновани, тъй като са изцяло съобразени с изложената пред него бежанска история. Същата е правилно възприета и съпоставена с реалната обстановка в Сирия към момента на издаване на процесното решение.

Видно от информацията в приложените по административната преписка Справка вх. № М.-02-3/15.10.2024г. и Справка вх. № ЦУ-1850/27.08.2024г., и от представената в хода на съдебния процес Справка вх. № М.-02-109/29.11.2024г., всички издадени от Дирекция „Международна дейност“ в ДАБ, в периодите преди и около изготвянето им в Сирия са били налице проблеми, свързани със сигурността. Това обаче е било явно изразено само в отделни области (провинции), докато в други ситуацията в последните години е била сравнително спокойна на фона общото положение в страната.

Както по-горе вече се посочи, оттеглянето от власт или свалянето на досегашният президент Башар Асад не променя положението в Сирия в негативен аспект, доколкото от информацията от общодостъпни източници става ясно, че смяната властта не е довела до налагане или прилагане на смъртни наказания или екзекуции, или на изтезания, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, или тежки заплахи срещу живота или личността на цивилни лица поради безогледно насилие. Напротив, засега тенденциите за общото положение в Сирия са по-скоро положителни. В тази връзка, последните новини за тази страна са и тези, свързани с назначаването на премиер на преходно правителство на Сирия за срок до 1 март 2025г. (М. ал Б.) и формиране на

състава му. Има и информации, че часове преди това назначение лидерът на сирийските бунтовници М. * е обсъди процеса по предаване на властта с действащия министър-председател. Същото така, бунтовниците са разпоредили техните части да се изтеглят от превзетите градове и за сигурността да се грижат полицията и силите за вътрешна сигурност. Тази информация се сочи в журналистически материали на БНТ, БТВ, Нова и редица други български, а и световни медии, като част от тях се позовават на информации на агенция Ройтерс. Освен това, в някои медии се публикуват и материали за милиони сирийци, намиращи се извън страната си, които са изразили желание да се завърнат в родината си след свалянето на президента Башар Асад и в тази връзка се очаква голям обратен миграционен поток в посока Сирия и в тази връзка Турция е обявила отварянето един от граничните си пунктове със Сирия, за да осигури свободното завръщане в родината на желаещите да сторят това (вж. БТА, 24 часа, [интернет адрес] и др.). Появиха се новини за образувани опашки по границата между Турция и Сирия от сирийски бежанци, желаещи да се завърнат в родината си (24 часа, М. и др.). Сред новинарския поток относно Сирия са и информации за това, че новият премиер на страната е отправил апел към сънародниците си да се завърнат в страната, като е обещал стабилност и спокойствие на сирийския народ, изтощен от продължила над 13 години война (вж. БТА, 24 часа, БНТ, Нова, Стандарт и др.). Съществуват и публикации за направено от новата власт в [държава] обещание за върховенство на закона и правова държава (БНР, 24 часа, [интернет адрес] и др.).

На фона на тези новини, от редица медии се съобщава и за военната намеса в Сирия от страна на Израел. В тази връзка следва да се подчертаят категоричните, според някои медии, заявки на министър председателя на Израел, че целта на армията ѝ е единствено унищожаване на тежки оръжия, намиращи се в Сирия с цел да не попаднат в ръцете на екстремисти (вж. Свободна Европа, DW, БНР и др.). Не са налице информации или данни, които да сочат, че цел на тази военна офанзива е мирното население на Сирия. От множество журналистически материали за тази военна интервенция става ясно, че цели на армията на Израел са военни обекти, които биха могли да бъдат използвани срещу народа на Сирия или израелския народ.

Следва да бъде отбелязано, че дори към настоящия момент да се приеме съществуването на въоръжен конфликт в страната на произход на търсещото закрила лице, то това не е достатъчна предпоставка да се предоставя хуманитарен статут на основание чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ. Преди прилагането на визирания законов текст се изисква оценка на конкретния случай. Изводът от тази оценка в разглежданата фактическа хипотеза показва, че визираната разпоредба от ЗУБ не намира приложение спрямо М. С. М..

Към настоящия момент в Сирия не е налице ситуация на изключително безогледно насилие. Не се установяват данни понастоящем обстановката там да е с характеристики, обосноваващи извод за съществуване на реален риск чужденецът непременно да понесе тежки посегателства.

По изложените съображения съдът намира за обоснован извода на административния орган, че за лицето не се установява наличие на предпоставките по чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ. Това се потвърждава от данните в справките в Сирия, както и от информациите от общодостъпни източници за актуалната обстановка в страната. От същите следва извода, че в Сирия ситуацията е овладяна до степен, която да осигури приемливо ниво на сигурност за гражданите, налице е възможност за вътрешно разселване и спокойно пътуване, като за последното показателен е фактът на съществуващи немалко вътрешно разселени лица в Сирия, желанието на сирийци, напуснали страната си да се завърнат в нея, както и положителните засега сигнали в поведението на новите сирийски власти.

Предвид горното ясно е и че липсват и предпоставки за предоставяне на статут по

чл.8, ал.9 и чл.9, ал.6 ЗУБ, а именно – член от семейството на жалбоподателя да има предоставена международна закрила.

С оглед изложеното, съдът счита, че оспореното решение съответства на всички изисквания за законосъобразност и като незасегнато от порок, налагащ отмяната му, жалба срещу него следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

В решение № 9019 от 22.07.2024 г. по адм.д. 3768/2024 г. по описа на ВАС, образувано по касационна жалба на гражданин от Сирия, срещу решение № 418/26.02.2024 г. постановено по адм. дело № 43/2024 г. по описа на Административен съд-Сливен, с което е отхвърлена жалбата му срещу решение № 22155/18.12.2023 г. на председателя на ДАБ при МС. Касаторът, чрез процесуалния си представител, излага доводи за неправилност на съдебния акт и незаконосъобразност. Излага, че съдът неправилно е преценил страха на чужденеца от преследване. Твърди, че решението е издадено в нарушение на чл. 9 от ЗУБ. Претендира отмяна на решението.

Първоинстанционният съд е възприел мотивите на административния орган, че за сирийският гражданин не може да се направи извод, че е изложен на реална опасност от преследване или тежко посегателство, както и че не са налице предпоставките по чл. 9 ,ал.1, т.2 и т.3 от ЗУБ за признаване на хуманитарен статут. Така мотивиран съдът е приел, че оспореният административен акт е законосъобразен и е отхвърлил подадената жалба. Според съдебния състав, решението е валидно, допустимо и правилно. Като мотивите на ВАС са следните: „решаващият съд е изложил подробни и ясни мотиви по правнорелевантните факти, фактическата обстановка е пълно установена и подведена под вярната правна квалификация като формираните от съда изводи се основат и подкрепят от събраните по делото доказателства. Въз основа на изяснената фактическа и правна обстановка, при съобразяване доводите на страните, съдът правилно е приел, че административният орган е преценил всички относими обстоятелства, декларации или документи, свързани с личното положение на търсещия закрила и базирайки се на тях правилно е сметнал, че не е налице нарушение на разпоредбата на чл. 75, ал. 2 ЗУБ, във вр. с чл. 8 и чл. 9 ЗУБ. Обосновано е приел, че кандидатът за статут не членува в политически партии и организации, няма проблеми поради религиозна или етническа принадлежност, не излага конкретни достоверни данни за отправени лично към него заплахи или оказано насилие, а изложените такива правилно и обосновано са приети от административния орган като несвързани с основанията за закрила по ЗУБ, вкл. по причините в чл.8, ал.1 от ЗУБ. Данните от бежанската история на сирийския гражданин не навеждат на основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, нито представляват преследване по смисъла на чл.8, ал.4 ЗУБ, нито сочи конкретни действия, попадащи в предметния обхват на чл.8, ал.5 ЗУБ.

Изложеното обосновава правилния извод на съда за липса на условията за предоставяне статут на бежанец по чл. 8 ЗУБ.

Законосъобразни се явяват изводите на съда, че в случая не са налице основания за предоставяне и на хуманитарен статут на молителя по смисъла на чл. 9, ал. 1 ЗУБ, доколкото данните, съдържащи се в проведените с него интервюта налагат извода, че липсват доказателства да е бил изложен на реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко и унижително отнасяне, тежки и лични заплахи срещу живота и личността му.

В допълнение следва да се отбележи, че не са налице доказателства за това, че ситуацията в Сирия достига до границите на безогледно насилие, породено от вътрешен или международен въоръжен конфликт или от неспособност на официалните власти да противодействат ефективно на въоръжени групировки, които нападат населението или отделни негови групи, респективно правилно решаващият съд е приел, че не са налице и

предпоставките на чл.9 ал.1 т.3 от ЗУБ и чл.15 б“в“ от Директива 2004/83/ЕО на ЕП и Съвета от 29.04.2004 г.

При тези данни, верни са изводите на първостепенния съд, че не следва да намерят приложение, както чл. 8, така и чл. 9 ЗУБ. Административният съд е постановил правилно и законосъобразно решение, което следва да се остави в сила.

В решение № 13735 от 17.12.2024 г. по адм.д. 10324/2024 г. по описа на ВАС, образувано по касационна жалба на гражданин от Сирия, срещу решение № 16315/09.09.2024 г. постановено по адм. дело № 4309/2024 г. по описа на Административен съд-София - град, с което е отхвърлена жалбата му срещу решение на председателя на ДАБ при МС. Касаторът, чрез процесуалния си представител, излага доводи за неправилност на съдебния акт и незаконосъобразност. Твърди, че решението е издадено в нарушение на чл. 9, т. 3 от ЗУБ. Претендира отмяна на решението.

Първоинстанционният съд е възприел мотивите на административния орган, че за сирийският гражданин не може да се направи извод, След анализ на причините за напускане от жалбоподателя на страната по произход-Сирия, и заявленията от него обстоятелства, сочени като основания за предоставяне на търсената закрила, е прието от административния орган, че не са налице предпоставките за предоставяне статут на бежанец. В решението е посочено, че липсват данни и твърдения за осъществено спрямо него преследване по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, основано на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение или убеждение, и не се установяват дискриминационни и други неблагоприятни мерки, водещи до риск от преследване. Същият не е направил изявления за преследване, като липсва „преследване“ по чл.8 ал.4 ЗУБ, свързано с нарушение на основите права на човека. В оспорваното решение е посочено, че кандидатът не сочи други релевантни причини-не е осъждан и не е бил преследван от официалните власти, в Сирия, нито е заплашван или преследван по етнически или религиозни причини.

Направен е анализ на общата общественно-политическа обстановка в Сирийска арабска република, както и на представената лична история на жалбоподателя, като е посочено, че сирийският гражданин е напуснал Сирия, не за да търси международна закрила, а за да търси по-добър начин на живот, като липсват посочени от него основателни опасения от преследване, визирани в чл.8 ал.1 ЗУБ. Като потвърждение за този извод на административният орган, в оспорваното решение е посочено, че чужденецът иска да достигне Германия, като е напуснал самоволно РПЦ-София, въпреки, че е подал заявление за международна закрила в Република България. По отношение на условията за предоставяне на хуманитарен статут по чл.9 ал.1 т.1 и т.2 ЗУБ, е посочено от органа, че в молбата за закрила липсват твърдения за реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция. Не се установява спрямо него да са предприети такива действия от официалните власти на Сирия, самият жалбоподател не излага подобни твърдения и молбата си за международна закрила. Въз основа на тези данни е формиран извод, че той не е бил изложени и за него не съществува бъдещ риск от посегателства по чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗУБ. Разгледана е хипотезата за прилагане на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, като е посочено в решението, че към момента на издаване на оспорваното решение Сирия се намира в състояние на въоръжен вътрешен конфликт.

Според АССГ, административният орган е анализирал подробно и задълбочено бежанската история на чужденеца, както и справките на Дирекция "Международна дейност" на ДАБ относно Сирия, с отчитане на общото положение в държавата, актуалната общественно-политическа обстановка. В решението са разгледани и обсъдени и обстоятелствата по т. 3 на чл. 9, ал. 1 ЗУБ - тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Наличието на тежки и лични заплахи срещу живота или личността

на цивилно лице, поради безогледно насилие в случай на въоръжен вътрешен или международен конфликт е формулирано като тежко посегателство и условие за предоставяне на субсидиарна закрила и в член 15, буква "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29 април 2004 година, относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила. Съгласно Решение от 17 февруари 2009 г. на Съда на Европейския Съюз по дело С-465/07, член 15, буква "в" от Директива 2004/83/ЕО, във връзка с член 2, буква "д" от същата Директива, трябва да се тълкува в смисъл, че: съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи; съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна, или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи.

От своя страна, касационната инстанция, излага следните мотиви в решението си: „Съгласно чл. 8, ал. 1 ЗУБ, статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Съгласно разпоредбата на чл. 8, ал. 4 от ЗУБ при анализ на понятието "преследване" следва да се разбира нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество и повтораемост.

Отделно по отношение на него не са били са били отправяни заплахи от субекти на преследване по смисъла на закона, не е бил арестуван, съден или осъждан, не е имал проблеми, свързани с етническия си произход или с изповядваната от него религия. Така представената история не разкрива необходимост от предоставянето на статут на бежанец, поради което крайният извод на първоинстанционния съд за отсъствие на материалноправните предпоставки за предоставяне на бежански статут на чужденеца по смисъла на чл. 8 ЗУБ е обоснован и правилен.

Законосъобразни се явяват изводите на съда, че в случая не са налице основания за предоставяне и на хуманитарен статут на молителя по смисъла на чл. 9, ал. 1 ЗУБ. Не са налице доказателства за това, че ситуацията в Сирия достига до границите на безогледно насилие, породено от вътрешен или международен въоръжен конфликт или от неспособност на официалните власти да противодействат ефективно на въоръжени групировки, които нападат населението или отделни негови групи. В настоящия случай правилно е отчетено от съда и постановеното решение на Съда на ЕС от 17.02.2009 г. по дело С-465/07 по тълкуването и прилагането на чл. 15, буква в) от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила, във връзка с чл. 2, буква д) от същата директива. Съгласно това решение съществуването на тежки и лични заплахи срещу

живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение характеристики; съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава-членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхна територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. В случая тези критерии не са изпълнени. Търсещият закрила не сочи данни, които да се интерпретират като състояние на реална опасност, насочена пряко към личността му. Обосновано съдът е приел, че не може да се направи извод, че е налице основание за предоставяне на хуманитарен статут, засегнато в специалната хипотеза на чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ.

При тези данни, верни са изводите на първостепенния съд, че не следва да намерят приложение, както чл. 8, така и чл. 9 ЗУБ. Административният съд е постановил правилно и законосъобразно решение, което следва да се остави в сила“.

2. Постановени решения на АССГ и ВАС, с които се отменят решения на председателя на ДАБ в които е отказано предоставяне на международна закрила:

В решение № 1343/29.03.2024 г. по адм.дело № 11714/23 г. на АССГ, 5 състав, съда не споделя мотивите, изложени от административния орган за липсата на основания за предоставяне на статут на бежанец по чл. 8 от ЗУБ. Видно от проведеното интервю, жалбоподателят изрично е посочил, че неговия баща и брат са в затвора с фалшиви обвинения, тъй като са членове на опозиционна политическа партия. В тази връзка са представени писмени доказателства, но административния орган не ги е преценил с мотив, че се касае за минал период през 2018 г., без да вземе предвид, че според твърденията на жалбоподателя, същите все още се намират в затвора.

От друга страна, в проведеното с жалбоподателя интервю няма поставени въпроси нито за неговата политическа принадлежност, нито дали е налице опасност от преследване заради политическо убеждение. Необсъждането на всички представени доказателства, както неизясняването на цялата обстановка около бежанската история на жалбоподателя, включително и по отношение на неговото политическо мнение, представлява съществено нарушение на административно производствените правила. От друга страна, следва да се отбележи, са основателни и доводите изложени в жалбата, за неточна преценка в оспореното решение на политическата ситуация в Бангладеш, Оценката за ситуацията в тази страна се съдържа в справка вх. № ЦУ-1491 от 02. 10. 2023 г. и вх. № ЦУ-111 / 15. 01. 2024 г. на дирекция „Международна дейност“ на ДАБ. Видно обаче от последната справка, представена в съдебното заседание, най-голямата опозиционна партия бойкотира изборите, тъй като хиляди нейни членове са арестувани или трябва да се защитават пред съда. Също така се сочи, че в Бангладеш значимите проблеми с правата на човека включват достоверни доклади за незаконни или произволни, включително извънсъдебни убийства, принудителни изчезвания, тежки и животозастрашаващи условия в затворите, произволни арести или задържания, политически затворници или задържани по политически причини лица и др.

В тази връзка основателно се сочи, че с Резолюция на Европейския парламент от 14 септември 2023 г. относно положението с правата на човека в Бангладеш се изразява дълбока загриженост във връзка с влошаване положението с правата на човека и се

препоръчват мерки за подобряването им. При това положение, безспорно положението в Бангладеш свързано с правата на човека, не е никак благоприятно, поради което мотивите на органа за противното и липсата на сериозни заплахи за живота и здравето на жалбоподателя, не почиват на обективни данни. По изложените съображения съдът намира, че оспореното решение следва да бъде отменено, а делото трябва да се върне като преписка на административния орган за произнасяне, при съобразяване с развитите по-горе правни съображения, във връзка с установените фактически обстоятелства, както и с целта на ЗУБ и основните принципи, залегнали в АПК. Решението по описа на АССГ, е обжалвано с касационна жалба от юристи на ДАБ при МС, въз основа на което е образувано адм. дело 4489/2024 г. по описа на ВАС.

В своето решение № 9001 от 19.07.2024 г. ВАС е оставил в сила оспореното решение на АССГ, поради следните мотиви: „решението на АССГ е правилно, като подадената срещу него касационна жалба е неоснователна.

При постановяване на обжалваното решение от АССГ не са били допуснати съществени нарушения на съдопроизводствените правила и на материалният закон. Изложените доводи в касационната жалба за наличието на касационни основания по чл. 209, т. 3 от АПК не променят извода за обоснованост и правилност на съдебното решение.

Административният съд е направил правилен извод за опорочаването на акта в резултат на допуснато от органа съществено нарушение на административнопроизводствените правила. Делото не е изяснено от фактическа страна, предвид това, че бащата и брат на лицето са в затвора, поради политически причини и наличието на наказателни производства срещу него.

В решението си административният орган е посочил лаконично, че според приложената справка ситуацията в Бангладеш е относително спокойно, а е следвало да съобрази цялата информация от справката за ситуацията в страната на произход на чужденеца. Данните от нея следвало да се съпоставят с изложената от лицето бежанска история.

Правилна е преценката на съда, че в актуална справка с вх. № ЦУ-111/15.01.2024 г. на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ, са налице данни от които може да се направи извод за наличие на нарушения на правата на човека в Бангладеш по политически причини.

Налице са данни, че членове на семейството на лицето са в затвора. Има документи за повдигнати срещу него обвинения. От посочената справка се установява, че опозиционната партия, в която членуват бащата и брат на А., бойкотира изборите, поради арести на нейни членове. В справката е отбелязано, че силите за сигурност в Бангладеш имат дълга история на произволни арести, насилствени изчезвания, извънсъдебни убийства.

Достоверността и относимостта към случая на тези документи следва да получи оценка от административния орган. С оглед тази информация следва да се повери дали данните, събрани в хода на административното производство по отношение на бежанската история на К. Р. А. се подкрепят от писмените доказателства, събрани в хода на съдебното производство.

Съдебната инстанция споделя и извода на АССГ, че с оглед на приетите в хода на съдебното производство писмени доказателства, е необходимо административният орган да ги изследва и да ги обсъди с оглед тяхната релевантност с бежанската история на чужденеца и данните за актуалната обстановка в страната по произход. Това е необходимо, за да извърши необходимата преценка за наличие или отсъствие на предпоставките за предоставяне на статут на бежанец във връзка с чл. 8 от ЗУБ или хуманитарен статут във връзка с чл. 9 от ЗУБ.

Съгласно чл. 63а, ал. 5 от ЗУБ, интервюиращият орган провежда допълнителни интервюта, ако е необходимо за нуждите на съответното производство. При наличие на нови данни, относими към личната история на чужденеца, за административния орган би стояла възможността да бъде проведено допълнително интервю.

Първостепенният съд е постановил решението си в съответствие със закона, като е върнал преписката на административния орган при условията на чл. 173, ал. 2 от АПК. Допуснатите в административното производство нарушения на административно производствените правила следва да бъдат отстранени от адм. орган при повторното разглеждане на преписката.

В решение № 1636/13.03.2024 г. по адм.дело № 11949/23 г. на АССТГ, 4 състав, съда е отменил издадения административен акт на председателя на ДАБ при МС в частта в която се отказва предоставяне на хуманитарен статут, като мотивите му са следните:

Правилни и обосновани са изводите на административния орган, че в бежанската история на чужденеца, не са налице субективния и обективния елемент на предвиденото в чл. 8 от ЗУБ понятие "основателно опасение от преследване", нито се твърди спрямо сомалийската гражданка да е било осъществено преследване от държава, партии или организации и недържавни субекти в страната му на произход – Сомалия. Както е посочено и в мотивите на оспореното решение от цялата бежанска история става ясно, че конкретни действия на преследване срещу сомалийската гражданка не съществуват и не се установява срещу нея да са налице посегателства, чиято системност и мащабност достигат до границата на преследване.

Правилна е преценката на административния орган, че изложените от кандидата мотиви за напускане на страната му по произход не са правно значими за търсената защита, тъй като не могат да се приемат за обосновано опасение от преследване.

В интервюто си жалбоподателката сочи, че не е членувала в партии, както и че не е била арестувана, не е била осъждана и няма заведени съдебни дела срещу нея. Декларира е, че не е била изтезавана и не е имало заплахи към нея, не е имала проблем заради етническата си принадлежност, нито заради изповядваната от нея религия. Изрично е посочила, че ако се върне в страната си по произход ще има същите проблеми - липса на работа и че най-важното за нея е да си намери работа за да издържа децата си. Конкретно иска властите в България да ѝ помогнат да има документи и да може да доведе децата си в България.

По така изложените съображения, правилен и законосъобразен се явява изводът на административния орган за липсата на материалноправни предпоставки в процесната хипотеза за прилагане на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Между страните няма спор, а и представените справки от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ – МС, вх.№ ЦУ-987/18.07.2023г. и с вх. № ЦУ-634/12.02.2024 г. относно общото положение и актуалната политическа и икономическа обстановка в Сомалия съдържа данни за това, че „части от Сомалия остават извън правителствен контрол, като бунтовническата терористична група „Ал Шабаб“ оспорва контрола на официалните власти. Според доклад на Н. О. в Сомалия не е престъпление да се търси убежище зад граница и не са известни каквито и да било достоверни доклади за злоупотреби спрямо неуспели кандидати за закрила, произтичащи конкретно от обстоятелството, че въпросните лица са поискали убежище в чужбина.

Тероризмът и целенасочените бомбени атаки продължават да формират значителна част от ситуацията със сигурността и ежедневния живот и съответно оказват влияние върху хуманитарните и други условия, но цивилните граждани не са изправени пред реален риск от тежки и индивидуални заплахи за личността им по причина на безогледно насилие“. По отношение на положението на жените в Сомалия в справките е посочено, че жените не се ползват със същите права като мъжете и изпитват системно подчинение от страна на мъжете, въпреки законовите разпоредби, забраняващи такъв

род дискриминация. Жените са подложени на дискриминация в области като кредитиране, образование, политика и жилищно настаняване. По отношение наличието на предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут на чужденеца, следва да се отбележи, че в случая от негова страна не се твърди в държавата си по произход да е изложен на реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, или изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, каквито изисква разпоредбата на чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ. Няма изложени и твърдения за наличие на обстоятелства измежду предвидените в чл. 9, ал. 6 от ЗУБ. Не са налице и условията за предоставяне на хуманитарен статут по смисъла на чл. 9, ал. 8 от ЗУБ. Съгласно цитираната разпоредба хуманитарен статут може да бъде предоставен и по други причини от хуманитарен характер или на други основания, предвидени в българското законодателство, както и поради причините, посочени в заключенията на Изпълнителния комитет на ВКБООН, като тази законова хипотеза представлява особена закрила, която се предоставя в изключителни случаи. Под "други причини от хуманитарен характер" по смисъла на чл. 9, ал. 8 от ЗУБ се има предвид не всяка причина независимо от нейното естество, а се визират останалите случаи, различни от изрично предвидените в ал. 1, въз основа на които да се установява същата по интензивност реална опасност от тежки посегателства срещу личността на чужденеца при завръщането му в държавата по произход (така Решение № 4218 от 01.04.2021г. на ВАС по адм. д. № 1466/2021г., Решение № 8973 от 07.07.2020г. на ВАС по адм. д. № 14546/2019г.).

В конкретния случай такива други причини от хуманитарен характер не се изтъкват и в този смисъл не са налице основанията на чл. 9, ал. 8 от ЗУБ. Ответният орган не е извършил преценка и относно материалноправните предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, съгласно която хуманитарен статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства, като "тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт".

Вземайки в предвид посоченото по-горе и информацията съдържаща се в посочените справки от дирекция „Международна дейност“ следва да се приеме, че към настоящия момент положението в Сомалия отговаря на критериите, заложили в чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ – „вътрешен въоръжен конфликт“, който до степен на безогледност и/или повсеместност е обхванал цялата територия на страната и поставя в риск и от посегателство живота и здравето на всички цивилни граждани. Дори да се приеме, че няма достатъчно данни, относно водещия се на територията на Сомалия въоръжен конфликт да се характеризира с безогледно насилие (чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ), не е изследвана опасността за чужденеца от последицата на този нестихващ въоръжен конфликт, както и тежката и задълбочаваща се хуманитарна криза, продоволствена несигурност и нуждаещите се от хуманитарна помощ. Според дадено от СЕС тълкуване в решение от 30.01.2014 г. по дело C-285/12 Diakite законодателят на Съюза е пожелал да предостави субсидиарна закрила на засегнатите лица не само в случаи на въоръжени международни конфликти по смисъла на международното хуманитарно право, но също така и в случаи на въоръжени вътрешни конфликти, при условие, че тези конфликти се характеризират с употребата на безогледно насилие.

Според настоящия състав на съда, изложената ситуация относно страната на произход на кандидата разкрива характеристиките на вътрешен въоръжен конфликт по смисъла на чл. 1 от Допълнителния протокол към Женевската конвенция от 12.08.1949 г. относно защитата на пострадалите при вътрешни въоръжени конфликти: конфликт, който се развива на територията на страната между нейните и отцепнически въоръжени сили или организирани въоръжени групировки, които под провеждането на отговорно

командване упражняват над част от нейната територия контрол, позволяващ им да провеждат продължителни и съгласувани военни операции.

Изнесената информация за страната на произход на кандидата показва, че за нея е налице реална опасност за живота и личността в случай на връщането ѝ на територията на Сомалия. На следващо място, органът не е изследвал възможността жалбоподателят да се ползва със закрила от друга държава, в която е пребивавала в продължение на около една година - Турция. Последната попада в обхвата на понятието "трета сигурна държава" по смисъла на § 1, т. 9 ДР ЗУБ. От изявленията на жалбоподателя в проведеното интервю се констатира, че същата, пребивавайки в Турция, няма опасения за живота или свободата си и не е изложена на опасност от преследване или тежко посегателство. Поради изложеното, оспореното решение в частта относно отказано предоставяне на хуманитарен статут следва да бъде отменено и върнато на органа за ново произнасяне. Решението на АССГ е обжалвано с касационна жалба от юрисконсулт на ДАБ, въз основа на която е образувано адм. д. № 5325/2024 г. пред ВАС. Към настоящия момент се очаква насрочване на съдебно заседание.

VI. Постановени съдебни актове по жалби, подадени от граждани с отказ от предоставена международна закрила, поради постъпила в ДАБ при МС информация от Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС), че чуждите граждани представляват заплахата за националната сигурност.

В решение № 9684/09.09.2024 г. по адм. дело № 339/24 г. на ВАС съда е отменил издадения административен акт на председателя на ДАБ при МС в частта в която се отказва предоставяне на хуманитарен статут, като мотивите му са следните:

Макар положението в държавата Сирия съставлявало възможност за предоставянето на хуманитарен статут на чужденеца, съществувала пречка за това, тъй като Държавната агенция „Национална сигурност“ изразила становище с писмо, че А. А. представлява заплахата за националната сигурност и възразява да му бъде предоставена международна закрила. Със заповед на А. А. била наложена принудителна административна мярка „експулсиране“, както и забрана за влизане на територията на държави-членки на Европейския съюз за срок от 5 години. Административният орган посочил, че становището на Държавната агенция „Национална сигурност“ е обвързващо, тъй като преценката дали лицето е заплахата за националната сигурност е възложено на тази институция.

Съдът възприел преценката на административния орган, че положението в Сирия е сериозно, тъй като гражданската война там продължава, поради което било възможно да се приеме, че А. А. отговаря на условията на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут. Тъй като обаче жалбоподателят представлявал опасност за националната сигурност и обществения ред, този статут не можел да бъде предоставен.

Според приетото от съда, председателят на Държавната агенция за бежанците не можел да подлага на преценка посочените от Държавната агенция „Национална сигурност“ обстоятелства и бил обвързан от заключението на специализирания орган.

Същевременно съдът нямал задължение да упражни косвен съдебен контрол относно заключението, че чужденецът представлява заплахата за националната сигурност. Административният съд обявил, че му е служебно известно образуваното пред Административния съд-София-град по адм. дело №11213/2022 г. По това дело съдът се произнесъл по жалбата на А. А. А. срещу решение № РПЗТ-47/23.11.2022 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците, с което лицето било настанено в помещение от затворен тип. Видно от мотивите на решението, по това дело е била изисквана справка за причините, поради което чужденецът се счита опасен за националната сигурност. Жалбоподателят се запознал с данните и е имал възможност да

защити правата си. Поради това административният съд отхвърлил жалбата на А. А. като неоснователна.

Касационната инстанция намира, че решението на административния съд е правилно в частта за отхвърляне на жалбата срещу решение №11389/ 24.07.2023 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците, в частта на постановения отказ за предоставяне на статут на бежанец, тъй като бежанската история на чужденеца не сочи наличието на условията по чл.8 ЗУБ, при които се предоставя статут на бежанец.

Решението е постановено в нарушение на материалния закон в частта, в която е потвърдено решението на председателя на Държавната агенция за бежанците, в частта, в която е отказано предоставянето на хуманитарен статут по молбата на А. А..

Без да е обосновал с достатъчно данни наличието на ситуация на безогледно насилие в държавата по произход, и да е подложил на оценка факта, че чужденецът е дошъл в България от трета сигурна държава, административният орган е приел, че е налице основанието по чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ, с оглед на което може да му бъде предоставен хуманитарен статут, но е постановил отказ по съображения, че чужденецът застрашава националната сигурност.

В нарушение на административно-производствените правила административният орган е отказал да се занимае с обстоятелствата, които обуславят издаването на становището на Държавна агенция „Национална сигурност“. Съгласно чл.58, ал.10 ЗУБ при получаване на молба за предоставяне на закрила компетентните органи задължително изискват писмено становище на Държавна агенция "Национална сигурност", което се взема предвид при произнасяне в производството по общия ред. Това означава, че органът, който разглежда молбата за предоставяне на статут, преценява становището заедно с всички други обстоятелства, свързани с бежанската история на кандидата.

Съгласно чл.12, ал.2, т.4 от ЗУБ хуманитарен статут не се предоставя на чужденец, за когото има сериозни основания да се предполага, че представлява заплаха за националната сигурност.

Възприетата в чл.12, ал.2, т.4 от ЗУБ формулировка на основанието за отказ предполага органа по чл. 48, ал.1 ЗУБ да прецени сериозността на заплахата за националната сигурност, ако чужденецът получи международна закрила, въз основа на предоставената му от Държавната агенция „Национална сигурност“ информация. Тази информация следва да бъде приобщена към административната преписка, което ще даде възможност на чужденеца да упражни правото си на защита в рамките на производството и впоследствие, пред съда, при неблагоприятно за него административно решение.

Административният съд е нарушил съдопроизводствените правила, като е отказал да събере информацията, обуславяща становището, че чужденецът представлява заплаха за националната сигурност. Събирането на тази информация във вече приключило производство, в което кандидатът за статут е участвал, не е означава, че той няма право да иска предоставянето ѝ в друго, самостоятелно по своя предмет, производство.

В нарушение на материалния закон административният съд е възприел тълкуването на административния орган, според което той е обвързан от изразеното от Държавната агенция „Национална сигурност“ становище. Всъщност Законът за убежището и бежанците предоставя именно на правоприлагащия орган по чл.48, ал.1 ЗУБ *преценката за наличието на сериозни основания да се смята, че чужденецът, подал молба за закрила, застрашава националната сигурност.* Становището на специализираната институция не може да замести самостоятелното волеизявление на административния орган по този въпрос. Волеизявлението му би било обвързано, ако законът предвиждаше, че отказ за предоставяне на статут се постановява при наличието на негативно становище на Държавната агенция „Национална сигурност“, свързано с личността на чужденеца.

Административният съд не е констатирал допуснатите в административното

производство нарушения. Решението му е неправилно и следва да се отмени в частта, в която е отхвърлена жалбата на А. А. А. срещу решение №11389/24.07.2023г. на председателя на Държавната агенция за бежанците, в частта, в която направен отказ за предоставяне на хуманитарен статут. Вместо него следва да се постанови друго, с което да се отмени решение №11389/24.07.2023 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците в съответната част и преписката да се изпрати на този орган за ново разглеждане.

По сходен казус, но с противоположно решение се произнася ВАС, но от друг съдебен състав, по адм. дело № 3029/2024 г.. В Решение № 8717 от 11.07.2024 г. съдебния състав излага следните мотиви, а именно:

Предмет на съдебен контрол пред административния съд е решение № 12166/07.08.2023 г. на председателя на ДАБ, с което, на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4, във вр. с чл. 12, ал. 1, т. 6 и чл. 12, ал. 2, т. 4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) на Х. А. Х., гражданин на Сирия е отказано предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут. Съдът е приел, че административният акт е издаден от компетентен орган, в предвидената от закона форма, при спазване на административно-производствени правила, в съответствие с материалния закон и неговата цел. Съдебният състав е сметнал, че административният орган, като е анализирал изложените в бежанската история обстоятелства, е извел правилен и законосъобразен извод за липсата на материалноправните предпоставки по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен такъв. Съдът е възприел мотивите на административния орган, че няма данни за конкретно преследване по някоя от причините, изчерпателно посочени в чл. 8, ал.1 от ЗУБ. Така мотивиран съдът е приел, че оспореният административен акт е законосъобразен и е отхвърлил подадената жалба.

Според ВАС, *решение №796/06.02.2024 г. постановено по адм. дело № 8510/2023 г.* по описа на Административен съд София-град е валидно, допустимо и правилно.

Касационната инстанция споделя мотивите изложени от първоинстанционния съд и на основание чл. 221, ал. 2, предл. последно АПК не следва да ги преповтаря, а препраща към тях. При постановяване на съдебния акт не са осъществени нарушения, съставляващи касационни основания, които да налагат отмяната му.

Правилно административният орган и решаващият съдебен състав са преценили, че са налице условията за прилагане на изключващата клауза на чл. 12, ал. 2, т. 4 от ЗУБ. Съдът обосновано е счел, че на чужденеца не следва да се предоставя хуманитарен статут по предпоставките на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, тъй като по делото е прието като доказателство писмото от Държавна агенция „Национална сигурност“, в което е изразено отрицателно становище за предоставяне на закрила на чужденеца, тъй като същият представлява заплаха за националната сигурност. Съгласно императивните разпоредби на чл. 12, ал. 1, т. 6 и чл. 12, ал. 2, т. 4 от ЗУБ, статут на бежанец и хуманитарен статут не се предоставят на чужденец, за когото има сериозни основания да се предполага, че представлява заплаха за националната сигурност. В случая на административния орган не е предоставена възможност за преценка дали да предостави търсената закрила, а напротив - има законова забрана за предоставяне и на статут на бежанец, и на хуманитарен статут. Съобразена е целта на закона да даде максимално широки гаранции за защита на националната сигурност, като постановеният отказ е материално законосъобразен административен акт.

При тези данни, настоящият съдебен състав намира, че административният съд е постановил правилно решение, което следва да се остави в сила.

В решение № 2206/03.04.2024 г. по адм.дело № 335/24 г. на АССГ, 69 състав, съда е отменил по жалба на гражданин от Афганистан, решение на председателя на Държавната агенция за бежанците при МС, в частта, с която на основание чл. 75, ал. 1, и т. 4, във връзка и чл. 9 от ЗУБ е отхвърлена молбата му за предоставяне на хуманитарен статут.

Административният орган е изследвал всички основания за преследване по причините, посочени в чл. 8, ал. 1 ЗУБ – основателни опасения от преследване по причини на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, във връзка с легалното определение за преследване по чл. 8, ал. 4 ЗУБ - нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост, както и липсата на конкретни действия на преследване по примерното изброяване на чл. 8, ал. 5 от ЗУБ. Въз основа на посоченото от кандидата в интервюто правилно и обосновано решаващият орган е приел, че по отношение на него не се установяват основателни опасения от преследване по причините, посочени в чл. 8, ал. 1 ЗУБ, не са извършени конкретни, лични действия на преследване по смисъла на чл. 8, ал. 4 ЗУБ и на неизчерпателното изброяване по чл. 8, ал. 5 ЗУБ. Дължимо е отхвърляне на оспорването на решението в частта на отказаното предоставяне на статут на бежанец.

Съдът намира изнесените в писмо на ДАНС данни за поведение на молителя, застрашаващо националната сигурност, за вътрешно противоречиви и неподкрепени с убедителни доказателства. Данните на ДАНС са, че кандидатът е служил като войник от Афганистан в периода 2018 г. – август 2021 г. В самото начало, през 2018 г. бил разследван от контраразузнаването на АНА. Дори да се даде вяра на тази информация, то очевидно чужденецът не е бил освободен от армията, а е продължил да бъде неин член до преврата на талибаните от м. август 2021 г. Това е указание, че евентуални действия на кандидата не са предизвикали освобождаването му от армията, поради което тази информация не може да се счита за потвърдена. По изложените съображения съдът не приема за доказано наличие на основание за отказ по чл.12, ал.1, т.6 от ЗУБ. От друга страна, становището на ДАНС няма обвързваща органа сила, който разполага със самостоятелна компетентност по предоставяне на международна закрила. По изложените съображения е дължима отмяна на решението в частта на отказаната субсидиарна закрила. След отмяната на обжалваното решение делото като преписка следва да се върне на административния орган за ново произнасяне по молбата за международна закрила при съобразяване на указанията, дадени с настоящето решение съгласно чл.73, ал.2 от ЗУБ, а именно да постанови решение, с което да предостави на афганистанския гражданин субсидиарна закрила на основание чл.9, ал.1, т.2 от ЗУБ.

Решението на първоинстанционния съд е обжалвано с касационна жалба от юрисконсулти от дирекция КПМЗ. По *Адм.дело № 9979/2023 г. на ВАС* е образувано по подадена от ДАБ касационна жалба срещу решение № 5318/08.08.2023 г., постановено по адм. дело № 6295/2023 г. по описа на Административен съд София-град, с което е отменен административния акт на заместник-председателя на ДАБ при МС за отказ да бъде предоставена международна закрила на чужденеца. ВАС се е произнесъл с решение № 3466 от 21.03.2024 г., с което е оставил в сила първоинстанционното съдебно решение. Пред първата инстанция е събрана цялата административна преписка по издаване на оспорения акт, в т.ч. писмо на ДАНС. С последното, ДАНС възразява срещу предоставянето на международна закрила в Република България на З. Алисса, тъй като агенцията разполага с информация, че лицето представлява заплаха за националната сигурност. Административният орган е посочил, че преценката, дали представлява заплаха за националната сигурност е в правомощието и компетентността на ДАНС и становище е обвързващо за ДАБ. Основанията по чл. 12, ал. 1, т. 6 и чл. 12, ал. 2, т. 4 от ЗУБ да се откаже статут на бежанец и хуманитарен статут, предвиждали, че е достатъчно да има сериозни основания да се предполага, че лицето представлява заплаха за националната сигурност. Така изложените мотиви от административния орган не са възприети от АССГ.

Административният съд е приел, че оспореният акт е *немотивиран и противоречи на решение от 22.09.2022 г., постановено от Съда на Европейския съюз /СЕС, Съда/ по*

дело C-159/19, тъй като отказът на органа да предостави на сирийския гражданин статут на бежанец и хуманитарен статут е обусловен единствено от даденото от ДАНС, немотивирано становище.

Съдът е обърнал внимание и на обстоятелството, че по отношение на търсеция закрила е доказано, че е извършил престъпления и е бил осъден за последното на лишаване от свобода 14 години, като въпреки, че е освободен предсрочно, му е наложена пробационна мярка. Това обстоятелство не е обсъдено от административния орган като относимо към преценката както за предоставяне на статут на бежанец, така и хуманитарен статут в нарушение на задължението му по чл. 75, ал. 2 ЗУБ. Съдът е посочил, че органът се е позовал на чл. 4, ал. 3 и ал. 4 ЗУБ, но не е взел предвид, че освен съображението на национална сигурност, се съдържа и друго основание, относимо към молителя – извършеното престъпление. Съдът е приел, че административният орган е допуснал не само процесуално нарушение по чл. 75, ал. 2 ЗУБ, но и несъответствие с приложимия материален закон, с оглед невъзможността се установи съответствието на издаденото решение с приложимите разпоредби поради неизлагане на мотиви в съответствие с нормативните задължения.

Според възприетото от СЕС в решението му по дело C-159/21, чл. 4, § 1 и § 2, чл. 10, § 2 и § 3, чл. 11, § 2 и чл. 45, § 3 от Директива 2013/32 във връзка с чл. 14, § 4, б. а и чл. 17, § 1, б. г от Директива 2011/95 не допускат национална правна уредба, съгласно която, когато органи със специализирани функции, свързани с националната сигурност, са констатирани с немотивирано становище, че дадено лице представлява заплахата за тази сигурност, решаващият орган е длъжен системно да отказва да предостави субсидиарна закрила на това лице или да отнеме предоставената по-рано международна закрила на същото лице, като се основава на споменатото становище. Според мотивите на Съда в горепосоченото решение, единствено решаващият орган, /който според чл. 2, б. "е" от Директива 2013/32 е всеки квазисъдебен или административен орган в държавата членка, компетентен за разглеждането на молбите за международна закрила, както и да вземе решение като първа инстанция по такива случаи, тоест по аргумент от чл. 48, ал. 1, т. 1 и чл. 52 ЗУБ - председателят или заместник председателят на ДАБ/, под съдебен контрол, е този, който трябва да направи преценка на всички релевантни факти и обстоятелства, включително свързаните с прилагането на членове 14 и 17 от Директива 2011/95, едва след която да приеме решение. Този орган не може надлежно просто да приведе в действие решение, прието от друг орган, което е задължително за него по силата на национална правна уредба, и само на това основание да откаже да предостави субсидиарна закрила или да отнеме предоставената по-рано международна закрила. Напротив, решаващият орган трябва да разполага с цялата релевантна информация и като я вземе предвид, самостоятелно да прецени фактите и обстоятелствата, за да определи съдържанието на решението си, както и да го мотивира в пълна степен. Решаващият орган трябва да има свобода на преценка, за да реши дали съображения, свързани с националната сигурност на съответната държава членка, трябва да доведат до отказ от предоставяне на хуманитарна закрила или до отнемане на статута на бежанец, което изключва вероятността констатирането на заплахата за тази сигурност автоматично да предполага подобен отказ или отнемане. С оглед самите функции на решаващия орган, значението на информацията, предоставена от органи със специализирани функции, свързани с националната сигурност и нейната относимост към целите на решението за предоставяне на международна закрила, е необходимо да бъдат свободно преценявани от решаващия орган, който няма как да бъде задължен да се основа на немотивирано становище, издадено от органи със специализирани функции, свързани с националната сигурност, на база оценка, чиято фактическа основа не му е известна.

Постановени съдебни актове, свързани с отнемане на предоставена международна закрила.

За отчетния период са постановени 5 съдебни решения на АССГ (от които 2 решения потвърждават решенията на ДАБ и 3 бр. решения в полза на чуждите граждани), по подадени жалби на чужди граждани, с предоставена международна закрила срещу решения на председателя на ДАБ при МС за отнемане на предоставената закрила и 1 решение на ВАС с което се потвърждава отнемането на предоставената международна закрила на чужд гражданин.

С Решение № 1581 от 11.03.2024 г. по адм. дело № 12018/2023 г. на 64-ти състав на АССГ е отменил решение на председателя на ДАБ при МС, с което е отнет предоставеният статут на бежанец на сирийски гражданин. В хода на образуваното производство за отнемане на предоставената международна закрила на чуждия гражданин в ДАБ-МС са получени заверен препис от протоколно решение № 596/10.06.2011г., по НОХД № 757/2011г. за извършено от сирийския гражданин престъпление по чл.279, ал.1, пр.2, вр. чл.18, ал.1 от НК и заверен препис от протоколно определение № 792 от 22.07.2011г. по НОХД № 972/2011г. за извършено престъпление по чл.279, ал.2, вр. ал.1, пр.2 от НК вр. чл.28, ал.1 от НК. На 15.02.2023г. от РС – Ихтиман в ДАБ-МС е постъпил заверен препис от Споразумение № 45 от 16.11.2021г. по НОХД № 661/2021г. за извършено престъпление по чл.281, ал.2, т.1 и т.5 вр. ал.1 от НК. На 20.02.2023г. в ДАБ-МС е постъпила и влязла в сила присъда от 26.03.2014г. на СРС, НО, 6 състав, по НОХД № 18487/2013г. за извършено от чужденеца престъпление по чл.216, ал.1, пр.1, алт.2, вр. чл.20, ал.2, вр. ал.1 от НК вр. чл.55, ал.1, т.2, б. „б— от НК. С кандидата е проведено интервю с рег. № УП-4854/03.08.2023г. в ЗО „К.—, като по време на интервюто чуждият гражданин е запознат с причините за образуване на производство за отнемане на предоставената му международна закрила и му е предоставена възможност да изрази своето становище. В тази връзка чужденецът признава, че е нарушил българските закони като е участвал в незаконен трафик на мигранти. В свое оправдание той е заявил, че в момента си плаща за грешката която е направил и към онзи момент не е осъзнавал, че извършва според думите му „...чак толкова голямо престъпление.— Чужденецът посочва, че бил осъден условно за трафика на мигранти, но малко по - късно бил задържан от българската полиция да шофира след употреба на наркотици и поради това бил изпратен в затвора за да излежи условната си присъда. Според думите му в момента все още се водело дело относно употребата за наркотици. Молителят е изразил желание да му бъде прекратено производството за отнемане на статут, защото вече си бил взел поука. Настоящият състав намира, че решението следва да бъде отменено. Съгласно чл.17, ал. 4 ЗУБ предоставен статут на бежанец се отнема, когато по отношение на чужденеца се установи наличието на основание по чл. 12, ал. 2 или чл. 13, ал. 1, т. 6 и 7 от същия закон. Съгласно чл.12, ал.2, т.2 ЗУБ - статут на бежанец не се предоставя на чужденец, за когото има сериозни основания да се предполага, че е извършил тежко престъпление. В случая ответникът се е позовал в мотивите си единствено на споразумението то 16.11.2021 г., по НОХД № 661/2021 г. на РС Ихтиман, както и на чл. 93, т. 7 НК относно понятието „тежко престъпление“. Останалите цитирани по-горе присъда и споразумение не са посочени като мотив за отнемане на статута. Съдът намира, че несъответно на цитираните по-горе норми ответникът е приел, че понятието тежко престъпление следва да съвпада със същото понятие по НК. Следва да се отбележи, че приложимите норми на ЗУБ са транспонирани значително след приемането на НК, като при тълкуването им следва да се има предвид смисъла им на директивата, от която са транспонирани— в случая Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна

закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила. При прегледа на практиката на СЕС настоящия състав намира, че следва да се имат предвид насоките за тълкуване, дадени в Решение на Съда на Европейския съюз от 22 септември 2022 година, постановено по дело С 159/21 и дадено тълкуване чл.17, параграф 1, буква б) от Директива 2011/95/ЕС, по т. 89-93 както следва: 89. Доколкото предвиденото в тази разпоредба основание за изключване на субсидиарната закрила е свързано общо с тежко престъпление, то не е ограничено нито географски, нито във времето, нито с оглед на естеството на съответните престъпления (решения от 13 септември 2018 г., А., С-369/17, ЕУ:С:2018:713, т. 47 и от 2 април 2020 г., Комисия/Полша, У. и Чешка република (Временен механизъм за преместване на кандидати за международна закрила), С-715/17, С-718/17 и С-719/17, ЕУ:С:2020:257, т. 155). 90 Ето защо член 17, параграф 1, буква б) от Директива 2011/95 изобщо не предвижда, че посоченото там тежко престъпление трябва да е било извършено неотдавна или че ако кандидатът е инициирал образуването последователно на няколко процедури за международна закрила, дадено тежко престъпление, за което при първата процедура не е било прието, че оправдава прилагането на изключващо основание, не може да бъде отчетено впоследствие. Напротив, употребата в тази разпоредба на израза „се изключват— означава, че решаващият орган няма свобода на преценка, щом установи, че съответното лице е извършило тежко престъпление. 91 От други разпоредби на Директиви 2011/95 и 2013/32 също не следва, че след отнемането на статута на бежанец решаващият орган би бил обвързан за в бъдеще от преценки относно прилагането на изключващо основание в процедурата, довела до предоставянето на този статут. 92 Компетентният орган на съответната държава членка обаче може да се позове на изключващото основание по член 17, параграф 1, буква б) от Директива 2011/95 — а именно извършването на „тежко престъпление— от кандидата за международна закрила — само след като прецени за всеки отделен случай конкретните факти, които са му известни, с цел да определи дали съществуват сериозни причини да се счита, че деянията, извършени от съответното лице, което извън това отговаря на критериите за получаване на поискания статут, представляват такова изключващо основание, като определянето на тежестта на съответното престъпление изисква цялостна преценка на всички обстоятелства в отделния случай (решение от 2 април 2020 г., Комисия/Полша, У. и Чешка република (Временен механизъм за преместване на кандидати за международна закрила), С-715/17, С-718/17 и С-719/17, ЕУ:С:2020:257, т. 154). 93 Ето защо на петия въпрос следва да се отговори, че член 17, параграф 1, буква б) от Директива 2011/95 трябва да се тълкува в смисъл, че допуска субсидиарната закрила на даден кандидат да бъде изключена по силата на тази разпоредба въз основа на осъдителна присъда, която е била известна на компетентните органи, когато в резултат от предходно производство са предоставили на този кандидат статут на бежанец, който впоследствие му е бил отнет.

С Решение № 1581 от 11.03.2024 г. по адм. дело № 12018/2023 г. 64-ти състав на АССГ е отменил решение на председателя на ДАБ при МС, с което е отнет предоставеният статут на бежанец на сирийски гражданин. Решението на първоинстанционния съд е обжалвано от юрист в ДКПМЗ с касационна жалба, въз основа на която е образувано адм. дело № 5375/2024 г. на ВАС.

С Решение № 13912 от 20.12.2024 г. по адм. дело № 5375/2024 г. на ВАС е отменено решението на първоинстанционния съд, като необосновано и неправилно, поради следните мотиви: „Административния акт е мотивиран с разпоредбата на чл. 12, ал. 2, т. 2 ЗУБ, съгласно която хуманитарен статут не се предоставя на чужденец, за когото има сериозни основания да се предполага, че е извършил тежко престъпление.

Видно от оспореното решение на ДАБ, административният орган е извършил подобна преценка на относимите факти и обстоятелства и е взел предвид цялостното

съдебно минало на чужденеца. Посочени са извършените криминални деяния, за които са наложени наказания.

Решението на административния орган е мотивирано и издадено при правилно прилагане на материалния закон и при спазване на административнопроизводствените правила. Посочено е защо се приема, че са налице предпоставките по чл. 17, ал. 1, вр. чл. 12, ал. 2, т. 2 от ЗУБ за отнемане статута на бежанеца, поради извършено от него тежко престъпление. Съгласно българското законодателство, деянието извършено от чужденеца попада в хипотезата на чл. 93, т. 7, пр. първо от НК - "тежко престъпление".

По делото е установено, че според неговото съдебно досие чужденецът е осъден за деяние по чл. 281, ал. 2, т. 1 и т. 5, вр. ал. 1 НК. Извършеното престъпление е било прието за тежко по смисъла на чл. 93, т. 7 НК.

Не е налице твърдяното от съда несъобразяване с правото на европейския съюз в областта на бежанците и практиката на СЕС. Съгласно разпоредбата на чл. 17, § 1, б. "б" от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, гражданинът на трета държава или лице без гражданство се изключват от кръга на лицата, които отговарят на условията за субсидиарната закрила, ако съществуват сериозни основания да се счита, че съответното лице е извършило тежко престъпление, каквото в случая безспорно е налице.

Административният орган законосъобразно и правилно е приел, че съществуват сериозни основания да се счита, че деянието, извършено от съответното лице, представлява основание за изключване, като определянето на тежестта на съответното престъпление е съобразено с цялостната преценка на всички обстоятелства в отделния случай, в какъвто смисъл е решение по дело С- 159/21 на СЕС.

Няма спор, че касаторът е осъден за извършено престъпление, за което законът предвижда лишаване от свобода от две до десет години и глоба до пет хиляди лева (тежко престъпление по смисъла на чл. 93, т. 7 НК). Освен това сирийският гражданин е осъден за умишлено престъпление от общ характер по текст от НК, предвиждащ наказание "лишаване от свобода" от три до шест години (това е второ тежко престъпление по смисъла на чл. 93, т. 7 НК). Правилно адм. орган приема, че предвид наложените наказания за извършени престъпления е налице рецидив от престъпни деяния.

С оглед обстоятелството, че в адм. акт, заедно с бежанската история са посочени всички установени престъпни деяния и наложените за тяхното извършване наказания е налице мотивираност на административния акт. С това е налице всеобхватност, конкретика и разглеждане на всички аспекти при постановяване на решението за отнемане на статут. Изпълнени са изискванията, които са дадени в т. 89-93 от решение по дело С- 159/ 21 на СЕС, за тълкуване на чл.17, параграф 1, буква б) от Директива 2011/95/ЕС.

Не се откриват нарушения на разпоредбите на Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила и съответните изисквания въведени в българското законодателство с § 36 от ДР на ЗИДЗУБ (ДВ бр. 101 от 2015 г.).

Следва да се има предвид, че жалбоподателят не е бил лишен от възможността да представи по време на личното си интервю или писмено причините, поради които няма основание да му се отнема международната закрила. Това се установява от интервюто, обективизирано в протокол с рег. № УП № 4854 от 03.08.2023 г., в което чужденецът не е предоставил никакви възражения относно образуваното производство по отнемането на предоставен статут.

Несъмнено налице е хипотезата на чл. 17, ал. 4 ЗУБ, съгласно който предоставен хуманитарен статут се отнема, когато по отношение на чужденеца се установи наличието на основание по чл.12, ал.2, т.2 ЗУБ, за когото има сериозни основания да се предполага, че е извършил тежко престъпление.

Предвид гореизложеното съдебния състав намира, че обжалваното решение е

постановено при допуснато нарушение на материалния закон. Затова същото решение следва да бъде отменено, като вместо него бъде постановено друго, с което да бъде отхвърлена жалбата на М. Х.

С Решение № 961 от 13.02.2024 г. по адм. дело № 52/2024 г. на 19-ти състав на АССГ е отменил решение на председателя на ДАБ при МС, с което е отнет предоставеният хуманитарен статут на иракски гражданин. За да издаде оспореното решение, административният орган е приел, че по отношение на А. Хасиб, гражданин на Ирак са налице предпоставките по чл. 17, ал. 4, във връзка с чл. 12, ал. 2, т. 2 от ЗУБ за отнемане на предоставения му хуманитарен статут. Административната процедура по отнемане на предоставена международна закрила е детайлно регламентирана в чл. 78 от ЗУБ. Съгласно ал. 1 на тази разпоредба, производството за отнемане или прекратяване на предоставена международна закрила се образува при наличие на нови данни, които дават основание за преразглеждане на предоставен статут на бежанец или хуманитарен статут. Според настоящия съдебен състав в случая са налице такива нови данни. ДАБ е била уведомена за това, че А. Хасиб, гражданин на Ирак е сключил два пъти споразумение със съответната прокуратура, одобрено от съда, при което се е признал за виновен в извършване на престъпление по чл. 279 от НК – влизане и излизане от територията на страна без разрешение на надлежните органи на властта. Без значение е, че деянията са били извършени преди да му се предостави хуманитарен статут, защото осъждането е станало известно на ДАБ, едва след това. Съдът намира, че в хода на административното производство по издаването на оспорения акт са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила, довели ограничаването на правото на чужденеца да участва в него. На първо място, по силата на чл. 2 от нормата, чужденецът се уведомява с писмо с обратна разписка за образуваното производство, причините за това и датата и мястото за провеждане на интервю, по време на което да изложи възраженията си срещу отнемането или прекратяването на международната закрила. За разлика от други предвидени в ЗУБ случаи, касаещи уведомяването на чужденци (чл. 34, ал. 6, чл. 46в, ал. 4, чл. 67в, ал. 2, чл. 70, ал. 6 и т.н), където е предвидено, съответният акт се връчва по реда на чл. 76 от ЗУБ, в чл. 78, ал. 2 от с.з. липсва подобна регламентация. Т.е. не би могло да се приеме, че при невъзможност за връчване (чл. 76, ал. 5), съобщението ще се счита за връчено. Според настоящия съдебен състав това не е случайно, защото с решението за отнемане на вече предоставена международна закрила, правата и интересите на адресата му се засягат в много по-голяма степен. При влизане на решението в сила чужденецът ще бъде длъжен да напусне страната. Съдът, вземайки предвид изложените аргументи и разсъждения, намира, че административният орган не може да приложи процедурата по чл. 76, ал. 5 от ЗУБ, когато уведомява дадено лице, че срещу него е образувано производство за отнемане на вече предоставена международна закрила. При невъзможност лицето да бъде намерено, респективно да му бъде връчено съобщение по чл. 78, ал. 2 от ЗУБ, следва да бъдат приложени предвидените в чл. 18а, ал. 8-10 от АПК, способи за връчване. Едва след изчерпване на предвидените в тези разпоредби възможности, следва да се приеме, че съобщението за започване на производството е редовно връчено. В разглеждания казус, административният орган е приел, че А. Х., е бил редовно уведомен за започнатото спрямо него производство за отнемане на предоставения му хуманитарен статут, след като поканата за провеждане на интервю се е върнала в цялост, с отбелязване „адресатът е непознат”. Съдът не може да приеме, че така проведената процедура по връчването на съобщението е изчерпателна и достатъчна, защото само след няколко месеца, видно от приложеното по преписката известие на доставяне, на същия адрес на който на чужденеца първоначално е било изпратено съобщението за започване производството, редовно е връчено решението – предмет на оспорване по настоящето дело. На следващо място, видно от съдържанието на текста на самата покана за интервю, в него не са

описани съществени елементи, предвидени в чл. 78, ал. 2 от ЗУБ, а именно липсва изобщо уведомяване за образуваното производство и за причините за това. В случай, че чужденецът беше получил поканата, той не би могъл да се подготви за интервюто, съответно да направи възражения и да представи доказателства, което несъмнено би ограничило правото му на защита. В хода на производството е допуснато и едно много съществено нарушение, което има пряко отношение върху крайното решение на административния орган, да отнеме или не предоставената вече международна закрила. Съгласно чл. 78, ал. 4 от ЗУБ, при провеждане на производството за отнемане или прекратяване на международна закрила се прилагат съответно чл. 63 и 63а от ЗУБ. По преписката липсват данни, по време на производството по отнемането на вече предоставения хуманитарен статут на А. Х. да е събрана, точна и актуална информация, свързана с общата обстановка в държавата по произход на чужденеца Ирак, базирана на различни източници, включително самия чужденец, български или чуждестранни органи, физически или юридически лица, Европейската служба за подкрепа в областта на убежището, Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците и международни организации за защита на правата на човека, така както изрично предвижда нормата на чл. 63, ал. 3 от ЗУБ. Без наличие на такава информация, административният орган не би могъл да вземе правилно решение, защото ако страната на произход е в състояние на вътрешен въоръжен конфликт, достигащ прага на безогледно насилие или са налице някои от другите, предвидени в чл. 9 от ЗУБ, предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут, чуждестранният гражданин не би могло да бъде върнат там. На последно място съдът намира, че преди или при вземането на решението си за отнемане на вече предоставен хуманитарен статут, на основание чл. 17, ал. 4, във връзка с чл. 12, ал. 2, т. 2 от ЗУБ, административният орган е длъжен да изложи мотиви относно тежестта на извършеното от чужденеца престъпление и това как то се е отразило върху реда на държавното управление и как е засегнало интересите на останалите членове на обществото.

В законовият срок решението не е обжалвано от юрисконсулт в дирекция КПМЗ поради невъзможност да бъдат преодолен и санирани допуснатите нарушения. Изготвена е докладна записка, с разяснения към интервюиращия орган относно дадените задължителни указания от съда.

ИЗВОД:

При вземане на решения за прекратяване или отнемане на международна закрила е необходимо да се изследват подробно всички факти и обстоятелства, свързани (където е относимо) със степента на обществена опасност на чуждите граждани, изградените от тях социални, семейни и трудови връзки и последиците, които биха настъпили по отношение на правото на зачитане на личния и семеен живот на тях и техните близки.

На следващо място, чужденецът се уведомява с писмо с обратна разписка за образуваното производство, причините за това и датата и мястото за провеждане на интервю, по време на което да изложи възраженията си срещу отнемането или прекратяването на международната закрила.

На следващо място, при постъпило становище на ДАНС с което е уведомила ДАБ, че лицето продължава да представлява заплаха за националната сигурност на страната ни и на основание чл. 78, ал. 2 ЗУБ е образувано производство за отнемане на международната закрила, следва да се докаже твърдението за наличие на сериозни основания да се предполага, че бежанецът представлява опасност за националната сигурност.

Поради липса на легални определения в законодателството на ЕС държавите членки са свободни да определят изискванията относно обществения ред и националната

сигурност според националните си нужди, които могат да се различават в отделните държави-членки и в различните периоди от време. От друга страна, изискванията, свързани със защитата на националната сигурност и обществения ред, следва да се разбират в строг смисъл, а обхватът им не може да бъде определен едностранно от всяка от държавите членки, без контрол от страна на институциите на Съюза, и по-специално от страна на Съда на Европейския съюз (СЕС). Държавите членки са длъжни не само да тълкуват националното право в областите, в които се прилага правото на Съюза, по начин, който да съответства на правото на Съюза, но и да не допускат да се основават на тълкуване на текст от вторичното право, което би влязло в конфликт с основните права, защитавани от правовия ред на Съюза, или с останалите общи принципи на правото на Съюза. Понятието „обществена сигурност“ обхваща както вътрешната, така и външната сигурност на държавата членка, свързани с нахвърняването на функционирането на институциите и на основните държавни служби и запазването на живота на населението, както и рискът от сериозно смущаване на външните отношения или на мирното съвместно съществуване на народите. Понятието „обществен ред“, се тълкува от СЕС в смисъл, че предполага, освен смущаване на обществения ред, каквото е всяко нарушение на закона, като действителна, настояща и достатъчно сериозна заплаха, която засяга основен обществен интерес. При преценката на тези понятия е релевантно всяко фактическо или правно обстоятелство, свързано с положението на съответния гражданин на трета страна, което може да изясни дали личното поведение на това лице представлява такава заплаха. За да констатира наличие на заплаха за националната сигурност или обществения ред държавата членка не може да се позовава на обща практика или на каквато и да било презумпция, без надлежно да отчете личното поведение на гражданина и заплахата, която то представлява в това отношение. Не е изключено след преценка на всички релевантни обстоятелства да се констатира, че даден кандидат представлява действителна, настояща и достатъчно сериозна заплаха за националната сигурност или обществения ред поради наличието на убедителни данни, че той възнамерява да извърши подобно деяние.

От анализа на съдебните решения могат да се очертаят следните изводи:

1. В значителна част от решенията си съдът е възприел изводите на административния орган, че в страната на произход на кандидата за международна закрила не е налице състояние на въоръжен международен или вътрешен конфликт, който да обуславя нуждата от предоставянето на международна закрила. Съдът се позова на справките изготвяни от Дирекция „Международна дейност“, ДАБ при МС, като по този начин освен, че се възприема отсъствието на международен конфликт по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3, също така се опровергават посочените в подаваните жалби срещу решенията на ДАБ при МС аргументи, че не са изследвани всички факти и обстоятелства в държавите по произход на търсещите закрила.

2. Потвърждава се преценката на административния орган, че в някои от случаите не се касае за лице търсещо закрила, а за мигрант, който напуска държавата си на произход поради лични, икономически, битови или криминални причини.

3. В няколко от решенията, за да отхвърли жалбата на чужденеца АССГ се е мотивирал, като се е позовал на откритите в административното производство несъответствия на заявените от чужденеца данни пред интервюиращия орган. Това става най-често при последваща молба за закрила и/или при проведено повече от едно интервю, като заявената информация съществено се разминава, което води до извода за недостоверността на бежанската история.

В заключение от съдебния анализ на горепосочените решения се очертават следните изводи:

При извършеният съдебен анализ се налагат следните изводи:

- I. Необходимо е да се спазват процедурите, указани в ЗУБ. Неспазването на административно-производствените правила води до отмяна на административния акт. Тежестта на този порок е от такова естество, че не може да бъде санирана и преодоляна пред касационната инстанция.
- II. Производството следва да е протекло при стриктно спазване на процедурите, регламентирани в закона и приложимата европейска директива – проведено е лично интервю с молителя в присъствието на преводач. По време на интервюто на чужденеца е предоставена възможност да изложи съображенията си относно неговата молба за предоставяне на международна закрила пред лице, което има правомощия по силата на националното право за провеждането на подобно интервю. Осигурени са всички условия, които дават възможност на кандидата да изложи основанията за своята молба по последователен начин. Интервюто е проведено от интервюиращ орган, който е отчетел личните и общите обстоятелства във връзка с молбата на търсещия закрила, който е бил в състояние да гарантира подходящо общуване между кандидата и лицето, което провежда интервюто, избран е преводач, който да е в състояние да гарантира подходящо общуване между кандидата и лицето, което провежда интервюто. Общуването се осъществява на предпочетения от кандидата език, освен ако няма друг език, който той разбира и на който той е в състояние да общува ясно. Когато това е възможно, държавите-членки предоставят преводач от същия пол, ако кандидатът е поискал това, освен ако решаващият орган няма причини да смята, че искането е на основания, които не са свързани със затруднения от страна на кандидата да представи изчерпателно основания за молбата си. От своя страна на проведеното интервю, кандидатът е дал обяснения, свързани с неговата бежанска история, интервюто е обективизирано в протокол от проведено интервю. Оспорващият е подписал протокола, като текстът е бил преведен на разбираем за него език, отново с помощта на преводач от арабски език. Производството е приключило без забавяне, изготвено е становище от страна на интервюиращия орган съобразно преценка на събраните по преписката доказателства, с което е предложено на оспорващия да бъде отказан статут на бежанец и хуманитарен статут.
- III. Съдът приема справките, изготвяни от дирекция „Международна дейност“ за доказателство относно съдържащите се в тях факти и информация. Това налага да се следва установената практика по всяко административно дело да се прилага актуална справка за държавата по произход на съответното лице, като при необходимост, се ползват не общи справки, а такива, съдържащи конкретна информация, съобразно спецификата на представената бежанска история.
- IV. В рамките на тримесечието от ВАС бяха отменени и две решения на председателя на ДАБ за отнемане на предоставена международна закрила и едно решение за отказ от предоставяне на международна закрила, тъй като е получена информация, че лицето представлява заплаха за националната сигурност и за него са налице изключващите клаузи по чл. 12, ал. 2 от ЗУБ.

По отношение на отмененото решение за отказ от предоставяне на закрила, Административният съд е приел, че оспореният акт е немотивиран и противоречи на решение от 22.09.2022 г., постановено от Съда на Европейския съюз /СЕС, Съда/ по дело C-159/19, тъй като отказът на органа да предостави на сирийския

гражданин статут на бежанец и хуманитарен статут е обусловен единствено от даденото от ДАНС, немотивирано становище.

Според възприетото от СЕС в решението му по дело C-159/21, чл. 4, § 1 и § 2, чл. 10, § 2 и § 3, чл. 11, § 2 и чл. 45, § 3 от Директива 2013/32 във връзка с чл. 14, § 4, б. а и чл. 17, § 1, б. г от Директива 2011/95 не допускат национална правна уредба, съгласно която, когато органи със специализирани функции, свързани с националната сигурност, са констатирани с немотивирано становище, че дадено лице представлява заплаха за тази сигурност, решаващият орган е длъжен системно да отказва да предостави субсидиарна закрила на това лице или да отнеме предоставената по-рано международна закрила на същото лице, като се основава на споменатото становище. Според мотивите на Съда в горепосоченото решение, единствено решаващият орган, /който според чл. 2, б. "е" от Директива 2013/32 е всеки квазисъдебен или административен орган в държавата членка, компетентен за разглеждането на молбите за международна закрила, както и да вземе решение като първа инстанция по такива случаи, тоест по аргумент от чл. 48, ал. 1, т. 1 и чл. 52 ЗУБ - председателят или заместник председателят на ДАБ/, под съдебен контрол, е този, който трябва да направи преценка на всички релевантни факти и обстоятелства, включително свързаните с прилагането на членове 14 и 17 от Директива 2011/95, едва след която да приеме решение. Този орган не може надлежно просто да приведе в действие решение, прието от друг орган, което е задължително за него по силата на национална правна уредба, и само на това основание да откаже да предостави субсидиарна закрила или да отнеме предоставената по-рано международна закрила. Напротив, решаващият орган трябва да разполага с цялата релевантна информация и като я вземе предвид, самостоятелно да прецени фактите и обстоятелствата, за да определи съдържанието на решението си, както и да го мотивира в пълна степен. Решаващият орган трябва да има свобода на преценка, за да реши дали съображения, свързани с националната сигурност на съответната държава членка, трябва да доведат до отказ от предоставяне на хуманитарна закрила или до отнемане на статута на бежанец, което изключва вероятността констатирането на заплаха за тази сигурност автоматично да предполага подобен отказ или отнемане. С оглед самите функции на решаващия орган, значението на информацията, предоставена от органи със специализирани функции, свързани с националната сигурност и нейната относимост към целите на решението за предоставяне на международна закрила, е необходимо да бъдат свободно преценявани от решаващия орган, който няма как да бъде задължен да се основе на немотивирано становище, издадено от органи със специализирани функции, свързани с националната сигурност, на база оценка, чиято фактическа основа не му е известна. В този смисъл е решение №9349/09.10.2023 г. постановено по адм. д. № 4863/2023 г. по описа на ВАС.

Следователно, ценена в контекста на изложеното, безспорната установеност по делото, че на чужденеца е отказан хуманитарен статут, само заради изразеното от ДАНС отрицателно становище, при това без овластеният за вземане на решение относно предоставянето на този статут орган, да е извършил самостоятелна и собствена преценка на релевантните за случая факти, дали повод на ДАНС да възрази срещу предоставянето на международна закрила на сирийския гражданин, налага правилно формирания от административния съд извод, че оспореният административен акт е несъответен на решението на СЕС по дело C-159/21 г. и даденото с него тълкуване. По отношение на решенията за отнемане на предоставена международна закрила, доводите за отмяна на решенията на съда са, че изискванията, свързани със защитата на националната сигурност и

обществения ред, следва да се разбират в строг смисъл, а обхватът им не може да бъде определен едностранно от всяка от държавите членки, без контрол от страна на институциите на Съюза, и по-специално от страна на Съда на Европейския съюз (СЕС). Държавите членки са длъжни не само да тълкуват националното право в областите, в които се прилага правото на Съюза, по начин, който да съответства на правото на Съюза, но и да не допускат да се основават на тълкуване на текст от вторичното право, което би влязло в конфликт с основните права, защитавани от правовия ред на Съюза, или с останалите общи принципи на правото на Съюза. Понятието „обществена сигурност“ обхваща както вътрешната, така и външната сигурност на държавата членка, свързани с накарняването на функционирането на институциите и на основните държавни служби и запазването на живота на населението, както и рискът от сериозно смущаване на външните отношения или на мирното съвместно съществуване на народите. Понятието „обществен ред“, се тълкува от СЕС в смисъл, че предполага, освен смущаване на обществения ред, каквото е всяко нарушение на закона, като действителна, настояща и достатъчно сериозна заплаха, която засяга основен обществен интерес. При преценката на тези понятия е релевантно всяко фактическо или правно обстоятелство, свързано с положението на съответния гражданин на трета страна, което може да изясни дали личното поведение на това лице представлява такава заплаха. За да констатира наличие на заплаха за националната сигурност или обществения ред държавата членка не може да се позовава на обща практика или на каквато и да било презумпция, без надлежно да отчете личното поведение на гражданина и заплахата, която то представлява в това отношение.

V. От важно значение е да се установи наличието на определена връзка между кандидата и съответната трета държава. Връзката е необходимо да е достатъчна ясно определена, за да приеме разумно, че кандидата ще се върне в третата страна. По отношение на определяне на обема на тази връзка, държавите – членки запазват широка свобода на преценката при прилагането на това условие в националното ниво. В някои държави за наличие на такава връзка се приема, издадено в третата страна разрешително за пребиваване или местожителство, докато в други се търсят по-скоро лични връзки, като произход на кандидата, владеещото на официален език на третата страна, установени семейни, социални или културни връзки и т.н.

VI. Според чл. 15, ал. 1 ЗЗДет., по всяко административно или съдебно производство, по което се засягат права или интереси на дете, то задължително се изслушва, ако е навършило 10-годишна възраст, освен ако това би навредило на неговите интереси. В допълнение е и разпоредбата на чл. 15, ал. 6 ЗЗДет., която задължава при всяко дело съдът или административният орган да уведоми Дирекция "Социално подпомагане" по настоящия адрес на детето, която изпраща представител, който изразява становище, а при невъзможност изпраща доклад. От данните по делото е видно, че административният орган при издаването на решението си се е съобразил с посочените по-горе законови изисквания, които в случая са императивни и точно е изпълнил предписаната административна процедура. По делото има приложено и експертно становище на Дирекция "Социално подпомагане" по настоящия адрес на детето.

В заключение, след анализ на положителните решения на ВАС може да се обобщи, че не се касае за чужди граждани, които са били принудени да напуснат държавата си на произход поради опасност за техния живот, а се касае за лица, които търсят по-добри условия за живот. В голяма част от случаите кандидатите за

международна закрила посочват причини от икономически, криминален и битов характер. Също често срещан извод е, че чужденците представят данни, които са недостоверни с единствената цел да се обоснове бежанска история относима към предоставянето на международна закрила (твърдяна смяна на религиозна принадлежност, сексуална ориентация, развитие на обясненията и добавянето на съществени елементи, непосочени в първоначалните интервюта). В тези случаи решенията са в полза на административния орган, след като са констатирани противоречия в заявеното от чуждите граждани, което е наложило извода за недостоверност на заявената история. Потвърждават се изводите на административния орган, изведени от справките на Дирекция „Международна дейност“, че независимо от наличието на инцидентни актове на насилие, отразените данни сочат липсата на висока степен на безогледно насилие, изискуема за търсенето на международна закрила. От анализа на съдебните решения е видно, че в административните производства са събрани необходимите данни и доказателства, като същите са обсъдени, анализирани и съпоставени с разпоредбите на закона, което обуславя постановяването на правилни, мотивирани и законосъобразни решения.

I. ПРЕДЛОЖЕНИЯ:

1. Анализът на съдебната практика да бъде сведен до знанието на длъжностните лица на ДАБ при МС, провеждащи производствата за предоставяне на международна закрила.
2. След запознаване с настоящия анализ дирекция КПМЗ да организира работни срещи със служители от териториалните поделения за представяне и разясняване на съдебната практика.
3. В работата със случаи на лица от „уязвима група“ и най-вече малолетни и непълнолетни, търсещи закрила, служителите на ДАБ при МС да обръщат особено внимание на специалните нужди и потребности на тези лица, като отчитат тяхното особено положение при вземането на решения в рамките на производството за предоставяне на международна закрила.